

FRENK LARAMI

DOCK HOLIDEJ

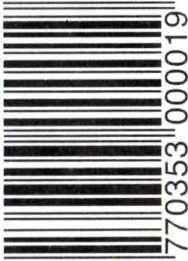
BROJ 255 • CENA 40,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

DAN VRELIH KOLTOVA

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

★ **DOK HOLIDEJ** ★

Adam Bredi

DAN VRELIH KOLTOVA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 255

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Adam Brady
ONLY THE FASTEST

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav KERAC
Branislav PERKOVIĆ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Marija BURANJI
Marija KEČKEŠ

Štampa: 25. X 1991.
Tržište: 7. XI 1991.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, Novi Sad, Radnička 32

Štampa: NIŠP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala: Adam Brady – ONLY THE FASTEST

Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini, ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje svrstava se u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91)

Šerif Ted Lomar dremao je u svojoj stolici sa visokim naslonom, kada ga je zvecket razbijenih čaša i prasak slomljenog drveta trgao iz popodnevnog dremeža. Grleno mumlanje bilo je sve čime je izrazio svoje nezadovoljstvo. U tri koraka našao se na ulici, gde je zastao da bi stavio šešir na glavu i podigao pantalone koje su mu spadale, a onda je nastavio hod.

U kasne popodnevne sate, jednog dana toplijeg nego što je bio i jedan dan toga leta, u Kenon Kriku trebalo je da bude tiho. Ali, nije bilo. U stvari, šerif Ted Lomar koji je nastojao da se troši samo onoliko koliko je dužnost od njega zahtevala, nije pamtio da je ikada bilo bučnije i nemirnije. Na ponovljen, još jači šum razbijenog stakla, ubrzao je korake.

Grad u kome je održavao red bio je tipičan stočarski grad sa granice. Dugačke motke za vezivanje konja pružale su se duž obe strane prašnjavih ulica, a na njima su obično dremali umorni konji, dok su njihovi gospodari jeli i ispijali piće u društvu nalickanih salunskih devojaka. Većina zgrada imale su pompezu lažnu fasadu, a na većini njih, nedostajala je suncem i vetrom skinuta boja. U glavnoj ulici, jedan naspram drugoga, stajala su dva saluna s upadljivo konkurentskim šarenim panoima i natpisima. Ulica koja ih je delila bila je izgažena kopitama konja i stopama ljudi, a najveću gužvu pravili su pripiti gosti koji su, izbačeni iz jednog, tražili utočište u drugom salunu.

Šerif je zastao na ulici između dva saluna i zamišljeno pogledao najpre jedan pa

onda drugi, pre nego što se odlučio i pošao onom sa nazivom „Slatka Lusi“. Činilo mu se da je od tuda dopiralo više buke nego iz saluna Reda Gartera, ali je glavni razlog što se odlučio da najpre proverí šta se dešava kod „Slatke Lusi“ bilo prisustvo Đuka Timberlejna na leptirastim vratima tog saluna.

Poznavao je Timberlejna kao snagatora „sređivača“ koji je imao „talenat“ da sređuje pijane goste. Šta ili koga drugoga je taj čovek mogao srediti, Ted Lomar nije znao, jer kada se događalo da podivljali kauboji izmaknu kontroli, Đuk Timberlejn se nigde nije mogao videti. Nije mogao da dokuči zašto je Lusi Amur, što joj je bilo lažno ime, uzela u službu tu protuvu.

Lomar je zastao i sa rukom na dršci revolvera nezadovoljno upiljio pogledom u Timberlejna. – Kakva je to gužva i nered? – Zapitao je željan da zna šta se događa.

Đuk Timberlejn je namestio nabrana prsa svoje svilene košulje i namrštio se. – Gužva? Kakva gužva, šerife?

Prozor saluna okrenut ulici razbio se od udara tela jednog kauboja koji je proleteo kroz njega, pao na nekoliko stopa od Timberlejna i otkotrljao se od stuba, na kome je visila velika tabla sa natpisom firme. Kauboj je pustio nekoliko nejasnih grlenih glasova koji su u isto vreme ličili na stenjanje i na psovanje, zatim je ustao, oteturao se nekoliko koraka i srušio se na prašnjavo tlo.

– Ta gužva, Timberlejne! Jesi li gluv ili šta drugo? Vidiš valjda i čuješ!

Timberlejn je pogledao onesvešćenog kauboja i slegnuo ramenima. – Neki momci se vesele, šerife. Proslavljaju nešto, to je sve. Mislim da je neko postavio rekord...

– Rekord? Kakav rekord?

– Rok Dremner je hteo da potuče rekord Toma Majsnera...

– Rok Dremner? Majsner? – Šerif je reko izgovorio imena dvojice kauboja koje je već poznao.

– Da šerife. Od kako je tu onaj Holidej sve je drukčije...

Lomar je dao rukom znak Timberlejnu da se ukloni u stranu. – Pođite sa mnom, mister. Da vidimo kako ta goveda misle da se može ponašati u mom gradu. Sto mu gromova, do sada sam ih već nekoliko puta opominjao!

Ostatak Lomarovog ljutitog izliva reči bio je prigušen treskom tela o leptirasta vrata i dva kauboja su gurnula na Lomara i odbacila ga u stranu. Jedno krilo leptirastih vrata izvaljeno je iz šarki, a prozor sa te strane razleteo se u komade. Padajući pod gužvom tela, nogu i ruku, šerif je zaurao, ali je njegov glas prigušio pad trećeg kauboja koji ga je sasvim poklopio.

Lomar je konačno uspeo da se iskobelja ispod hrpe tela i da ustane. Dohvatio je rukom koščatog i sparuenog kauboja za bradu i odgurnuo ga od sebe. Kao da mu je to dalo hrabrosti, Ted Lomar je namestio opasač na trbuhu, zategao futrolu od revolvera niz bedro u uobičajeni položaj i veštim pokretom izvadio revolver. Kada je odlučio da uđe, raskrilio je čitavo krilo leptirastih vrata i čvrstim korakom stupio unutra. Razgrćući nogama polomljen nameštaj i razbijeno staklo koje mu se nalazilo na putu, šerif je ugledao Roka Dremnera koji se nosio sa trojicom kauboja koji su ga držali pritisnutog na podu. Lomar je zastao kao ukopan, lica crvenog od ljutine, sa dignutim revolverom. Ali, videvši

da je tog momenta Rokijeva glava odskočila od udarca pesnice koji je dobio, šerif se uzdržao od intervencije i stao da posmatra.

Širokih ramena, nabijenih mišićavih grudi, Rok Dremner je bio čovek nešto viši od srednjeg rasta i ako se to sada, dok je ležao na podu, nije moglo zapaziti. Odjednom se snažni čovek oteo i počeo da deli udarce na sve strane. Lomar je izustio glasnu kletvu i jedan od učesnika tuče ga je ugledao.

Istog trenutka, čovek je zastao sa zamahnutom rukom, a i svi posmatrači su se okrenuli prema vratima. U njihovim očima ugasio se plamen oduševljenja.

– Do vraga, Lomar! – Rekao je neko.

Nastala je tišina i apsolutno mirovanje, odmah zatim tuce ljudi je pohitalo do šanka i poručilo piće. Brišući krv sa usana, Rok Dremner je, takođe, prišao šanku i prihvatio se poluprazne čaše koja ga je čekala. Pre nego što je ispio tečnost, šerif Lomar je prasnuo.

– Ovo je prevršilo svaku meru! Sada ste otišli suviše daleko! Moje strpljenje je došlo do kraja.

Vičući na sav glas, Lomar je pogledao prema drugom kraju saluna gde je za stolom nešto dalje od šanka sedeo mlad čovek dugačke crne kose, markantnih obrva i sivopлавih očiju, koje su svetlucale ispod šešira s umereno širokim obodom. Crven u licu, još uvek držeći revolver u ruci, šerif se ramenom probio između dvojice građana, gurnuo rukom jednog kauboja da se vrati u stolicu u kojoj je pre gužve sedeo i uklonio šakom u lice jednog ošamućenog kauboja koji mu se našao na putu. Stisnuvši usne u tanku, tvrdnu crtu prišao je stolu i procedio kroz zube.

– I vi, mister glavni! Šta je sa vama? Ako mislite da ne mogu da se obračunam s vama, onda se ljuto varate. Rekao sam

vam mnogo puta da pazite na svoje ponašanje dok ste u mom gradu.

– Pridržavao sam se tog saveta, šerife – odgovorio je mirno čovek za stolom, koji nije bio niko drugi nego Dok Holidej.

Lomar je digao obrve do pola čela. Napravio je rukom pokret kojim je obuhvatio sva četiri ugla saluna, ne skidajući pri tome pogled sa Doka. – A ovo, mister, šta je ovo? Šta je po vašem mišljenju ovo, čas šivenja smernih gradskih devojaka?

Dok Holidej se osvrnuo po prostoriji. Zamišljeno je napucao usne, a onda je začetak šeretskog osmeha zaigrao na uglu njegovih punih usana. – Znači da su smerne gradske devojke pale u iskušenje da se malo poigraju, šerife. Uostalom, zašto se obraćate meni? Ja sa tim nemam nikakve veze.

– Nemate nikakve veze? – prasnuo je šerif. – Od kako ste vi došli u grad, stalno se događaju ovakve stvari.

– Kauboji su i pre mog dolaska imali pesnice šerife. Zar do sada nije bilo izgreda u gradu? – Nastavio je da se pravda Holidej zadržavajući smiren ton.

– Jeste, ali, od kako ste vi istukli Brenta Džojša oni su pomahnitali. Smatraju da mogu da oponašaju vaše trikove i ceo dan slušam o tome. I ako sada niste učestvovali u tuči, krivi ste kao đavo.

Dok se zamislio. Pitao se šta da odgovori na šerifove napade. Nije mu se sukobljavalo sa predstavnikom zakona, ali mu je šerif dosadivao. Digao je obrvu i zapitao. – Znate li priču o vuku i jagnjetu, šerife?

– Šta? Kakvu priču? Šta vam pada na pamet? – Trgao se Lomar podozrevajući neku podvalu.

– Kad je vuk hteo da pojede jagnje, izmislio je razlog za to i ako mu jagnje nije mutilo vodu. Vi postupate na isti način. Pripisujete mi krivicu za ovu tuču, iako nema veze sa mnom.

– Potvrdiću to što mister Holidej kaže, Lomare – rekao je jedan patuljasti kauboj kome je iz posekotine na obrvi curila krv i koji je uopšte izgledao izubijan, modar i podnaduven, kao da se koškao sa razljućenim bikom. – Nadam se da me se sećate. Ja sam Tim Šelvi sa ranča „Bar Najn“. Vidite, sve je počelo oko te proklete opklade. Rok je tvrdio da može popiti više pića od Toma Majsnera za koga je smatrao da već dugo stoji neprikosnoven. Mister Holidej se kladio da će Rok oboriti rekord i samo utoliko stoji na njegovoj strani greh za izgred. I drugi su se kladili i na gomili se našla poprilična hrpa novca, posle je nastalo pijenje i neka me vrug nosi ako Rok ne bi tukao Majsnerov rekord da se nije umešao Tom Majsner koji nikada nije voleo da bude pobeđen. Rekao je nešto što se Roku nije dopalo, ovaj mu je odgovorio, onda opet ovaj njemu... umešali su se i drugi. Onda je Rok maznuo Toma da ga učutka, a ovaj je pao. Tomov brat Pouk je video Toma na zemlji i pošao da se revanšira Roku. Rok je maznuo i njega i Pouk je u padu zakačio Čarlija Mondija po ustima i izbio mu lulu iz zuba, lulu koju je Čarli voleo više nego sve zube u glavi. Čarli nije mogao da se uzdrži, pa je krenuo na Pouka i Roka. U toj gužvi mister Holidej uopšte nije učestvovao, a to se najbolje vidi po njemu, jer nema nijednog uboja na licu a odelo mu je čisto i ispegla-no kao da je sad izašao iz modnog salona.

Tom Šelvi je pogledao oko sebe i žagor glasova potvrdio je njegove reči. Šelvi je pokajnički odmahnuo glavom. – A onda ste se vi pojavili, šerife. Šta da vam kažem? Nismo vas videli i zaista nismo krivi što ste se našli na putu onih koji su proletali kroz vrata i što ste se tom prilikom povredili. Ali, časna reč, nije u tome bilo nikakve zle volje, ništa više od onoga što sam vam rekao. Momci su samo malo

pustili paru da smanje pritisak. Uostalom, poslednjih dana je bilo vrlo mirno...

– Mirno? – Grmnuo je Ted Lomar. – O kakvom miru može da se govori kad od dolaska vaše bande i Holideja nisam mogao oka da sklopim... a da ne govorim da sam zaspao bezbrižno kao čovek. Od vašeg pijančenja i svađe već danima se trese ceo grad.

– Trudili smo se da ne narušimo red, šerife – rekao je Šelvi pogrruženo, ali u njegovom glasu nije bilo sigurnosti. – Bilo je onako kao što sam rekao, dogovori su nam malo izmakli iz ruku i... pa znate šerife kako je to kada ljudi koji mesecima naporno rade i žive kao stoka dobiju malo slobodnog vremena za sebe i nešto novca u džep. Stvar je u tome...

– Zaveži, nosio te vrag! – zaurao je šerif Ted Lomar. Dohvatio je Šelvija za ramena i odgurnuo ga na grupu kauboja koji su stajali okupljeni oko svog druga i previjali mu posekotinu koju je zadobio od udarca. Zatim se ponovo približio Doku Holideju i prstom pokazao prema njemu kroz vazduh, zasićen dimom i isparenjima viskija. – A što se tiče vas, Holideje, vaš boravak u mom gradu je završen. Proгутao sam sve što sam mogao da proгутam od vas i, časna reč, više me se ne tiče da li ste u pravu ili niste. Tamo gde ste vi, tu su gužva i neprilike, svakog božjeg dana i noći i svakog sata i minuta. Zato vam kažem da osedlate konja i odjašite odavde i da vam slučajno ne padne na pamet da se vratite... bar dok sam ja šerif.

Dok Holidej se lagano ispravio na stolici ne skidjući pogled sa Lomara koji je netremice zurio u njega. Ton kojim mu se šerif obratio nije mu se svidao, a još manje mu se dopadalo da mu neko naređuje. Zaustio je da Lomara učtivo pošalje do đavola, ali je savladao iskušenje, jer je shvatio da je predstavnika zakona u Kenon Kriku stavio u vrlo nezgodan položaj.

Bilo je istine u njegovim optužbama. Dok, istina, nije neposredno učestvovao u tučama, sem prvog obračuna sa Rokom, ali je svojim nonšalantnim držanjem prema šerifu dao primer koji su Šelvijevi kauboji odmah prihvatili. Pošto je šerifov autoritet tako okrnjen, kauboji s ranča „Bar Najn“ nastavili su da pijanče puna četiri dana, a Dok je na sebe primao deo odgovornosti da im je u tome pomogao, jer su kockajući se za njegovim stolom uzajamno jedan drugome uzimali izvesne sume novca koji su posle zajednički trošili. Kada je posle četiri dana napravljen saldo, svima su bili prazni džepovi, a jedini dobitnik je bila „Slatka Lusi“. Dok nije ostvario nikakav dobitak, ali to mu, naravno, i nije bio cilj, jer je dan pre toga olakšao jednog stočarskog trgovca za dobrih sedam stotina dolara. Time je i njegovo interesovanje za Kenom Krik splasnulo, što je bio još jedan razlog u prilog mirnijeg reagovanja na Lomarovu naredbu. U stvari, tog jutra je odlučio da mu je dosta boravka u tom gradu i odlazak je bio samo pitanje vremena. Nagon lutalice već je golicao njegovu maštu.

– Napustiću grad sutra ujutru, šerife – rekao je Dok.

– Napustićete grad u roku od deset minuta, mister – rekao je Lomar. – Ili ćete noć provesti u ćeliji.

– Sutra, šerife – procedio je Dok hladno preko usana, i od tog tona Lomar se trgao.

– Rekao sam šta sam rekao – planuo je Lomar, a kada je Tim Šelvi počeo da protestvuje, Lomar se okrenuo prema njemu i planuo – i ti takođe, kauboju! Ako kažeš još samo jednu reč staviću te iza rešetaka. Pokupi tvoje nevaljalce i ispijte svoje piće, a onda se čistite iz grada. Idite vašoj kući i to smesta. Svima se smučilo od vas.

– Meni nije, šerife – začuo se ženski glas iza zavesе koja je zatvarala prolaz u hod-

nik koji je vodio u sobe u zadnjem delu zgrade.

U odaju je ušla žena stara oko trideset godina i Lomar se okrenuo. Bila je visoka i vitka i delovala je potpuno mirno i pribrano.

– Ti se ne mešaj, Lusi! – brecnuo se Lomar promuklim, grubim glasom. – Poslušaj šta ti kažem i ja ću se postarati da ti ova bagra plati svu štetu koja ti je pričinjena. Sto mu gromova, neću pustiti nijednog da se izvuče.

– Niko neće ništa platiti, šerife – rekla je Lusi Amur mirno. – Oni su moji stalni gosti i ja sam njihov dužnik. Mislim da ću biti u stanju da svoj lokal dovedem u red tako da ubuduće bude dovoljno dobar i udoban za njih. Sigurna sam da ću to moći da sprovedem i bez tvoje pomoći, šerife.

Lomar je pocrveneo u licu kao pečen rak. – Sto mu gromova... – Zaustio je, ali ga je Lusi Amur ućutkala pokretom ruke i naredila barmenu da poreda na šank i napuni čaše za sve kauboje iz Šelvijeve grupe. Zatim je uzela pod ruku Lomara, dovela ga do šanka i tutnula mu čašu u ruku, a onda je pozvala i Holideja da im se pridruži. Dok nije imao ništa protiv da se sukob sa šerifom izgadi, pa je prihvatio poziv, a Lusi se ponovo obratila Lomaru.

– Tede, dobro je kad čovek neki put da oduška svom temperamentu – rekla mu umilno. – Danas je bio strašno topao dan, a sutra će, možda, biti još gori. Popijmo zato čašicu i zaboravimo da ti je pokvaren popodnevni odmor.

Lomar se otrgao od Lusi i promrmljao neku ljutitu kletvu na podrugljivu primedbu jednog od kauboja. Preteći je prešao pogledom tražeći izgrednika, ali ljudi su se već gurali oko šanka grabeći čaše s pićem i njegova ljutnja je ostala bez efekta.

– Lusi, e, ovo ti nije... – Lomar je zastao, jer je iz saluna Reda Gartera na dru-

goj strani ulice iznenada odjeknuo pucaj. Šerif se okrenuo na petama, iz lica mu je na mah nestalo crvenila i gurajući ramenima ljude oko sebe uputio se vratima. Na ulazu je zastao a onda se uputio preko ulice sa revolverom u ruci i zastao na trotoaru ispred saluna Reda Gartera. Do tada je odjek revolverskog hica zamro i na šalun, kao i na ceo Kenon Krik, spustila se duboka tišina.

Lomar je stajao očekujući da će se svakog trenutka nešto desiti, ali, kada je izvesno vreme prošlo u nenarušenoj tišini, on se uputio prema leptirastim vratima. Tek što je stavio ruku na krilo vrata pošao da ih odgurne i uđe, iz unutrašnjosti saluna prema njemu se uputio neki čovek odeven od glave do pete u crno odelo i sa dva nisko opasana revolvera na bedrima. Čovek u crnom zastao je pred Lomarom i pre nego što je prošao pored šerifa kao pored nečeg što nije vredno pažnje, odmerio ga je dugo i ozbiljno mračnim pogledom, crnih duboko usađenih očiju. Ledeni avetinjski pogled lecnuo je Lomara i ako je pre toga nameravao da ga zaustavi ta namera je ostala neostvarena. U istom trenutku, začuo se bat koraka na trotoaru pored saluna, a zatim nečiji uplašeni krik. Odmah zatim jedan star čovek istrčao je iz sporedne ulice i potrčao preko trotoara. Čovek u crnom je, međutim, nezainteresovano prišao svom konju vezanom za privezište ispred saluna.

Ne znajući kuda pre da pogleda, Lomar je stajao na daskama posutim strugotinom i prašinom, a stari čovek se u trku sapleo i da ne bi pao na prašnjavu ulicu morao se prihvatiti za stub na kome je visio natpis saluna. A onda je odnekud pripucalo i tanad su počela da pljušte po trotoaru i prašini. Ispostavilo se odmah da to puca grupa konjanika koji su izbili iz sporedne ulice i nastavili da gađaju u tlo pored starčevih nogu. Starac je još jed-

nom kriknuo, uhvatio se rukama za stol-palo i šepajući odskakutao na ulicu. Uplašenih očiju očajnički se osvrtao oko sebe.

U tom trenutku, Ted Lomar je povikao. – Hej vi tamo, prestanite. Dosta je bilo!

Nekoliko konjanika pogledalo je u pravcu odakle je povik došao, ali grupa je nastavila za starcem kružeći oko njega i pucajući iz pištolja u zemlju oko njegovih nogu. Starac je posrnuo i pao na zemlju, bled u licu i zaplašen do bezumlja. Lomar je ugledao da mu iz leve čizme curi krv.

Šerif je upalio tri metka iznad glava napadača. Odjek tih hitaca još nije zamro na krajevima ulica, a sa njegove leve strane pojavila se nejasna tamna silueta konja i jahača. Znojem prošarana konjska prsa grunula su ga u rame i od udara šerif se pručio po zemlji. Pokušao je da ustane, ali tek što se pridigao na ruke, oštar bol kao da mu je precepio glavu i pred očima mu se zamaglilo. Zaškripao je zubima i protrljao oči pune prašine. Sipajući kletve, ostao je da kleči gde je pao, za trenutak nemoćan da bilo šta preduzme. Od osećanja nemoći, u njemu je počeo da ključa bes, ali mu je neki unutrašnji instinkt govorio da je, možda, tako bolje i da je mogao i lošije proći.

*

Čuvši galamu na ulici, Dok Holidej je izašao na trotoar ispred saluna „Slatka Lusi“. Ispred njega su krupnim skokovima istrčali Tim Šelvi i ostali kauboji sa ranča „Bar Najn“, ali, Dok nije bio radoznao i nije imao razloga za žurbu. No, kada je stao na ivicu trotoara okružen kaubojima, Dok je zaključio da ono što se događa na ulici nije baš naivna pozorišna predstava. Ugledavši jednu mladu vitku ženu između konja koji su se komešali i kružili oko nje, obratio se Šelviju koji se našao pred njim.

– Šta je ovo, Šelvi? Šta se događa?

Tim Šelvi se namrštio. – To je Latimerova banda. Mi nismo s njima u baš prijateljskim odnosima, Holideje.

– Latimer? Ko je to? – zapitao je Dok.

– Aldo Latimer. Onaj krupni momak je Zek Vilen. – Tim Šelvi je rukom protrljao vrh brade. – Ja lično imam vrlo mnogo razloga da se dobro sećam Vilena – dodao je.

Mlada žena se sada nalazila samo nekoliko metara daleko od konjanika i Dok je zapazio da u ruci drži bič sa dugačkom drškom. Događaj se po njegovom mišljenju bližio kritičnoj tački sa koje je lako mogao kliznuti u tragediju. Ne znajući ni sam pravi razlog, skočio je sa trotoara i krupnim skokovima pošao ka njoj. Kada se devojka sagnula ispod glave jednog konja i pružila ruku da dignu starog čoveka koji je ležao na prašnjavoj zemlji, Dok je prešao u trk.

Dvojica konjanika su ga ugledali i opsovali, a onda su pogledali pored njega. Dok je iza sebe čuo tutanj kopita drugih konja. – Snage su suviše neujednačene, mister – rekao je jednom od jahača koji su još pristizali iz sporedne ulice. Kada je najbliži jahač zamahnuo pištoljem prema njemu, Dok je skočio napred, dograbio ga za zglob ruke i snažnim trzajem oborio ga iz sedla. Zatim je pljesnuo konja po sapi-ma i kada mu se životinja uklonila s puta, on se provukao ispod vrata drugog konja. Vrelo tane oprljilo ga je po obrazu i Dok je poskočio, dohvatio jahača za prsa košulje i skinuvši ga iz sedla zadao mu snažan udarac revolverom po glavi. Ovaj se srušio na zemlju.

Dok je digao pogled u ugledao mladu ženu. Stajala je raskoračenih nogu i njeno vitko telo se povijalo levo i desno zavisno od toga na koju stranu je zamahivala bičem. Video je kad je kožna zmija zasekla lice jednog od napadača i kako je on

ustuknuo pokrivši lice šakama. Uprkos naletima napadača, stajala je nepokolebivo držeći jednom rukom starog čoveka za podlakticu, a drugom odbijajući nasrtaje od sebe i njega. Izgledala je odlučna i spremna da podnese sve što je bude zadesilo.

Okršaj je postao toliko ozbiljan da se nije mogao okončati primenom proste fizičke sile. Neprijatelja, koji su napadali devojkicu, bilo je toliko da ih jedan čovek nije mogao obuzdati. Sa revolverom u ruci pošao je da se probije do devojkice ali je između uskomešanih konjskih tela i oblaka prašine ugledao Zeka Vilen na konju samouverenog, iscerenog lica. Sa neskrivenim likovanjem on je pokušavao da kroz maglu prašine nanišani na Holideja. Dok je nanišanio i pritisnuo okidač i metak je izbio Vilenu revolver iz ruke. Vilen je jauknuo, Holidej mu je priskočio i dograbivši ga za ruku bacio ga na zemlju. Uz potmulu udar Vilen je tresnuo na tlo, a Dok ga je dokrajčio udarcem pištolja po glavi.

Do Holidejevih ušiju i dalje je dopirao topot konjskih kopita, njisak konja, fijukanje biča i jauk Latimerovih ljudi ali pucanja više nije bilo. Ohrabren time skočio je na Vilenovog konja i udarom peta naterao ga da poskoči i probije se u sredinu kruga. Ispalio je jedan hitac u vazduh i povikao.

– Dosta više! Prestani! Ko se makne dobiće metak u čelo!

Komešanje se odmah stišalo i osvrnuvši se oko sebe, Dok je video nekolicinu Latimerovih ljudi a malo dalje povučene u stranu grupu kauboja s ranča „Bar Najn“ koji su naperenim revolverima držali na oku Latimerovu bandu. Mlada žena je žurno koračala trotoarom niz ulicu ka mestu gde su stajala jedna stara kola. Dovezla je kola do starog i skočila na zemlju. Dok je posmatrao kako pomaže starom

da se popne u kola kako posle toga lepršajući širokom suknjom skače na vozaško sedište. Nameštajući se na sedištu okrenula se nazad i njihovi pogledi su se sreli. Nešto vrlo blizu zahvalnosti zaplamsalo je za trenutak u njenim očima.

U međuvremenu je šerif Ted Lomar ustao, ali je još uvek trljao oči rukama. Kada je ugledao Doka zinuo je kao da će nešto reći i verovatno bi i rekao to što je hteo, da se iz sporedne ulice blizu Garterovog saluna nije pojavio onaj visoki čovek u crnom odelu sa dva nisko pripasana revolvera na bedrima. Čovek u crnom sedeo je u sedlu i sa visine mračno posmatrao Doka Holideja, sve dok mu Lomar nije doviknuo.

– Završeno je, Mene. Završeno je. Tvoji ljudi su počeli, a nisu bili dorasli da završe.

Men je krajnje prezrivo odmerio Lomara pogledom pre nego što je pogled ponovo vratio do Holideja. – Ko ste vi? – zapitao je.

Holidej je neko vreme otresao prašinu s odela ne obraćajući pažnju na čoveka u crnom, a onda je digao pogled. – Ko sam ja? Koliko znam ako neko postavlja pitanja, red je da se najpre predstavi. Ko ste vi, mister?

– Ris Men – procedio je čovek u crnom kroz stisnute zube. – Dakle?

– Ja sam Džon Holidej.

– To ime neću zaboraviti, Holideje – rekao je Men i poterao konja prema grupi Latimerovih ljudi. Ovi su stajali isprebijani i smrknuto ćutljivi. Došavši do grupe, rekao im je nešto tihim glasom i oni su pohitali da pokupe sa zemlje povređene drugove. Jedva su uspeli da s naporom postave na noge i popnu na sedlo još uvek ošamućenog Zeka Vilen. Čak i posle toga, jedan čovek je morao da jaše pored i da ga pridržava da ne padne iz sedla. Men ih je poveo iz grada, ali na kraju ulice se

okrenuo i pogledao nazad. Pogled koji je uputio Holideju bio je nabijen mržnjom i pretnjom.

Očigledno, Men nije nameravao da zaboravi i oprost.

II

– A sada razlaz! – Naredio je šerif Lomar. – Ti Šelvi sa svojim kreni na svoju stranu a mister Holidej na sever kao što sam već rekao.

Šelvi, kome se sa zadovoljenim osećanjem osvete vratila i želja za pićem, slegnuo je ramenima u znak da prihvata naređenje i promrmljao. – Pa dobro, ako baš naređujete, šerife. Holideje, jeste li raspoloženi za još jedno piće?

– Holidej nije raspoložen ni za šta sem da usedne na konja i da odjezdi, Šelvi.

– Ja umem i sam da govorim za sebe, šerife. Rekao sam da ću otići sutra ujutru, a do tada ima još dosta vremena. A ako biste bili ljubazni da mi kažete, zašto ste mi odredili baš sever? – zapitao je Dok sa neprimetnim osmehom na usnama.

– Zato što ćete tim putem brže otići iz mog rejona. Sećam se šta ste mi rekli kada ste došli u grad, Holideje... Rekli ste da ste u prolazu, da ćete se zadržati samo koliko da odmorite konja i da vam je sasvim svejedno kuda ćete otići posle toga. Prema tome, podite putem na sever i da vas moje oči više nikada ne vide.

Dok je obrisao ruke maramicom i vraćajući je u džep prošao pored Teda Lomara. Nameravao je da ode do svog hotela i skinje prljavštinu sa ruku i lica. U prolazu je pogledao Lomara i na krajičku usana zaigrao mu je šeretski osmeh.

– Šerife, želim da vam kažem da sam se u ovom gradu zabavljao vrlo lepo i da sam vam mnogo zahvalan za prijatno provedeno vreme. Da nije bilo vas, verovatno da ovo koškanje za mene ne bi imalo to-

liko draži. Vi ste svemu dali pečat razonode i za to vam hvala. Činjenica je da sam vam toliko zahvalan da mi prosto dođe da vam stisnem ruku, šerife Lomare.

Istog trenutka, Tim Šelvi se nasmejao gromoglasno, a odmah su mu se pridružili i ostali.

– Holideje – povikao je Šelvi kroz smeh – časna reč vi ste pravi đavo. Od svega umete da napravite nešto što vredi doživeti. Ako mi dozvoljavate, iz ovih stopa ću vas častiti jednim pićem.

Ted Lomar je shvatio da je opet ispaoo budala. Crven od besa izvadio je revolver i odgurnuvši Šelvija ramenom u stranu, prislonio Holideju cev revólvera na grudi. – Krećite! Odmah! – zagrmio je. – Krećite iz ovih stopa!

Dok Holidej se mirno osmehnuo kao da ga se Lomarov revolver nije ništa ticao. – Nema potrebe da mi pretite oružjem, Lomare, odlazim. Ionako sam nameravao da odem.

– Onda samo idite – odvratio je Lomar kezeći zube, ali ga je pritajena oštrina Dokovih reči nagnala da ukloni revolver.

Dok se mašio rukom za džep prsnika i izvadio zlatnik od dvadeset dolara. Palcem je hitnuo zlatnik jednom od prisutnih kafanskih badavadžija i rekao:

– Dovedi mi konja iz štale. Ovo će biti dovoljno za zob i seno, a ostatak zadrži.

Kada je besposličar odjurio sav srećan zbog lake zarade, Dok Holidej je ušao u salun odakle se ulazilo u spavaće sobe na spratu. Posle nekoliko minuta, vratio se noseći svoju putnu torbu u ruci i kišni ogrtač, koje je prebacio preko sedla svog konja koga je besposličar doveo u međuvremenu. Bez oklevanja, vinuo se u sedlo i našavši se na visini, navukao je šešir dublje na oči i još jednom pogledao prisutne. Đuk Timberlejn je stajao naslonjen na zid ispred saluna „Slatka Lusi“. Sa krajička usana visila mu je do pola po-

pušena cigareta, a oči su mu poigravale zadovoljno. Imao je razloga da bude zadovoljan, jer je pored njega stajala Lusi, a u njenim očima su se ogledali nerazpoloženje i razočaranost zbog Holidejevog odlaska.

– Hvala na ljubaznosti, Lusi – obratio joj se Dok, onda je iz džepa prsnika izvadio još jedan zlatnik od dvadeset dolara i dobacio ga vlasnici saluna. – Ovo je na ime mog dela naknade za pričinjenu štetu.

Lusi je u letu uhvatila zlatnik. Veštim pokretom strpala ga je sebi u nedra i odvratila spremno. – Dođite opet, Dok. Uvek ćete nam biti dobrodošao gost.

– Možda i hoću – odgovorio je Dok ne obraćajući pažnju na Lomarovo mrštenje. Poterao je zatim konja do Tima Šelviya i podigao ruku do ivice šešira. – Do vide-nja! Još ćemo se videti.

– Uvek nas možete naći na ranču „Bar Najn“ – rekao je Tim Šelvi. – Ako nekad svratite, ne treba da brinete ni o čemu, Holideje.

Dok je klimnuo glavom i pogledavši niz put koji je vodio ka jugu, poterao konja dodirom peta u slabine. Veliki ždrebac je odmah odgovorio i posle skoka iz mesta punim – galopom pojurio prema severu.

*

Put koji iz Kenon Krika vodio prema severu, penjao se lagano blagim usponom prema brežuljcima. Pošto je grad ostao daleko za njim, Dok Holidej je lagano jahao, uživajući u svežini večernjeg vazduha i u isto vreme pokušavajući da se odluči koliko dugo će jahati te večeri. Nekoliko milja dalje, koliko se sećao iz priče jednog kauboja, nalazila se usputna krčma i ona je u ovom trenutku bila Holidejev magloviti cilj. Mogao je tamo da prenoći i da ujutru nastavi put, mislio je kada je pred sobom ugledao neku nejasnu siluetu.

Usporio je malo hod svoga konja, ali nije nameravao da se zaustavi. Konj je nastavio sasvim lagano po svojoj volji, birajući put kroz večernji suton. Mesec još nije bio izašao, ali je nebo bilo vedro i posuto retkim zvezdama, tako da su se i pri takvoj svetlosti dosta jasno nazirale siluete granatog drveća i tu i tamo zabacanih usamljenih stena. Do njegovih nozdrva dopirao je miris sveže zemlje koji ga je ispunjavao osećajem uživanja i koji je po njegovim čulima prebiraio kao vešte ruke po dirkama klavira. Osećao se dobro i lagodno, uprkos silueti koja se pred njim nazirala, silueti konja i sive prilike koja je mogla biti prijatelj, ali isto tako i neprijatelj.

– Dolazite li iz Kenon Krika? – dopro je do njega ženski glas iz tame nešto dalje na putu.

Holidej je zategao vodice i zaustavio konja. Sada je pred sobom dosta jasno video obrise jednih kola, a istovremeno se na sedištu kola jasno uobličila silueta jedne žene, kose zabačene pozadi i glave gor-do dignute uvis.

– Da, dolazim otuda.

– Jeste li vi onaj čovek... onaj koji nam je pomogao na ulici?

Dok Holidej je zaustavio svog konja uporedo sa kolima. Svetlost je na ovome malo izdignutom mestu, oko koga nije bilo ni drveća niti velikih stena, bila nešto bolja, ali ipak nedovoljno jasna da sasvim dobro uoči izraz devojčinog lica i svaki njen pokret. Ali, u glavi je još uvek živo imao njenu sliku kakva je izgledala kada se u gradu pela na kola, njenu suknju koja je u jednom trenutku zalepršala i otkrila, kao blesak munje, njene duge vitko uobličene noge.

– U gradu sam se zaista umešao u sukob između vas u grupe pijanih kauboja, mis... Verovatno da sam vam na neki način pomogao.

Za trenutak je zavladała tišina i dvojne neznalice su se bez reči gledali, a onda je mlada žena zabrinuto skrenula pogled u zadnji deo kola. Rekla je. – Ja se zovem Houp Klejton. Moj stric leži pozadi u kolima. Mislim da je ozbiljno povređen. Hoću da kažem da smo vam vrlo zahvalni, mister...?

– Holidej, Džon Holidej.

– Mister Holideje – nastavila je devojka – nekoliko milja pre nego što je moj stric izgubio svest, ali, ne pre nego što vas je primetio da jašete za nama, rekao mi je da vas je uočio i da je siguran da ste vi onaj čovek koji nam je u gradu pomogao. Dodao je da, ako bi se slučajno desilo da nas stignete pre nego što skrenemo s puta, da bi bio red da vas pozovem k nama. Želeo je da sa vama ujutru nešto razgovara.

– A gde vi skrećete – zapitao je Dok.

– Upravo ovde – rekla je, pokazujući bičem čije je dejstvo tako vešto demonstrirala na gradskim ulicama.

Dok se pridigao u sedlu i u bujnom rastinju nedaleko odatle ugledao prolaz koji se kasnije širio i otkrivao puteljak koji je vodio kroz sasušne brežuljke. Puteljak je bio dovoljno širok da njime može proći konjanik ili manja kola.

– Naš dom je oko jednu milju daleko odavde u jednoj maloj uvali.

Dok je klimnuo glavom i rekao. – A znate li o čemu je to vaš stric hteo da razgovara sa mnom? Ne sećam se da smo se negde upoznali ili da smo imali nekog kontakta.

– On... on vam je zahvalan, mister Holideje. – U njenom glasu osećao se jedva primetan prizvuk zabrinutosti.

Dok se malo pažljivije zagledao oko sebe, ali, sve što je mogao da primeti bili su razbacani brežuljci i žbunjaci naređani u nizu pored uzanog puteljka. Pa ipak, u njegovoj podsvesti nešto kao da mu je do-

vikivalo upozorenje. Ono šesto uspavano čulo koje mu je u kritičnim trenucima često pomagalo da predoseti opasnost i sada je kuckalo dajući znak svoje prisutnosti. Istina, bila je to sve samo obična slutnja, ali, Dok je imao osećaj da će eventualno vezivanje s ovom ženom i njenim stricem za njega značiti nove nepredvidive neprilike.

– Kada se vaš stric bude osvestio – rekao je Dok – recite mu da prema meni nema nikakvih obaveza. Činjenica je da bi ljudi intervenisali i sredili bandu koja vas je napala, čak i da se ja uopšte nisam umešao. Mislim da između te dve grupe nema sloge i da bi se vaša mala avantura u gradu u svakom slučaju završila dobro.

Primetio je da su joj se usne stisnule i da je čvršće stegla rukom bič koji je držala. Zatim je duboko uzdahnula i Dok je uočio kako su joj se oble grudi napregle i nalegle na zategnutu bluzu.

– Idete li nekud u određenom pravcu? Imate li neko mesto gde ste se uputili? – zapitala je.

– Ne, ništa određeno. – Nije hteo da joj kaže da mu je cilj krčma na putu, jer je to smatrao nevažnim.

– Moj stric je rekao da verovatno nemate određeni cilj. Ne znam otkuda je to znao – rekla je devojka.

– Verovatno je to zapažanje posledica stečenog iskustva – osmehnuo se Dok.

– Pa ipak, nije mi sasvim jasno kako je to zaključio – rekla je i u njenom glasu se osetio prizvuk zadovoljstva. – Rekao mi je nekako da izgledate kao čovek koji ne može da se skrasi na jednom mestu, kao čovek koji je uvek u pokretu. To bi trebalo da znači da verovatno ne žurite da odete iz ovog kraja, mister Holideje – nastavila je, i u njenim očima Dok je zapazio isti onaj izraz zadovoljstva kao i u njenom glasu. – Jesam li u pravu kad tako nešto pretpostavljam?

– Samo ukoliko izdvojite činjenicu da je Latimerova grupa banda izgreznika i nasilnika uvek spremna na tuču i da verovatno neće zaboraviti i oprostiti moje mešanje u njihove poslove. Čujte – nastavio je Dok tihim glasom pri čemu se nagnuo u sedlu da bi je pri svetlosti noći mogao jasnije razabrati – ja sam vam tada pomogao u gradu, mis Klejton, ali, to ne znači da sam tog trenutka postao deo vaše budućnosti i vaših budućih zgoda i nezgoda. Ja sam se tamo zabavljao, i sada, kad o svemu tome dobro razmislim, dolazim do zaključka da mi vi i vaš stric ne dugujete ništa više od reči najobičnije zahvalnosti, koje ste mi vi već rekli. Prema tome, vi samo lepo nastavite vašim putem kući, a ja ću nastaviti svojim putem.

Houp Klejton je duboko uzdahnula i Doku se učinilo da je u njenim očima zapazio odsjaj razočarenja. – Kako god želite – rekla je – ali, mislila sam da vam ponudimo ono što možemo, a to je vrlo malo: krevet i večeru, mister Holideje. Mislili smo da je to u odnosu na ono što ste vi učinili sasvim malo i da ćemo time samo jednim malim delom platiti svoj dug. Ali svejedno, i hvala vam još jedanput. Laku noć i zbogom.

Švićnula je bičem konja po leđima i kljuse je naleglo na am, povukavši kola prema prolazu u žbunju i putu koji je vodio između dva brdašca. Dok Holidej je zadržao svog konja da ne pođe za kolima i ispratio je pogledom dok je odmicala. Do vraga, rekao je sebi, sve što je učinio bilo je relativno malo... zabavljao se i to se ticalo samo njega. Zbog čega bi se sada mešao u nešto što ga se ne tiče i što nije njegova briga?

Devojka se nalazila skoro u podnožju brdskog puteljka, kada je Dok povikao za njom. – Je li povreda na nozi vašeg strica teška?

– Prilično teška, mister Holideje. Izgubio je dosta krvi i rana ga je toliko bolela da je po izlasku iz grada izgubio svest kao što ste i sami videli.

Dok je poterao svog konja i uskoro se opet našao uporedo sa kolima. – Onda će možda biti potrebno da vam pomognem da ga unesete u kuću, mis Klejton. Kako rekoste, koliko je daleko vaša farma?

– Nešto više od jedne milje.

Dok je malo ozbiljnije razmislio o nastaloj situaciji i onda je rekao. – Pa dobro, mislim da mi jahanje od jedne milje do tamo i jedne milje nazad neće mnogo škoditi, pa, ako biste pošli napred da pokažete put, ja bih pošao sa vama.

Devojka je digla glavu i Dok je tada jasno primetio da je do tada plakala. Zagrizla je usne, glavom klimnula u znak pristanka i ponovo švićnula bičem konja koji je pošao brže. Putovali su tako nešto više od jedne milje puteljkom koji je vodio uz brdo, a onda je na jednom mestu Houp Klejton naglo skrenula desno i poslala putem koji se spuštao do jedne male doline. Vazduh je tu bio nešto hladniji, a miris trave i borovine prijatno je golicao Holidejeve nozdrve. Nešto više od dve stotine metara dalje, Dok je u polutama razaznao oblike neke kolibe.

Houp Klejton je zategla vodice i zaustavila kola pred malom kućicom. Sada je već i mesec bio izašao i Dok je mogao da vidi da su i kuća i mali vrt ispred nje lepo uređeni i čisti.

Otvaranje dvostruke brave na vratima oduzelo je Houp dosta vremena. Posle nekoliko trenutaka, kroz prozor se probila žućkasta svetlost tek zapaljene svetiljke. Dok je privezao svog konja za stub ispred kuće i prišao kolima. Zagledao se u zgrčenu siluetu koja je ležala na zadnjem delu kola i prepoznao izborano lice starog farmera. Pri bleđoj mesečini stari je izgledao još bleđi i još stariji.

– O čemu razmišljate, mister Holideje?
– zapitala je Houp Klejton prilazeći mu sa strane.

Dok se osvrnuo i na njenom licu zapazio izraz zabrinutosti, ozbiljne zabrinutosti za njenog strica, tako da je Dok pomislio da će devojka ponovo zaplakati. Rekao je naglašavajući svoj bezbrižan stav. – Pa, ne mogu sada da kažem kako stvar stoji, ali, mislim da će sve biti dobro. Jeste li spremili ležaj?

– Jesam.

– Onda ću ga uneti unutra. Samo se sklonite da ga ja unesem i spustim na ležaj.

Houp je na brzinu skinula čizme sa starčevih nogu i požurila unutra. Holidej je poneo starog farmera, začuđen lakoćom njegovog tela. Houp je stajala pored kreveta, pridržavajući jedan kraj pokrivača. Dok je pažljivo spustio Klejtona i otkopčao dugmad na košulji ispod koje su se ukazale usahle grudi. Činjenica da starac već dugo vremena nije bio sposoban za teške farmerske poslove, sada mu je pukla pred očima. Kada se uklonio u stranu da bi pustio Houp da ga pokrije i pobrine se o njemu, Dok se počeo pitati ko je bio taj što je dvorište, baštu i okolinu kuće držao tako čisto i uredno.

To je navelo Doka da pažljivije zagleda mladu ženu. Bila je vitka kao mladica vrbe, ali su se ispod njene tesne suknje za jahanje jasno nazirala čvrsta, zaobljena bedra i butine, dok je zategnutost bluze negoveštavala raskošnu jedrinu grudi, jasno razdvojenih na dve polovine. Odjednom, Dok je otkrio da i ona njega pažljivo posmatra krupnim bademastim očima zasenčenim dugim trepavicama. Gledala ga je iskreno, pogled joj se nije kolebao, ali se nije moglo reći da je u njemu bilo drskosti. Da bi čovek upoznao neku osobu, čoveka ili ženu, obično je trebalo dugo vremena, ali, Dok je u njoj na prvi pogled

naslutio neku prefinjenost, koja je, kako mu se činilo, izvor imala u dubokoj hrabrosti i snazi. Zašto ga je zaustavila na putu? Zašto je došao tu? Da li je toliko bila zamorena monotonijom života sa starim stricem, da je bez oklevanja rado prihvatila društvo jednog probisveta i potpuno nepoznatog čoveka?

Ne, odlučio je brzo bez kolebanja: ona ga nije gledala besramno kao što bi to neko manje iskusan mogao pomisliti, u njenom pogledu nije bilo poziva čoveku da je zgrabi i ponese preko granice dozvoljenog u tišini ovog udaljenog mesta.

– Izgubio je mnogo krvi – rekla je. – Hoćete li ga pripaziti malo dok ja priredim malo tople vode i zavoja? Ako bi se noćas dobro odmorio, možda bi sutra ujutru sve bilo bolje i možda bi kroz nekoliko dana bio sasvim zdrav.

Hladna, smirena, možda je bila naviknuta na izvanredne situacije kao što je ova. Dok Holidej se naslonio na zid i iz tabakere izvadio jednu svoju cigaretu. Pušeci, sa zadovoljstvom, unosio se u njene pokrete. Ona se kretala sigurno i sa mnogo samopouzdanja. Dok nije mogao da ne primeti kako se nežno ponašala prema tom starom čoveku, nastojeći da mu uštedi i najmanji bol koji je moglo prouzrokovati njeno poslovanje oko njegove rane. Kada je završila, odahnula je s olakšanjem, a onda se nasmešila na Holideja.

– Dakle, to bi bilo sve. Večeras ne mogu više ništa da učinim za njega. Zapažam da mu je disanje ravnomernije i da mu se u obraze vratilo nešto boje. Zar se i vama ne čini da je tako? – rekla je obraćajući se Doku. – Strašna je stvar da jedan star čovek ne može poslednje dane svog života da provede u miru i udobnosti. To je za mene jedno ružno i neprihvatljivo saznanje. Ali, izgleda da je život takav.

Dok nije rekao ništa. Još izvesno vreme devojka je sedela na ivici kreveta posmatrajući svog strica, a onda je prešla preko odaje i počela da posluje oko gvozdene štetnjaka.

Dok je ugasio opušak cigare i prstom izbacio pikavac kroz prozor. Kada je devojka prinela kafu i zdelu toplog jela, Dok se osmehnuo u znak zahvalnosti i primevši stolicu, seo za sto. Četvorodnevno neredovno življenje u gradu uz karte, brendi i duvanski dim i družinu kauboja Tima Šelvija nije mu ostavljala mnogo vremena za jelo. Odjednom je shvatio da je vrlo gladan i bacio se na hranu s apetitom koji do tada nije često kod sebe zapažao, a koji je na usnama mlade žene izazvao diskretan osmeh.

– Vidim da vam se hrana dopada, mister Holideje. Prijatno je to videti kod nekog čoveka, a ne treba verovatno ni da vam kažem da je to najveća pohvala trudu i umešnosti domaćice. Moj stric me brine, jer nema ni najmanje apetita i skoro bih rekla da na silu jede hranu. Ponekad mi se čini da ne umem ništa da spremim i da je moja hrana neukusna.

– Ovo što sam sada večerao – rekao je Holidej, pokazujući na prazan tanjir ispred sebe – u svakom slučaju nije neukusno.

– Vrlo sam zadovoljna da vam se dopada – rekla je i donela ceo lonac sa šporeta. Ne obazirući se na Holidejevo protivljenje, sipala mu je još u zdelu i Dok je morao da je čvrsto stisne za ruku da bi je zadržao od dalje punjenja tanjira. Od toga dodira oboje su se trgli i njihovi pogledi su se sreli. U njima nije bilo nekog dubljeg značaja već samo iznenađenje da se to desilo, iznenađenja da su odjednom ponovo postali svesni da su telesna bića i da su na domaku jedno drugoga. Dok je ponovo skrenuo pogled na svoje jelo, razmišljajući o mnogim drugim putovanjima

na kojima nije uvek sretao osobe kao što je Houp.

Kada je završio večeru i odmakao prazan tanjir ispred sebe, mlada devojka je zastala ispred stola i zagledala se u njega. Činilo mu se da joj usne podrhtavaju i da se muči kao da bi htela da mu nešto kaže, a u isto vreme da to zadrži za sebe. Posle nekoliko trenutaka kolebanja, slegnula je ramenima i pošla da se udalji ka kuhinji.

– U čemu je stvar? – zapitao je.

Okrenula se i pogledala i njene usne su ponovo zadrhtale. – Nema pravo da tražim od vas to što sam mislila. Večera je bila i suviše mala nagrada za ono što ste već učinili.

– Vas po svoj prilici muči neka znatno veća briga nego rana vašeg strica – rekao je Holidej zapazivši da je posle toga devojka iznenađeno digla obrve. – Kako bi bilo da mi se poverite?

Ona je počela da lomi ruke i da gleda kroz prozor na malu čistinu ispred kuće. Mesečina je bila sada mnogo jača i napolju su se jasno videle siluete drveća i ograda od grubo tesanih oblica. – Možda će noćas doći – rekla je šapatom toliko slabim da je Dok jedva čuo.

– Možda će doći? Ko? – zapitao je Dok.

– Aldo Latimer i njegove ubice.

Sada je na Holideja bio red da iznenađeno digne obrve.

– Najbolji način da mi sve ispričate je da počnete iz početka, mis Klejton – rekao je.

Ona je klimnula glavom i Dok je u njenim očima ponovo ugledao suze. No devojka je hrabro savladala svoju slabost, duboko uzdahnula vazduh i dignuvši glavu počela:

– Aldo Latimer nas je prvi put posetio pre nekih šest meseci. Ponudio nam je da našu farmu otkupi za dobru cenu ili da nam u zamenu za nju da drugo veće i bolje zemljište zajedno sa lepom kućom iz-

građenom na tom zemljištu. Ja sam bila toliko oduševljena tom ponudom da sam obećala da ću o tome razgovarati sa svojim stricem kada se vrati kući, jer stric tada nije bio tu. Latimer je na to rekao da se potpuno slaže i da je to lepo od mene, ali, da bi želeo da brzo dobije odgovor, recimo u roku od tri dana, jer se njegovo interesovanje za ovu oblast nije ograničavalo samo na našu farmu. Ako u tom roku ne bude dobio nikakav odgovor moraće da nas zaobide i da rešenje svog pitanja potraži kod drugih naseljenika.

– Da li vi i vaš stric zajednički posedujete ovo imanje? – zapitao je Dok.

– Da. Moj otac i stric Dik su od davnina na ovom terenu gajili stoku. Nije to bio veliki ranč, samo nekoliko desetina goveda. I tako su u toku svog poslovanja otkrili ovu malu zabačenu dolinicu, pa su odmah istakli svoje pravo na nju i dobili tapiju. Kada je tata umro, ja sam nasledila njegovu polovinu, ali naravno, ja uvek slušam ono što stric Dik kaže.

– A stric Dik nije želeo da zaključi pogodbu sa Aldom Latimerom – pretpostavio je Dok.

Houp je potvrdno klinula glavom.

– Vidite, mister Holideje, stric Dik je pomislio da je ponuda i suviše dobra da bi mogla biti iskrena. Učinilo mu se da u toj ponudi ima nešto što nije realno. Hteo je da sazna nešto više o Latimeru i o njegovim poslovima, pa je otišao u grad i počeo da se raspituje. I tako je počela naša nevolja.

– Nekome se to raspitivanje nije dopalo? – zapitao je Dok i pri tome zapazio da je još jednom iznenadio time što je rekao baš ono što se desilo. Devojci se to činilo čudno, ali je Dok znao da suština leži baš u tome i da je sasvim logično što je on pretpostavio pravac kojim su se odvijali događaji.

– Da, tako je – rekla je ona. – U početku nije bilo ničeg određenog na šta je stric Dik mogao da upre prstom. Ništa osobito... sve same sitnice... Na primer desilo se da je na točku nestao osigurač zbog čega su kola mogla da se prevrnu i da neko me nanese povredu, ili čak nešto gore, da na nekoj brdskoj krivini odlete u provaliju. To se moglo desiti da pukim slučajem stric nije primetio nestanak osigurača pre nego što je napustio grad. Zatim su se pojavili neki ljudi koji su dolazili preko brda i koji su uvek bežali kada je stric Dik pošao da ih pita ko su i šta traže na našoj zemlji. Posle toga, Latimer nas je po drugi put posetio. Pokazao se i tada kao pravi džentlmen pun komplimenata i hvale za ono što smo ovde stvorili. Opet je insistirao da nema mnogo vremena i da bi trebalo da se što pre odlučimo. Stric Dik ga je ispitivao i postavio mu mnoga pitanja. Ali očigledno, Latimer je izbegavao da odgovori ono što je strica Dika najviše interesovalo. Opet je kazao da bi mogao i na drugom mestu da kupi zemljište, ali da mu se naša dolina najviše sviđa. Izgledao je jako uznemiren kad mu je stric rekao da će mu trebati još vremena za razmišljanje. Posle toga razgovora, desilo se ono sa vodom.

– Na šta to mislite? – zapitao je Dok.

– Neko nam je zasolio izvor za napajanje stoke.

Holidej se trgao. Kao čovek koji je dobro poznao Divlji zapad, smatrao je da sipanje soli u vodu za napajanje stoke znači zločin koji je skoro ravan ubistvu.

– Je li voda bila mnogo zasoljena? – zapitao je.

Houp je odmahнула glavom. – Ja se ne razumem mnogo u te stvari, mister Holideje, čak u početku nisam ni primetila da je voda slana, jer sam tog dana samo skuvala kafu i pripremila jelo kao ovo večeras, ali nešto kasnije te noći, stric Dik je pošao da se okupa i zapazio da je voda

slana. Ujutru smo pošli da temeljno proverimo stvar i tada smo otkrili da je ceo rezervoar kao i izvor iz koga dotiče voda teško zasoljena. Stric Dik kaže da će biti potrebna jedna dugotrajna kiša da se so razblaži. A pošto nemamo više gde da napajamo stolku, bićemo po svoj prilici u velikoj nevolji.

Dok je izvadio tabakeru i uzeo još jednu tanku cigaru. Odlazak sa farme nije ga više interesovao kao pola sata pre toga. Već je nameravao da devojci postavi još nekoliko pitanja da bi saznao šta je Aldo Latimer posle toga učinio, kada je na ležaju u sobi iza sebe začuo neko kretanje. Pogledavši tamo, ugledao je Dika Klejtona koji se nameštao na jastucima naslonjenim na zid.

– Holidej, zar ne? – rekao je starac slabim glasom.

Dok Holidej je klimnuo glavom i starac se udobnije namestio na jastucima, sve dok se nije toliko izvuka da mu je pokrivač dolazio tek do trbuha. Prebacio je ruke preko pokrivača i zagledao se u Doka.

– Pomislio sam da ste to bili vi koga sam video u gradu kada je ona banda hulja izvodila sa mnom njihovu prljavu igru. O vama sam čuo i pre toga, sve neke interesantne stvari, na primer da ste zavitali i zbušnjivali šerifa Lomara, što po mom mišljenju uopšte nije nikakav zločin, mister. – Starac se za tih pola sata ili nešto više bio dosta oporavio, jer je sada govorio znatno glasnijim tonom, kao da mu gubitka krvi i bolovi koje je sigurno još uvek osećao nisu mnogo smetali. – Posle tog događaja kada sam primetio da nas neko prati, izvinite nisam mislio da nas stvarno prati nego da ide iza nas, pomislio sam da ste to opet vi. Pomislio sam sem toga da ako vam je neko jednom pomogao, možda neće imati ništa protiv da vam ponovo pomogne, mada to ne mora uvek da bude tako. Ipak, imao sam izvesne nade.

Na tu opasku Dok Holidej nije odgovorio ništa.

Houp je prošetala preko odaje i pokušala da pomogne starome da se bolje namesti na jastucima, ali stari farmer je odlučno odgurnuo u stranu i nastavio. – Maločas sam se probudio iz nesvestice, iako vi to niste приметили. Slušao sam vas sve vreme što vam je moja devojčica govorila, Holideje. Ono što vam je govorila sušta je istina, sve do poslednjeg slovca, ali, to je samo polovina priče. Latimer je nevaljalac, čovek koji sve hoće silom. Okupio je oko sebe bandu ubica koje plaća, a te ubice predvodi jedan crnooki revolveraš kome srce nije ništa manje crno od njegovih očiju, a koji se zove Ris Men. Jeste li ga možda u toku tog karambola приметили negde u gradu, Holideje?

– Jednog čoveka u crnom odelu sa dva revolvera? – zapitao je Dok.

– Da, da, to će biti on. Mislim da je on u svojoj struci vrhunski čovek na ovoj teritoriji, bar tako se ponaša, a tako se i priča. Ali, tako mi bog pomogao, niko ni Latimer ni njegov glupavi snagator nadzornik Vilen, pa čak ni Men, neće mi naređivati šta da radim i kuda da idem ako se meni ne sviđa da se selim oдавде.

– Striče – umešala se Houp – ne bi trebalo da se toliko uzbuđuješ. Znaš da si ozbiljno povređen i da ti je potrebno...

– Šta je meni potrebno devojko ja najbolje znam, a to je puška u ruci i onih nekoliko hulja na nišanu. Sto mu gromova, ja sam se danas samo pretvarao da sam bolestan. Da, suprotstavio sam se celoj gomili tih siledžija, a to sam učinio iz jednog razloga koji je samo meni poznat. Hteo sam da ih iskušam, hteo sam da znam koliko daleko su spremni da idu. Dobro, to sam sada otkrio. Bili su rešeni da se malo izlemaju, pucali su iz pištolja u zemlju pored mojih nogu da bi me malo zaplašili i to je bilo sve, ali, onaj kojot

Men jasno mi je stavio do znanja pre nego što sam pobjegao da me pri sledećem susretu čeka grob, a moju malu devojčicu možda nešto isto tako gadno. Pa ipak, neću da im prodam moju farmu, neću tek posle onoga što sam juče saznao i onoga što mi je danas potvrđeno.

– A to je? – zapitao je Holidej osećajući da je stari farmer najzad došao do same srži problema.

Starac je odmerio Holideja od glave do pete i rekao. – Holideje, mislim da mogu da vam verujem. Evo u čemu je stvar. Kroz Kenon Krik treba da prođe železnička pruga koju gradi jedna kompanija. U kompaniji su izračunali da je najjeftinija trasa preko pustinje, a onda kroz ova brda i visoravni. Mada će po njihovom računu izgradnja pruge tom trasom koštati nešto više nego obično, ipak će ukupni troškovi biti manji, jer neće morati da plaćaju visoku cenu koju vlasnici pašnjaka traže za svoju zemlju. Sva zemlja koja im je potrebna za izgradnju pruge ne pripada nikome i mogu je dobiti besplatno od države. – U starčevim očima blesnula je varnica oduševljenja i on se nasmejavao priгушено. – Sem naše zemlje, Holideje, sem ova mala dolina koja se nalazi tačno na trasi pruge. Latimer je odnekuda saznao za planove železničke kompanije i naravno, pokušao je da sa mnom sklopi posao i da mi na prevaru uzme ono što meni i kćeri mog brata po zakonu pripada. Ali, to mu neće poći za rukom.

Houp je stajala neposredno u blizini kreveta i zabezeknuto zurila u svog strica. – Hoćeš li da kažeš da je naša zemlja...

– Hoću da kažem da naša zemlja vredi čitavo bogatstvo, devojko. Doznao sam to pouzdano od nadležnih ljudi koji to dobro znaju.

Houp se okrenula i namrštenih obrva pogledala prema Holideju. – I šta mi treba da uradimo, striče?

– Samo da održimo nedelju dana, ništa više... a u to se sada uklapa naš novi prijatelj Holidej.

– Gde se to uklapam Klejtone i ko vam kaže da sam ja vaš prijatelj? – zapita Dok.

Dik Klejton se osmehnuo Holideju i pokazao prstom pod pored svog kreveta.

– Da ste nam prijatelj to ste u izvesnom smislu već dokazali, Holideje. A šta se tiče uklapanja, reći ću vam jasno i glasno kakva je moja ponuda.

Dik Klejton bio je, po svemu sudeći, oštrouman tip, ali Doku se ipak činilo da u njemu ima nečeg ljigavog, možda ne toliko prevarantskog koliko lukavog.

– Moja ponuda, Holideje, je pet stotina dolara u gotovom za nedelju dana posla. Sve što treba da radite, to je da ležite u miru i tišini i da držite oči dobro otvorene. Treba da podignete logor na prolazu kroz koji ste već prošli i verovatno zapazili da ga je vrlo lako braniti, čak i protiv velikog broja napadača, ako bi se oni usudili i pokušali da silom prođu. To bi trajalo samo dva do tri dana, a posle toga bih ja ustao iz postelje i došao bih da vam se pridružim. Spreman sam da garantujem da nijedan od tih napadača neće proći kroz prolaz do ove doline kad ja budem tamo. A dok ste vi tamo, mislim da neće proći ništa bolje. Kada se umore od bezuspešnih pokušaja i kada taj predstavnik kompanije dođe, mi se možemo tiho išunjati odavde i potpisati taj ugovor sa kompanijom. Devojka i ja dobićemo novac koji nam pripada, a vi ćete dobiti ono što ste zaradili. Posle toga, možemo se rastati i svako će otići svojim putem.

Houp je prešla preko odaje i stala sasvim blizu pored svog strica. Dik Klejton je pružio ruku i uhvativši je za nadlakticu, progovori nešto šapatom, što Dok Holidej čak nije mogao ni da čuje. Video je samo da se Houp trгла i da je odmahнула glavom.

Onda je Klejton dao devojci rukom znak da se udalji i rekao. – Dakle Holideje, šta kažete na to? Pet stotina dolara, mister, za nedelju dana rada, uključujući jahanje preko pustinje. To nije mala para. Hoću odmah da znam vaš odgovor, jer, ako ne nameravate da ostanete, onda ja moram sam da obavim posao sa Houp, pa će mi ona pomoći da se nekako dokotrljam do prolaza. U tom slučaju sam ću zadržati tu bandu bednih ubica i nikogovića.

Dok Holidej je vrhom prsta zagladio obrvu i iznenadio se kada je pod prstom osetio sitne graške znoja. Houp je bila otišla u drugi kraj odaje, i činilo se kao da je zaokupljena nekim svojim mislima. Stojeći u mraku, crte njenog lica bile su nejasne i mutne kao senka. Dok je želeo da vidi izraz njenog lica, da prodre do samih izvora njenih misli. Osećao je instinktivno da je u tim mislima ležao pravi odgovor što bi trebalo da uradi. Ali, nije mu pošlo za rukom da to dokuči. Onda je stari farmer ponovo progovorio.

– Ako vam je to od neke pomoći, Holideje, a ne govorim vam to samo zbog toga što sam oboren na pleća i što sam u nevolji, želeo bih da vas podsetim na ono što se desilo u gradu. Houp je nekoliko od onih lešinara dobro ošinula bičem i nanela im nekoliko masnica po licu koje nije verovatno da će oni tek tako zaboraviti. Ako vi sada odete odavde, ostavićete nas da se borimo sami, a možda nas dvoje, ovakvi kakvi smo sada, nećemo iz tog odmeravanja izaći kao pobednici. Ako se ti tvorovi probiju ovamo, oni će me sigurno ubiti, a onda će im Houp stajati na raspolaganju da s njom čine ono što budu hteli. Kad budete odlazili, mister, mislite o tome, mislite šta će se desiti njoj, jednoj devojci koja u celom svom životu nikada nikom nije nanela nikakvo zlo.

Dok Holidej je ćutao, ali je u sebi slagao grozne kletve. Stari lisac je bio u pra-

vu. Houp Klejton je pošla prema svom stricu i njeno lice je obasjala bleđa svetlost petrolejke. U njenim očima sijala je ljutina i na njenom licu ogledalo se negodovanje zbog starčevih reči. Očigledno da joj se nije svideo način kojim je stari pokušavao da nagovori Holideja. Ali, Dik Klejton je već rekao šta je hteo da kaže i sada je ležeći na jastucima pažljivo posmatrao Holideja prkosnim, a u isto vreme molećivim pogledom.

– A kada očekujete da će doći? – zapita ga Dok.

– Po svoj prilici noćas. Dobro poznajem Latimera. Da, dobro ga poznajem i znam dokle sam ih doterao, njega i njegovu bandu. Ovo je kraj puta Holideje, ova noć biće noć obračuna. Zato mi recite ostajete li sa nama, u tom slučaju jašite konja i vratite se do prolaza, ili, ako ne ostajete, pođite svojim putem znajući dobro šta će nam se desiti. U tom slučaju, ne bih želeo da budem drug vašoj savesti.

Houp je otvorila usta i zaustila da nešto kaže, ali je Klejton povukao za suknju. – Dok mister Holidej donese odluku, ti ćuti, devojko.

Dok je, međutim, ustao i laganim korakom prišao do vrata. Zastao je tamo oslušujući golicavo šuškanje devojčine uštrkane podsuknje prouzrokovane njenim kretanjem preko odaje. Zašto je do vraga morao da se uvali u ovu nevolju, pitao se, sve više verujući da čovek živi vođen nekim nevidljivim prstom sudbine.

– U redu – rekao je najzad i izašao napolje. Dok je išao ka svom konju, čuo je da se devojka kreće u kući, a onda je Dik Klejton nešto rekao i kretanje je prestalo. Dok se sasvim lako vinuo u sedlo i proveo da li mu se revolver lako vadi iz futrole i da li je pun. Bio je sit, i sa te strane bio je zadovoljan, ali mu se u dušu ipak uvlačilo neko nespokojsvo. Na drugoj strani, uprkos gužve u gradu i nekoliko burno

provedenih dana, žudeo je za pravom aktivnošću i s tim mislima poterao je konja ka ulazu u malu dolinu.

III

Stigavši na mesto gde je trebalo da provede noć, Holidej je sjahao i vezavši konja za jedan nizak žbun, potražio mesto gde će logorovati. Par čebadi koje je nosio na sedlu stavio je na zemlju a plavo zvezdano nebo uzeo je za pokrivač. Svetao okrugao mesec skrivao se od njegovog pogleda iza vrha jedne visoke stene. Iz gustog žbunja čuo je vruskanje trave pod zubima njegovog konja, zadovoljnog što će noć provesti puneći želudac sočnim biljem. Na takvom mestu i sa takvim perspektivama, Dok Holidej bi obično bio zadovoljan i bezbrižan, ali, ovoga puta njegovom svešću kružile su misli koje su pobuđivale sumnju. Klejton mu je ponudio pet stotina dolara za njegovu uslugu, a pet stotina dolara bile su velike pare i niko ih nije davao bez razloga. Sudeći po tome, opasnost u koju se uvalio morala je biti velika i nalagala mu je da bude vrlo oprezan. Istina, Klejton je za taj novac mogao dobiti i najboljeg revolveraša u pokrajini, jer se sa tom zaradom moglo živeti mesecima u očekivanju boljeg posla, što je za svakog revolveraša bilo primamljivo. Čak i njemu u nekoj drugoj situaciji pet stotina dolara ne bi predstavljalo mali dobitak. S tim novcem mogao se vratiti u Sonoru gde je živela žena koja ga je mnogo podsećala na Houpa Klejton. Možda ga je ta žena još uvek čekala kao što je obećala kada je pošao iz Sonore. „Do kraja života moj dragi Dok, za mene neće postojati drugi čovek sem tebe. Čekaću te i ma kada došao bićeš dobrodošao.“

Dok se osmehnuo. Već davno, otkrio je čudesnu osobinu stvari da se menjaju i davno je naučio da ono što se jednom na-

pusti više nikada nije isto kao pre. I zato, odlučio je da više nikada ne ode u Sonoru. Ne, jer bi taj odlazak bio puko razočarenje.

Lak noćni povetarac pokrenuo je lišće žbunja iza njega. Dok se trgao, a ruka mu se mahinalno spustila ka revolveru spremna da brzo potegne za slučaj nevolje. U žbunjaku, nedaleko od njega, njegov konj je nemirno trupnuo nogama i kratko njisnuo, dajući time Holideju na znanje da više nije sam. Nezvani gost je mogao biti hrčak ili neka druga životinja koja se uputila ka pojilu, ali, to je isto tako mogao biti i čovek koji se prikrađao sa ko zna kakvim namerama.

Dok je nečujno ustao, tela napetog kao panter spreman na skok. Nije hteo da rizikuje ni najmanji pokret, jer ga je to moglo izdati; uvek je postojala šansa da će stati na neku suhu grančicu ili da će pokrenuti neki kamen koji će se otkotrljati i otkriti ga.

Stajao je kao ukopan na mestu, sa revolverom u ruci budnih očiju i ušiju, napetih za najmanji šum. Tada se iz pravca Klejtonove doline začulo slabo klopavanje konjskih kopita, monotoni zvuk koji u sebi nije sadržao ni najmanju pretnju. Dok se opustio. Stajao je u senci tako da ga niko nije mogao videti, ali je zato put i ravan prostor pred njim bio kao okupan mesečinom. Trenutak kasnije pojavio se najpre jedan konj, a zatim i jahač na njegovim leđima, jahač bez šešira sa dugačkom kosom koja je lepršala niz njegova vitka, lepo uobličena ramena. Posle nekoliko sekundi Dok je jasno razabrao da je taj konjanik bila žena.

Houp Klejton je za trenutak zastala šarajući očima po neprozirnoj polutami. Zatim je prišla bliže i kada je zaustavila konja na samo nekoliko metara daleko od njega, Dok je ugledao brižnu boru između njenih obrva.

- Mister Holideje?
- Pridite bliže – rekao je Dok.

Houp se trгла zbunjena što je on tako blizu, onda je pustila vodice svog konja i dozvolila mu da napravi nekoliko koraka do jedne stene. Pri tome je još uvek izgledala neodlučna i uznemirena.

– U čemu je stvar? – zapitao je Dok. – Zašto ste došli ovamo?

Zapazio je kako je liznula usne i zabacila nazad crnu dugu kosu, od čega je bluzna na njenim prsima još više zategla i istakla obline njenih dojki. – Stric Dik je zapao. Noćas se više neće buditi.

Prizvuk tih reči i njihovo značenje ostali su da lebde u vazduhu i Dok ih je prihvatio, pitajući se da li da tim rečima da ono značenje koje je negde u podsvesti priželjkivao.

Houp je pogledala pored njega dalje niz put i tiho je nastavila – Uprkos onome što je moj stric rekao, mister Holideje, ja ipak ne verujem da će Latimer ili njegovi ljudi večeras doći. Neće posle onoga što se danas desilo. Svakako će znati da se nadamo njihovom dolasku i da smo se spremili da ih dočekamo.

– Neće znati da sam ja tu, pa ih to može navesti na pogrešnu računicu – podseti je Dok. – Otuda se može desiti da ne povedu računa o tome da li ste spremni da ih dočekate ili ne.

Houp je sjahala s konja i Dok je prišao bliže da prihvati vodice. Ona se nalazila tu pored njega i to mu je nešto značilo, odlučio je da igra igru onako kako je početa, da ne očekuje ništa i da prihvati ono što se desi.

Pošto je njenog konja privezao pored svog, Dok se vratio nazad do visoke stene i tamo zatekao Houp naslonjenu na obli hladni kamen, srebrnastom mesečinom obasjanog lica. Meka beličasta svetlost činila je još lepšom, još divnijom i još poželjnijom.

– Divno je ovde noćas – rekla je Houp pogledavši ga sa slabim smeškom na usnama. – Tako je tiho i mirno i tako nekako daleko kao da se nalazimo na nekom drugom svetu.

– Osećate li se usamljenom? – zapita je Dok.

– Da mister Holideje. Često se osećam usamljenom. U ovoj dolini je pored mene još samo moj stric. Mada ga jako volim i mada ga nikad ne bih napustila, uvek osećam da ima nešto... nešto što nedostaje.

– Na primer šta, mis Klejton?

Ona je odmahнула glavom. – Ne bih znala tačno da vam kažem, mister Holideje. Sem ove doline nisam bila na mnogo drugih mesta i nisam upoznala mnogo ljudi. Jedva da znam šta je život sem onoga što sam imala prilike da čujem od nekih žena sa kojima povremeno popričam. – Osmehnula se stidljivo i zagledala se dole u svoje ispružene šake. – Ali, ne verujem da su mi rekle sve što znaju. Svakako da u tome ima i nekih preterivanja?

Onda ga je pogledala pravo u oči. U njenim očima ogledala se smušenost i neka protivrečnost osećanja, ali je njen pogled zračio toplu žudnju koju nije mogao da ne zapazi i da zanemari. Digao je ruku do njenog ramena i zarivši prste u njenu kosu, zategao duge guste bičeve oko njenog vrata.

Osetio je da je pod njegovim dodirom njeno telo zadrhtalo. Kada je povukao ruku i dopustio joj da učini sledeći pokret, ona se opustila kao da joj je teret pao sa srca. Lagano, kao da se koleba, nagla se prema njemu. Kada su im se tela dotakla, ona se ponovo ukrutila. Dok se nije ni pomerio.

Onda se ona ponovo pribrala i ponovo opustila. Usne su joj bile sasvim blizu njegovih. Dok je kliznuo rukom oko njenog vrata i privukao je bliže sebi, tako da su se njene usne našle na njegovim. Za tre-

nutak, ona je ostala nepomična, bez odgovora, a onda ga je odjednom odgurnula s obe ruke i ustuknula korak nazad.

– Bojim se – prošaputala je.

– Možda je to zbog noći – rekao je Dok.

– Sve je suviše tiho.

– Ne, ne, nije zbog toga. – U njenim očima zakotrljale su se suze. Lice joj je još uvek bilo crveno i ona ga je i dalje netremice gledala podrhtavajući celim telom. – Ja... Ne znam šta je to sa mnom. Nikada se nisam tako osećala.

– Zašto ste došli ovamo gore, Houp? Jeste li želeli da vaš život osvežite uzbudljivim doživljajem?

Houp se trgla i gordo isprсила, a izraz njenih očiju odjednom je postao hladan. – Znae i sami da nisam došla zbog toga, mister Holideje. Došla sam ovamo... zato što... zato... – glas joj je zamro u grlu i ona mu je okrenula leđa i naslonila se licem na stenu.

Dok je pustio da neko vreme ostane naslonjena na hladni kamen, a onda je uzeo za ramena i okrenuo je ka sebi.

– Bilo bi bolje da se vratite vašem stricu – rekao je Dok. – Ako bi se slučajno probudio, zabrinuo bi se za vas, mis Klejton.

Houp je klimnula glavom. Kada je konačno pošla, pokreti su joj bili lagani, bezvoljni kao da se dvoumi da li da pođe. Sada je, udaljavajući se, gledala na njega bez straha, već više sa nekom vrstom čuđenja koje mu se nije dopadalo. Dok joj je okrenuo leđa osluškujući njene brze korake koji su se udaljavali. Čuo je zatim škripanje sedla, a onda pljesak vodica po konjskom vratu. Okrenuo se, pogledao za njom, osećajući da ga napetost napušta. Jadna mala ludica, pomislio je! Šta je do vraga očekivala da će saznati? Ovaj put nije ušla u život, jer on nije bio čovek koji bi se silom nametnuo nekoj ženi. Ali, znao je da će joj se tako nešto desiti, da joj se sigurno mora desiti, jer je bila ra-

doznala i usamljena. Možda će joj neki nevaljalac promuklog glasa iz čijih usta bazdi zadah rđavog viskija, na nekom usamljenom mestu pružiti iskustvo koje je kopkalo i zbog koga će se verovatno celog svog života kajati. Ali, tada će to biti kasno.

Potisnuvši iz svoje svesti sve misli o njoj, Dok je ponovo seo na svoje mesto. Koliko dugo je devojka provela u njegovom logoru? Pet minuta, možda najviše deset. Tek toliko vremena koliko je bilo dovoljno da ga uznemiri, da mu pokvari raspoloženje i da ga stavi u društvu s uzbudjućim vizijama koje nije tražio i koje nije želeo. Srećom za njega, znao je da u životu čovek retko kad dobija samo ono što traži i što želi, pa ga je to donekle umirilo.

*

Bilo je skoro jutro nešto pre zore i na prolazu je lebdela duboka i nekako čudna tišina. Dok je otvorio oči i prva njegova misao odnosila se na Houp Klejton. Ta misao ga je ponovo razvedrila. Ustao je, protekao udove i pošto nije imao ništa bolje da uradi, vinuo se u sedlo i odjahao niz prolaz. Prerija, ravna i prostrana, pružala se pred njim bez ijednog živog stvora. Sve što se moglo čuti bilo je šuškanje trave i neki neobjašnjivi šum koji je poticao od buđenja novog dana. Vratio se u mislima nazad na ono što je preživeo juče, što mu se desilo sinoć i što je doživeo noćas i ponovo je zaključio da bi možda za njega bilo bolje da se u avanturu nije upuštao. Ponekad plemenitost košta više nego što vrede ideali za koje se žrtvuje. Vratio se ponovo na ono zbog čega je ostao u dolini, na devojku Houp. Do vraga s njom i sa njenim konfuznim i nepredviđenim ponašanjem. Bolje bi bilo da sada, ako to već nije učinio ranije, pođe svojim putem pustolova tamo gde mu se sviđa.

Projahao je kroz prolaz i zašao u malu dolinu. Kako mu se činilo u te rane sate praskozorja dolina nije bila izgubila išta od svoga noćasnijeg šarma. Na padinama su rasla visoka drveta pogodna za konstrukciju bilo čega što bi čovek želeo da napravi. Trava je bila bujna, visoka i zelena, zelenija i sočnija od bilo koje trave koju je do tada video.

Jašući preko čistine, zapazio je tanak pramičak dima koji se dizao iz kamenog dimnjaka. Devojka se dakle bila probudila, pomislio je Dok. Prišavši kući vezao je konja za privezište, umio se na pumpi iza kuće, a onda pošto je nekoliko puta ispumpao vodu da bi došao do hladne, napunio čuturicu i obesio je za sedlo. Završivši taj neodložan posao, uputio se prema vratima.

Vrata kuće su bila otvorena, ali, on je ipak zakucao. Kada nije dobio nikakav odgovor, pozvao je devojkicu po imenu. Ni tada nije dobio nikakav odgovor. Provirio je kroz otvorena vrata i video da u kući nema nikoga. Vatra u štednjaku bila je skoro dogorela i izuzev toga nije bilo nikakvog drugog znaka da Houp priprema doručak. Dok je ušao unutra još uvek misleći da možda ima nekoga u drugoj sobi ali ga je neki neprijatan osećaj sve više obuzimao. Taj isti neprijatan osećaj pratio ga je skoro cele noći i Dok je sebi morao da prizna da nikako nije bio u stanju da ga odagna. Pogledao je svuda po odaji, zatim otvorio vrata sobe, ali i tamo nije bilo nikoga. No, ono što ga je uznemirilo bila je činjenica da je ležaj na kome je prošle noći Dik Klejton ležao, bio podignut. Zagledavši se sa više pažnje po sobi i zidovima, zapazio je da mnoge male stvarčice i sitnice, koje kući daju onaj ton ličnosti i atmosferu nečijeg doma, više nisu na svom mestu. Najviše od svega smetalo mu je što je vatra u štednjaku bila

naložena tako kao da je onaj što je ložio nameravao da dugo gori.

Mrmljajući kletve sebi u bradu, Dok je požurio napolje. Pogledao je svuda oko kuće i proverio da li u štali ima nekoga. Kola na kojima se sinoć dovezao Dik Klejton bila su nestala, a s njima i njihov jedini konj. Dok je zastao i za trenutak se na njegovom licu ukazao izraz duboke zamišljenosti.

Budući da je uvek bio lak na snu, Dok nije mogao da shvati kako se desilo da ne čuje škripu i kloparanje točkova u toku noći ili rano ujutru, kada je svuda na prolazu vladala tako duboka tišina. Pa ipak, kola nije bilo, a on ih nije čuo. Nije mogao da zamisli, preslišavao se u sebi, da bi se Dik Klejton toliko mučio da točkove sa glavčinama punim guste masti tovari na konja i na taj način prenese sve van prolaza. Ali, ako nije postupio tako, kako je onda mogao proći sa kolima, a da on to ne čuje.

Dok se odjednom sledio. Tek sada se do najsitnijih detalja setio posete Houp Klejton, njene nesigurnosti i zabrinutog izraza lica, načina na koji je dozvolila da se između njih stvori atmosfera izvesne intimnosti. Da li je njena poseta bila namerno sračunata na to da okupira njegovu pažnju, pitao se Dok i odgovor je saznao istog trenutka kada se to pitanje oformilo u njegovoj glavi. Bio je prevaren, najproštije i najpodlije prevaren. Pošao je lagano do svog konja i baš kad se vinuo u sedlo ugledao je sedam konjanika koji su se iz pravca prolaza spuštali niz padinu.

Revolveri su zapraštali i vrela tanad su prosvirala vazduhom pored njegovih ušiju. Dok je istog trenutka skočio iz sedla, okrenuo konja u krug iza sebe i u isto vreme izvukao revolver iz futrole. Konjanici su tada već jurili niz padinu u široko razvučenom jurišnom stroju. Morao je pažljivo da odabere cilj i da dobro nišani, kako

ni jedan metak ne bi promašio. Vreme nikada nije manje bilo na njegovoj strani. Nanišanio je, njegov pištolj je grunuo i poskočio u ruci i jedan od konjanika izdigao se u sedlu, zaljuljao se jedan trenutak, a onda se glavačke strovalio sa konja na zemlju i otkotrljao se po travi.

Dok je okrenuo revolver i uzeo na nišan sledećeg jahača, ali ga je jedno usijano tane zakačilo po podlaktici, napravilo malu ranicu na koži i otvorilo put tankom mlažu krvi. Sipajući kletve, Dok je ustuknuo, pucajući sada manje-više nasumice, ne ciljajući pažljivo kao što mu je bila namera, iako pribran u boju, ni Holidej nije bio sasvim imun od uzbuđenja i borbene groznice. Iza njega njegov konj se propinjao, vukao ga vodicama gore-dole tako da je Dok konačno bio prinuđen da ga uhvati sasvim kratko do gubice i da ga primora da uđe u kuću. Zatvorivši vrata za sobom, pustio je konja da se slobodno kreće po prostoriji i revolverom je razbio jedno okno na prozoru.

Video je šestoricu kako se okupljaju na čistini i sudeći po njihovih pokretima, činilo mu se da raspravljaju i da se dogovaraju šta dalje da preduzmu. Dok je među njima prepoznao Zeka Vlena i visokog revolveraša Risa Mena. Men je izgledao pribran i hladnokrvan kao i onda kada ga je video u gradu i činilo se isto toliko zainteresovan za ovo puškaranje kao i onda za tuču na gradskim ulicama. On je ostao van domašaja metaka i očigledno je diktirao pravac i način kako ostali treba da pođu. Ostala petorica su se raspršila levo i desno. Dok je napunio revolver, ali nije pucao. Prednost koju je imao u zaštiti zidova davala mu je mogućnost da karte drži u rukama sve do kritičnog trenutka. A taj kritični trenutak uskoro je trebalo da nastupi. Čekao je svoju šansu, a za to vreme njegov konj je neprestano obilazio oko njega. Nekoliko trenutaka kasnije,

prva dvojica konjanika približili su se na domašaj revolverskih metaka.

Dok je opalio četiri puta i svaki od dvojice konjanika primio je po dva metka u grudi. Videvši to, ostali su okrenuli konje i punim trkom ih proterali nazad prema mestu na kojem ih je čekao Ris Men.

– Trojicu smo otpisali – rekao je Dok Holidej ne obraćajući se nikom posebno, ali su te reči ipak bile upućene njegovom konju, mada ga on nije mogao da razume. Dok je ponovo punio revolver, posmatrao je kako Men vrti svog konja u krug, očigledno nezadovoljan ishodom prvog dela napada i to ga je obradovalo. Odjednom je Men poterao svog konja između trojice konjanika i nagnao ga u pun trk. Dolazio je pravo prema kući, pognut u sedlu, priljubljen uz konjski vrat, kao da je sliven s njim.

Dok Holidej je čekao dok se revolveraš sve više približavao. U međuvremenu, morale su ga još neke dodatne brige. Sada mu je bilo sasvim jasno da ga je onaj podli stari nevaljalac prevario više nego ma ko drugi do tada, jer je bilo očigledno da je svoju devojčicu poslao da mu skrene pažnju od onoga što se događa, da ga drži okupiranog svojim prisustvom i da njegovu pažnju uspava toliko dugo koliko mu je bilo potrebno da spakuje stvari iz kuće i da kola odveze do mesta gde ih Dok neće čuti. Onda je Houp iskoristivši svoju urođenu žensku lukavost otišla i ostavila ga uznemirenog i nedovoljno koncentrisanog. Nije ni najmanje sumnjao da je devojka otišla sa svojim stricem. Bilo je to jasno, jer su napravili toliko veliku vatru u ložištu, da je morala trajati celu noć, znajući da će on za to vreme ostati tamo gde su ga poslali. Stari nevaljalac je takođe znao da će Men i njegova banda doći da ga napadnu. On i devojka ostavili su ga samog, napustili su ga da strada, a

oni su sada bili bezbedni daleko u pustinji.

Dok Holidej je besno opsovao. Ako se ikada bude dočepao tog starog nevaljalca, on će ga... Dok je žustro stegao dršku svog revolvera. Istog trenutka, prenuo se, jer su tanad iz Menovog revolvera zabubnjala po zidovima kuće. Revolveraš je bio izgubio strpljenje. Dok je zbog toga zaključio da se sve razvija ne može biti bolje. Čučao je sagnut ispod prozora, zaklonjen za zid i kada je topot kopita počeo da usporava, on se ispravio. Ris Men nalazio se samo nekih petnaestak metara daleko od kuće i baš u tom trenutku je okretao konja. U magnovenju su spazili jedan drugoga kroz sivkastu svetlost praskozorja novog dana i obojica su opalili. Dok je osetio oštar ujed na slepočnici, ali ga udar zrna nije čak ni ošamutio, pa je iz toga odmah zaključio da je bio samo lako okrznut. Njegov, pak, metak pogodio je Mena u zglavak na ruci, zbog čega je ovaj potegao drugi revolver. Kada je Men ponovo pripucao i kada su tanad iz njegovog pištolja prosvirala kroz prozorska okna, Dok je stekao sigurnije uverenje o streljačkim sposobnostima ovog revolveraša.

Ispalio je još nekoliko metaka na ostalu trojicu napadača koje je predvodio Zek Vilen i koji su ohrabreni Menovim primerom ponovo jurnuli prema kući. U sledećih nekoliko trenutaka, Doku se činilo da zidovi kuće neće izdržati i da će se srušiti pod kišom metaka koji su bubnjali po njima. Zidovi su se tresli i prašina i malter su leteli na sve strane, preteći da će ga zaslepeti. Bio je primoran da se odmakne od prozora i tada je po prvi put primetio jedan mali prolaz koji je vodio iz prostrane dnevne sobe. Prethodne večeri nije ga video, jer su se vrata tog prolaza nalazila iza štednjaka. Uzeo je svog konja za uzde i poveo ga kroz prolaz iz koga su jedna vrata vodila u zadnje dovrište. Na

samim vratima bile su zasadene dve voćne sadnice, tako da su ih lišće i granja skrivali od pogleda nedovoljno pažljivog posmatrača.

Dok se kuća još uvek tresla od neprestane pucnjave i bubnjanja olovne tanadi, Dok je poveo konja kroz vrata u dvorište i vinuo se u sedlo. Ako je taj dan trebalo da bude njegov sudnji dan, želeo je da život završi napolju u prirodi, na svežem vazduhu i suncu koje se tek radalo, u prostoru koji je voleo i u kome je doživio toliko mnogo lepih i uzbudljivih trenutaka. Ali, kada se okrenuo tražeći najpogodniji put uz padinu, zapazio je neposredno ispred sebe nešto kao zid od žbunja i rastinja. Grane i vrhovi tog rastinja bili su suviše jednaki i simetrični, a njegova boja odudarala je donekle od svežeg zelenila ostalog dela dvorišta.

Poterao je konja hodom prema zidu od žbunja i dignuvši se u uzengijama pogledao preko njega do jednog uzanog puteljka koji je vodio između dva strma zemljana uzdignuća. Dok je s olakšanjem odahnuo i proterao konja kroz prepreku od žbunja i granja. Iza te prepreke naišao je na tragove točkova. Poterao je konja tim putem i laganim hodom ostavio je kuću i Latimerovu bandu daleko iza sebe.

Tek što je stigao do kraja sledeće padine i vrha brega iza koga se dalje pružala suncem spržena ispućana pustinja, iza sebe je začuo ubrzan topot konja u trku i na vidiku su se pojavili Men, Vilen i ostali iz grupe koji su u međuvremenu otkrili put njegovog bekstva. Dok se osvrnuo oko sebe: bio je uhvaćen u klopku na tom uzvišenju, odakle mu nije bilo bekstva. Ali, Klejton i njegova sinovica su došli tim istim putem, prema tome, morao je postojati neki izlaz. Međutim, nije imao vremena da ga traži. Poterao je konja u zaklon iza jedne stene, a odatle se uputio dalje u neku uzanu jarugu više nalik na

jarak. Jedna grana nekog velikog drveta polomljena udarom munje skrivala je ulaz u jarugu i prošavši ispod nje, Dok je pomislio da ako ima sreće, gonioci možda neće ni primetiti otvor kroz koji se provukao. Ostao je tako da sedi u sedlu kolenima čvrsto stiskajući bokove svog konja, da bi ga naterao da bude miran. Sa punim revolverom čekao je spreman da pruži poslednji otpor.

Prvi se na vidiku pojavio Ris Men, lica zategnutog u grč napetosti, stisnutih zuba i isturene vilice. Dok je zapazio da mu je desna ruka bila povezana njegovom vratnom maramom i da je marama delimično bila crvena od krvi koje se probijala kroz zavoj. Za njim se pojavio Vilen nervoznog izgleda, šarajući sitno usađenim očima levo i desno. Za njima su došla i ostala dvojica, jedan krupan, snažan čovek, a drugi mršav srednjeg rasta, obojica lica pokrivenih maskama prašine i odela pocepanih od provlačenja kroz trnje i patrljke polomljenih grana. Revolvere su držali u rukama, a cevi pištolja pratile su pravac njihovih pogleda, mada ta dvojica nisu pokazivali toliko nervoze koliko Vilen.

Dok je ostao savršeno nepomičan, a lišće polomljene grane drveta savrešno je skrivalo njegovog konja i njega. U normalnim okolnostima vrlo lako se moglo desiti da ostane neprimećen, ali ga je morila zebnja da će konj možda svojim frktnjem zbog prisustva drugih životinja i trupkanjem nogu, odati mesto gde se nalazi. Pružio je ruku i lagano pomilovao konja po vratu. U tom trenutku, Men je pogledao u njegovom pravcu i zadržavši pogled na ivici jaruge, okrenuo se na drugu stranu. Umirujući svoga konja koji je počeo nervozno da se vrti, Men je nešto počeo da govori svojim pratiocima, kada je odjednom Vilen pokazao prstom na otvor u lišću. Men je dojahao do otvora. Seдеću u sedlu, šutnuo je nogom nekoliko

suvih grančica u stranu i potvrdno klimnuo glavom, ali je i dalje zadržao svog konja tamo gde je, kao da nije bio raspoložen da ulazi u jarugu. Onda je mahnio rukom Vilenu i kada je snažni nadzornik došao do njega preko uzanog proplanka i ostala dvojica revolveraša došli su za njim. Ris Men se i dalje dvoumio, micao je usnama, a njegove crne oči prodorno su zurile prema jaruzi.

– Holideje, ako si tu i ako možeš da me čuješ, onda me čuj dobro. Odlazi iz ove pokrajine. Ako te budem još jednom video, ubiću te.

Posle tih reči, Ris Men je nestao sa vida. Dok Holidej se nije makao sa svog mesta punih pet minuta. Sedeo je na konju aspotlutno nepokretan, dopuštajući da mu muve dosadno sleću i mile po licu i vratu. Pošto ništa nije narušilo tišinu, sjahao je iz sedla, privezao konja za granu i lagano izašao iz jaruge. Sunce je sada bilo već dosta visoko i grejalo je toplim zracima. Dok je rukom oterao dosadne mušice i otišao do mesta gde je Men i njegovi pajtaši nestali van domašaja pogleda. Tamo je video tragove točkova koje kopite njihovih konja nisu izbrisale. Nešto dalje odatle, video je opet tragove kopita koji su išli uporedo sa stazom na kojoj su kao dve linije bile ucrtani tragovi dva točka Klejtonovih dvokolica. Lukavi stari nevaljalac Dik Klejton, razmišljao je Dok Holidej dok se vraćao u jarugu da uzme svog konja. Pošto je proverio ranu na ruci i video da se na pokožici već uhvatila krasta od krvi, vinuo se u sedlo i zamišljeno se osvrnuo oko sebe.

Klejton i njegova nećaka su ga prevarili, napravili su od njega kompletnu budalu i ostavili su ga da se tuče sa bandom zlikovaca, dok su oni sami mirno potražili put ka slobodi i bezbednosti. Sama ta činjenica bila mu je dovoljna da se odluči da ih pođe za njima, jer je doista želeo da ih

ponovo sretne. Uz to, kao dodatak, imao je na umu da je faktički već bio u sukobu sa Latimerovom bandom, da ih je na neki način odbio i tako ispunio svoj deo pogodbe sa Dikom Klejtonom. Ako je tako, zašto onda ne bi uzeo onih pet stotina dolara koje mu je stari nevaljalac obećao. Nije bilo nikakvog razloga da mu taj novac pokloni. Budući da je put kojim se Klejton uputio vodio ka severu, kojim pravcem mu je šerif Lomar savetovao da krene kada napusti Kenon Krik, nije video razloga zašto da ne poslušša šerifovu sugestiju i krene prema severu.

IV

Rano popodne bilo je tiho i vrlo toplo, toliko toplo da je Dok Holidej sjahao i poveo svog konja za sobom. Prelazak preko pustinje bio je duži nego što se nadao i pošto je iscrpio svoje zalihe vode, bio je primoran da manje misli o pravcu kojim su Klejton i njegova sinovica pošli, a više o tome kako da nađe neki potok ili lokvu vode sačuvane među stenama.

Dosta često mu se već događalo da se nađe u predelima sličnim ovom i stoga je znalačkim okom pažljivo proveravao svaki nagib, udoljicu ili uzvišenje na terenu, tražeći mesto gde bi u hladu skupine stena naišao na bilo kakav znak koji bi ga mogao odvesti do traženog izvora. Više puta je učinio dve do tri milje široke polukruge i u zalazak sunca zaustavio se za odmor.

Sa zalaskom sunca vazduh je postao hladniji i počelo je da se spušta veče. Sumrak je izmamio pustinjske životinje iz njihovih skorivšta i s vremenom na vreme Dok je čuo šuškanje trave ili kotrljanje kamenčića prouzrokovano njihovim kretanjem. Skinuvši cipele sa nogu i proverivši da li su vođice njegovog konja privezane, pošao je polako niz kamenitu padinu.

Stigavši donekle, seo je na kamen i sedeći apsolutno nepokretan u zvezdanoj tami počeo je da čeka, voljan i spreman da čeka celu noć, mada mu je grlo gorelo od žeđi i vapilo za gutljajem vode. Posle dugog čekanja čuo je šuškanje trave prouzrokovano kretanjem neke krupnije životinje kroz žbunje ispod njega. Sačekao je dok šum nije potpuno utihnuo, a onda je puzeći na trbuhu pošao uzanim utabanim puteljkom kroz žbunjak. Trebalo mu je više od dvadeset minuta da stigne do jedne teške vidljive uvale u kojoj je jedan pustinjski zec nagnut nad malu lokvu, njuške zagnjuren u vodu, brzo i halapljivo pio. Dok je sačekao da se životinja napije vode, a onda je požurio nizbrdo i pručio se na zemlju pored izvora. Bio je dovoljno mudar da zna da ne sme mnogo da pije i zato je dugo ležao i pio malim gutljajima. Najzad, kada je utolio žeđ, skinuo je čuturicu sa ramena, napunio je i ustao na noge, jer sada više nije bilo razloga da se šunja. Odlučnim korakom se uputio nazad uz padinu, a onda nizbrdo do svoga konja. Napojio ga je iz ulegnuća na svom šeširu, a onda je obesio čuturicu preko sedla i pručio se na čebad prostrtu na zemlju. Posle nekoliko minuta utočio je u san.

*

– Striče Dik?

Houp Klejton je pogledala naborano lice svog starog strica preko ivice lončića za kafu pocrnelog od vatre i dima. Klejton je bio zauzet nameštanjem vođica na kanate kola i na njegovom licu videlo se koliko je zaokupljen tim poslom i koliko se muči da to uradi na propisan način. Na njegovom licu takode se ogledao umor od napornog dnevnog putovanja, jer je uzde u ruke uzeo rano prošle noći i nije prekidaio vožnju da sebi ili konju da trenutak odmora u toku celog popodneva, sve dok

posle dugog vrelog dana punog prašine nije nastupilo osvežavajuće veče.

– Molim devojko? – rekao je najzad.

– Jesli li siguran da će sa mister Holidejem biti sve u redu? Misliš li da će uspeti da se izvuče?

– Čovek ne može biti siguran ni u šta na ovom svetu, Houp – odgovorio joj je Dik Klejton. – Ali sam ja ipak dosta optimista kada je on u pitanju. Smeo bih da se kladim u dobre pare da će sutra biti isto tako vreo dan kao ovaj danas i da će nam trebati svaki atom snage i hrabrosti koje imamo da se dočepamo Parson Folsa. Zato bi bilo najbolje za tebe da sada lepo legneš i da se odmoriš i odspavaš što možeš duže. Ja ću biti na straži i paziću da se nešto nepredviđeno ne desi. Znaš, ja sam stari kurjak i meni nije potrebno mnogo da spavam. Odremaću jednu partiju i probuđiću te na vreme da se spakujemo za sutrašnje putovanje.

Houp je srknula kafu i namrštenih obrva zagledala se u svoju šoljicu. Posle izvesnog vremena, progovorila je ponovo. – Ja se zaista iskreno molim bogu da s njim bude sve u redu, striče Dik. Mislim da nismo pošteno postupili prema njemu, striče kad smo se ovako spakovali bez najave i izvukli iz doline.

Dik Klejton je pogledao oštro. – Nekim slučajem desilo se da je ušao u naš život onda kada nam je najviše bio potreban, devojko, što je njegova lična nesreća. Smatrao sam da je to naše pravo, devojko, pravo koje proizilazi iz krajnje nužde. Na kocki je bio maš život ili njegov život, a pošto ja moram da staram o tebi, naravno da se nisam ni trenutka razmišljao kako u toj situaciji da postupim. A sada zaboravi na njega. On je odrastao čovek i što je još važnije hrabar i umešan čovek i sigurno je da će umeti da se snađe i nađe najbolje rešenje za sebe. Mi smo se izvukli i za sledeći dan ili dva trebalo bi da se nađemo

u Parson Folsu odakle dalje vodi diližansa. Može se desiti da odmah potpišemo ugovore i kupimo naš novac. A onda, pravo u Kaliforniju.

Houp je zagrizla donju usnu i netremice se zagledala u njega. – Striče Dik, mene novac ne interesuje.

Klejton je mrgodno a istovremeno i začuđeno pogledao. – Ne interesuje te novac? Dobro, znači hoćeš da kažeš da novac nije važan. Moja devojko tu se grdno varaš. Novac je ono što čoveku omogućava da ima odelo na sebi, konja pod sobom, jelo i piće u svom želucu i spokojstvo u srcu. Novac i te kako mnogo znači, naročito ženama, njima možda čak i više nego muškarcima, kad se uzme u obzir šta njima sve treba i šta sve moraju obući da bi se lepo prikazale. Slušaj sad šta ću ti reći, devojko. Ceo božji dan sediš pored mene i bludiš pogledom nekuda, ja ne znam kuda i sa kakvim mislima, i sve vreme nisi progovorila ni nekoliko poštenih reči sa mnom, iako ja ništa drugo ne činim nego spasavam tvoju kožu od gomile nevaljalaca. Zato ti kažem poslednji put, devojko, ne budi nezahvalna i ne preteruj sa nekim moralnim pričama. Zaboravi tog Doka Holideja. Siguran sam da je veći deo svog života proveo u skitanju i potucanju od nemila do nagrada, bez obzira na to što fino izgleda, što je lepo obučen i što ostavlja utisak čoveka koji je uvek lagodno živio. Znam ja takve i zato ti kažem da je u svom životu dosta naučio i da ovo što je doživio nije novo iskustvo. Mogli smo i mi ostati i dobiti metak u glavu, što bi se sigurno desilo da ja nisam bio mudar kao što jesam, nemoj misliti da ne bi. Men i ta njegova banda ubica su pokvareni do srži. Pa, ti ne znaš da bi Men bio u stanju da ubije gladnog psa ako bi mu to donelo neke koristi.

Houp je spustila na zemlju lonče za kafu i pogledala pored svog strica do zida od

stena koji ih je okruživao. Shutila je da je njen stric odabrao ovo relativno skrovito i bezbedno mesto zato što se bojao od noćnog napada. Pa ipak, nije mogla da veruje da bi, neko ko ih je eventualno pratio, mogao preći toliki put za vreme mnogo kraće od njihovog. Taj dan bio je topliji od bilo kog drugog dana koji je doživela i ona je čeznula da sa svog tela skine prašinu i znoj tog putovanja.

– Hoćeš li platiti mister Holideju nagradu koju si mu obećao ako bismo ga ponovo sreli, striče? – Zapitala je trenutak kasnije.

To pitanje donelo joj je još jedan mrgodan pogled njenog strica. – Holidej, Holidej, Holidej? Nameravaš li da ceo dan govoriš samo o njemu, devojko? Da li ti je prošle noći učinio nešto što bi ja trebalo da znam, a što mi nisi rekla? Sto mu gromova ako je takav pokvarenjak kao što je...

– Ništa mi nije učinio – odgovorila je Houp ljutito i pocrvenela. – Mada je mogao, to samo hoću da ti kažem.

– Devojko, šta to govoriš! – Klejton je odbacio nastavljene vodice i skočio na noge.

– Ja više nisam devojčica – rekla je. – Neću da me više zoveš tim imenom. Ja sam žena i već dugo vremena razmišljam o tome da moram imati svog čoveka. Ne mislim da je to nešto strašno i ružno, već da je sasvim normalno.

Klejton je ustuknuo korak nazad kao da mu je devojka opalila šamar. Dohvatio se rukom za dugačak čuperak brade i počeo da odmahuje glavom, kao da ne veruje svojim ušima. – Da li ja dobro čujem, ili sam lud?

– Da, striče Dik, dobro čuješ i nisi lud. Ima još nekoliko drugih stvari koje su mi se takođe smučile, a jedna od tih je i činjenica da ti nikada sa mnom ne razgovaraš i ne pružaš mi priliku da kažem svoje

mišljenje. Nikada mi ne daješ šansu da sama odlučujem o nečemu što se tiče samo mene. Uvek sve bude i uvek se sve čini što ti hoćeš ili što je tebi volja. Moje mišljenje ne znači ništa. Živim u uverenju kao da ne značim ništa za tebe, kao da uopšte ne postojim.

– Postojiš devojčice, kako da ne i značiš mi strašno mnogo, značiš mi više nego bilo ko na svetu. Ali, opet ti kažem da ja najbolje znam šta je za tebe i mene dobro i sve dotle dok mogu da žvaćem ovim mojim zubima, ja ću uvek, devojčice...

– Rekla sam ti da me više ne zoveš devojčice, striče. Ovo je poslednji put da te podsećam na to. Nisam više devojčica, a što se tiče svega drugog, ja sam možda i želela da ostanem u onoj našoj dolini i da je obrađujem. Volela sam to mesto.

Klejton je zinuo i zureći u nju ustuknuo još jedan korak. Počeo se rukom po smežuranom vratu.

– Slušaj šta ću ti reći, devojčice... mlada ženo. Uvek sam radio ono što sam računao da je za nas oboje najbolje i nameram da i dalje zadržim pravo da donosim odluke. Prema tome zaveži jezik, ženo i prestani da vređaš jednog starog čoveka koji na ovom svetu nema nikoga sem tebe.

Ali, Houp se nije dala umoliti. – Striče Dik, od danas pa ubuduće nećemo više napuštati naše prijatelje ili ostaviti bilo koga u položaju da može biti povređen, bez obzira na to kakvu korist bismo mogli da izvučemo iz njegove nesreće. Ne verujem da ćemo ikada biti u mogućnosti da popravimo ono što smo učinili prošle noći. Samo mogu da se nadam i da se molim nebu da je mister Holidej umakao onim ubicama i da naš nitkovluk nije platilo životom. Ako se desilo suprotno, to bi bila krajnja nepravda i ja to nikada neću sebi oprostiti. Ako uspemo u ovom našem poslu, nameravam da izvesnu sumu nov-

ca, zapravo onoliko koliko mu dugujemo, stavim na stranu i čekam da se eventualno pojavi.

Klejtton se ćutke okrenuo i udaljio prema kolima. Uzeo je iz kola svoju staru pušku, pri čemu je u vezanom stopalu osetio jak bol i šepajući odšetao nazad pored Houp, da bi se našao na jednoj okruglastoj obloj steni, odakle je mogao da vidi daleko nazad preko pustare.

Ne obraćajući pažnju na strica i ne saopštavajući o čemu on razmišlja, Houp je raširila ćebe i nešto olakšane savesti legla na leđa i zagledala se u zvezdu. Digla je ruku do svojih grudi i osetivši na njima dodir prstiju, pomislila na Doka Holideja. Pomisao na njegov dodir ponovo je u njoj izazvao toplu drhtavicu. Kada bi sada bio ovde s njom, znala je da ne bi bila u stanju da se odupre. Ne bi to ni želela.

*

Ris Men je stajao nepomičan i zamišljen.

Ljutio ga je glas Zeka Vilen koji je svoj autoritet koristio i strogo naređivao ljudima da sjašu i rasedlaju konja. Došao je do toga da mu se Zek Vilen ne dopada i znao je da će mu se dopadati sve manje. Pokazalo se da je Vilen tip siledžije i pomalo kukavica, kao što to obično biva. Vilen je bio, sem toga, i tup, a i tu osobinu nekog čoveka Men nije mogao da podnese. Da nije bilo Vilenove gluposti, ne bi morao da odjaše iz Kenon Krika praćen podsmešljivim pogledom jednog bednog problematičnog kicoša koji se usudio da mu se suprotstavi i da mu prkosi.

Men je obrisao šake o pantalone. Desna ruka ga je još uvek bolela, ali, daleko više od toga, osećao je bol u duši, bol od ranjenog ponosa. Holidej ga je pogodio hicem iz pištolja. Prošlo je pet punih godina od kako nijedan čovek nije mogao to da učini, pa čak ni onda kada su ga četvo-

rica napali iz zasede. Sva četvorica ostali su da leže tamo gde su se nadali da će on ostati da leži, sva četvorica umrli su od metaka iz revolvera Risa Mena. A Dok Holidej bio je još uvek živ.

Vrata male kolibe su se otvorile i iz nje je izašao jedan onizak debeljuškast čovek. Lice tog čoveka bilo je okruglo i mesnato, skoro kao podnaduveno. Oštar miris duvanskog dima zapahnuo mu je nozdrve, a od gustih kolutova jedva se videlo okruglasto lice i sitne svinjske oči.

– Dakle? – zapitao je. – Jeste li ih udesili?

– Ne – rekao je Ris Men.

Do tada je prišao i Vilen i stao iza Mena, ostajući u pozadini kao da ne želi da uzme učešća u razgovoru između revolveraša i debelog čoveka sa cigarom. Ostala dvojica stajali su još dalje iza njega, rame uz rame, nespokojni i unezvereni u senci zalazećeg sunca.

Debeljko je digao glavu i njegov mračan pogled kliznuo je pored Mena do Vilen, a onda do ostale dvojice. – Gde su Kolenson, Barker i Džons? – zapitao je.

– Mrtvi su – rekao je Men.

Cigara se skotrljala sa jednog kraja debeljkovih usana do drugog. – Mrtvi? Sva trojica? Na šta ste to, do đavola, naleteli? Na odred konjice?

– Na jednog protuvu koji se zove Holidej – rekao je Men. – Na jednog čoveka vrlo spretnog sa revolverom, čoveka koji se lako kreće, koji ne pravi greške i koji ne daje ni pet para na to da li ćemo ga goniti do kraja sveta.

Debeljko je isteglio vrat kao da ga žulja okovratnik i izvadio cigaru iz svojih debelih usana. Zagledao je pažljivo ovlašeni vrh opuška, progundao nešto nezadovoljno i bacio opušak u stranu. Zatim se debeljko pažljivije zagledao u Mena, odmahnuo glavom sumnjičavo kao da se ču-

di onome što je čuo, a onda je uzdahnio duboko.

– Pa dobro, Rise, mislim da bi najbolje bilo da uđeš unutra i da mi sve ispričaš. Mislim da znam dovoljno o tebi da bih odmah mogao da zaključim da ste naleteli na nešto što nisi očekivao, inače bi ta protuva Holidej svakako bio mrtav... zar ne?

– Bio bi i svakako će biti – bio je Menov brz odgovor. Prošao je pored debeljka očešavši ga ramenom, a debeljko se okrenuo Vilenu i rekao.

– Pazi da konji budu mirni. Neka vatra i dalje gori, ali, bez mnogo dima. Budi u blizini za slučaj da mi nešto hitno zatreba.

Vilen je već zaustio da nešto kaže, ali se debeljko okrenuo i ušao u kolibu. Kada su se vrata kolibe zatvorila, Vilen se okrenuo dvojici od svojih ljudi koji su dotle ćutke stajali i posmatrali i brecnuo se na njih. – Šta je, zar niste čuli šta je mister Latimer rekao? Naložite vatru i pazite na dim. Spremite kafu i nešto za jelo.

Dvojica kaubojia su pohitali da bez pogovora izvrše naređenje a Vilen je seo na jedno oboreno deblo da šara po licu zdepastim prstima. Za to vreme u kolibi, Aldo Latimer je nasuo dve čaše pića i jednu preko stola dodao Risu Menu. Odsekao je zatim džepnim nožem vrh cigare i jedan kraj stavio sebi u usta. Valjao je zatim cigaru izvesno vreme sa jednog na drugi kraj usta i tek posle više od pola minuta počeo.

– Hajde ispričaj mi šta se desilo, Rise. Sto mu muka, nije bilo onako kao što smo planirali.

– Daleko od toga – rekao je Men. – Pošto smo se prošle noći rastali, mi smo se uputili nazad u Klejtonovu dolinu i prošli smo kroz prolaz. Tamo smo naleteli na Holideja. Bio je u njihovoj kući pod zaštitom zidova i moram ti reći da ih je dobro koristio, pogodio je trojicu naših momaka pre nego što sam se ja dohvatio s njim.

Uspeo je da pobegne, ali mi nismo znali da je utekao, sve dok nismo zapalili kolibu i videli da on nije izašao napolje. Kasnije smo našli trag koji je vodio od zadnjih vrata kolibe, o kojima mi niko ništa nije rekao.

– Zadnja vrata na kolibi? – rekao je Latimer. – Do vraga, ni ja nisam znao za njih.

– Potcenio si Klejtona, isto tako kao što sam i ja potcenio Holideja. Obojica smo napravili greške i to nam se osvetilo – rekao je Men tmurno. – Prema tome, tu smo ravni i nemamo šta jedan drugom da prebacujemo. A što se tiče ostatka priče, mogu ti reći da smo posle nekog vremena našli trag i da smo pratili Holideja, da smo ga opet izgubili u pustari i da smo nastavili sve dok nismo naišli na trag Klejtonovih. Mislim da su nekih šest ili sedam časova u prednosti pred nama, ali, imaju samo jednog konja koji vuče dosta klimava teška kola. Posle jednog dana putovanja po kamenitoj pustari, Klejton će morati da uspori i onda ćemo ga mi ščepati.

Uprkos činjenici da je Men pokazivao veliki stepen samouverenosti, Latimer je ipak izgledao zabrinut. – Imaju čitav dan prednosti ispred nas, Ris. Za to vreme mogu prevaliti ogroman put i možda potpuno izmaći našem domašaju.

– Garantujem ti da ću ih stići pre nego što pređu pola puta do Parson Folsa, Aldo – rekao je Men. Zavalio se nazad u stolici i pustio da mu kolutovi dima kruže oko lica. – Noćas ćemo se lepo odmoriti, a sutra ćemo promeniti konje i gonićemo ih sve dok ih ne uhvatimo.

Latimer je klimnuo glavom, dajući time na znanje da mu takav plan sasvim odgovara. Ali, odmah zatim, obrve su mu se ponovo nabrale. A šta ćemo sa Holidejem?

– Pa, ne bih tačno znao da ti kažem – rekao je Men. Možda će nastaviti da se

petlja u naše poslove, a može biti da će doći do zaključka da je i do sada nekoliko puta jahao po oštrici brijača. Svejedno, ako bude došao, ja ću ga srediti.

Latimer je ustao, završio svoje piće i otvorio vrata kolibe. Svež vazduh je jurnuo u memljivu prostoriju i videvši trojicu svojih najamnika koji su sedeli pored vatre bez dima, Latimer im se obratio rečima. – Dobro, činjenica je da smo ostali bez dovoljno ljudi, ali, ta nezgoda ima jednu dobru stranu, jer ćemo morati manje novca da platimo ovim nevaljalcima, Rise. Mislim da devojka i njen stari ne bi trebalo da nam zadaju mnogo muke na otvorenom prostoru, zar ne?

– Ja mislim da će nam zadati vrlo malo muke, Aldo.

Men je ustao sa stolice i pridružio se Latimeru na vratima. Izvesno vreme posmatrao je profil punačkog čoveka, a onda je okrenuo glavu, jer mu je smetao oštar miris cigare. U Aldu Latimeru bilo je mnogo toga što mu se nije dopadalo. Ali, zaključio je kada je sve to uporedio, da je Latimer bio čovek pametan i preduzimljiv, a ne od onih koji se žale na zlu sudbinu. Sve u svemu, za ovo vreme debeljko je bio sasvim pristojan kompanjon, ali, razmišljao je dalje Ris Men, čim se bude dokopao svog dela plena, nastaviće svojim putem i za svoj račun.

Udaljivši se od Latimera, Men nije čuo da mu je Vilen doviknuo da je kafa spremna i zanet u sopstvene misli, udaljio se u senku polutame. Vilen je sačekao da se Men udalji dovoljno daleko da ne može čuti razgovor, a onda se obratio Latimeru. – Je li vam sve rekao, gazda?

– Da, rekao mi je, Zek. Holidej vam je pokazao šta zna i uspeo je da vam pobege, je li tako?

Vilen se na to namrštio. – Ne bih rekao da je bilo baš tako, mister Latimer. Sto

mu gromova, ta skitnica i nevaljalac nas je iznenadio.

– Naravno, naravno. Zek. Ali čuj me šta ću ti sada reći. Ako već ne možeš da savladaš jednog čoveka nemoj da misliš da ćeš svoje ogorčenje smiriti ako se iskališ na nekoj ženi. Kada se dočepamo Houp Klejton i njenog strica ti se usredsredi na starca. Hoću da devojku ostaviš na miru i da je prstom ne takneš, jesi li me čuo, Zek?

Vilen je liznuo usne jezikom i obrisao se grubim rukavom. Pri svetlosti vatre njegovog lica izgledalo je ružno. – Ma ne, nikada mi nije ni padalo na pamet, nisam nameravao mister Latimere da nešto...

– Ima j na umu ovo što sam ti rekao, Zek. Ta žena je moja, ja sam je nameračio. Hoću je za sebe i nikako ne bih hteo da neko kao ti stavi svoju šapu na nju, pa čak ni da je takne. Dole u gradu ti si to pokušao i nije ti uspeo. Nemoj više ni da pokušavaš. Čim završite večeru pođite na spavanje i... bez pijančenja. Pred nama je dugo jahanje i hoću da budete sveži i orni za posao koji treba da obavite.

Latimer se posle toga uputio ka mestu gde su stajali privezani konji. Pomilovao je nežno svog konja po gubici i rekao mu nekoliko umirujućih reči. Ali, sve vreme duhom je bio daleko. Nalazio se na putu kojim su odmicali devojka i njen stric. Od trenutka kada je prvi put video na farmi njenog strica, pozeleo je da je ima. Nikada u životu nije pozeleo ni jednu ženu kao što je želeo Houp Klejton. Ni sam nije jasno razumevao kakva su njegova osećanja, ali, znao je da sve dotle dok je ne bude imao, neće moći da bude miran i da će njegova žudnja za njom biti sve jača. Seo je i izvadio cigaru iz džepa prsnika, a onda se zamislio o snazi svoje grupe. Za jedan dan njegova sedmorka ljudi svela se na samo četiri čoveka.

To je bilo loše, ali, ne i katastrofalno. Pet ljudi biće u svakom slučaju dovoljno da stignu, uhvate i savladaju jednog starog čoveka i jednu ženu i da ih nateraju da potpišu ugovor o prodaji. Posle toga, otarasiće se Klejtona, a devojkicu će uzeti sa sobom. No, šta da posle toga učini sa Risom Menom? Menovo prisustvo u blizini lično je brinulo Alda Latimera. Men ga je na neki način plašio. Šta će biti ako u Menovoj ledenoj duši takođe postoji čežnja prema Houpi i želja da je se dočepa. Ako bi stvari krenule tim pravcem, Latimer je mogao pred sobom da vidi samo neprilike. Bio je dovoljno častan da pošteno podeli novac, ali, pomisao da sa Menom podeli i voljenu ženu nikako mu se nije dopadala.

Pa ipak, rekao je sebi, možda neće doći do takvog obrta događaja. Ako bi se desilo da bude drugačije... pa, drugačije bi morao da ubije Risa Mena.

V

Dok Holidej se probudio i prodžarao poluugaslo ugljevlje preostalo od noćasnjeg vatre, nabacao na njega nekoliko grančica i duvanjem razario ugljevlje u plamen. Dodao je zatim nekoliko debljih komada suvog drveta i stavio lonče za kafu na kamen pored vatrišta. Pošto je kafa bila gotova, Dok se još uvek dvoumio da li da krene dalje od pustinskog izvora. Konj mu je bio odmoran i dobro napojen, a čaturica puna vode. Ugledao je jednog guštera kako se kreće, a odmah zatim jednu malu ptičicu nasadenu na malom okruglom gnezdu zavučenom u trnje. Dok je dohvatio jednu grančicu i bacio je na guštera, a reptil je hitro pobjegao, ostavljajući svoj toliko željeni plen.

Spakovao je rolnu sa ćebadima iza sedla, a oprano lonče za kafu stavio u torbu. Zatim se vinuo u sedlo i životinja se in-

stinktivno uputila onim istim pravcem kojim je išla prethodnog dana. Nastavio je da jaše putem koji je vodio kroz pustaru između niskih krčljivih žbunova i tu i tamo razbacanih sitnih stena uz pravcu nešto nižeg terena i posle izvesnog vremena, ostavio je iza sebe najgori, najdivljačniji deo pustinje. Tišina koja je vladala prijala mu je i činila je da se oseća lagodno posle onoliko pucnjave i burnih događaja i, za divno čudo, Dok nije osećao usamljenost što mu se ponekad inače događalo. Jahao je lagano ne razmišljajući ni o čemu.

Nešto više od jednog časa kasnije, zastao je na jednom uzvišenju. Na jednu milju ispred njega oblak prašine zaklanjao je jedno malo brdašće. Oblak prašine zadržavao se iznad žbunja koje je raslo iz kamenitog tla. Dokov pogled ostao je prikovan izvesno vreme za taj prizor i on je ostao nepomičan u sedlu, čekajući da se prašina slegne. Deset minuta čekanja nagradili su ga saznanjem da je pre toga tim putem neko prošao: istina, nije bio siguran da li je taj ko je prošao otišao dalje ili se zadržao u blizini, ali, saznanje je ipak bilo dragoceno. Proverio je da li mu je revolver pun i nastavio je da jaše. Ris Men, Zek Vilen i još dvojica nevaljalaca sigurno su prošli tuda, zaključio je Dok posle kratkog razmišljanja. Da li je i Latimer bio sa njima? Možda su kao i on prespavali noć i odmorili se pre nego što su pošli da pređu pustaru. No, nije mislio da bi mudri Dik Klejton čekao i provodio nepotrebno vreme u toj pustinji, ako je mogao da između sebe i svojih gonilaca stavi što veće rastojanje, pa je zbog toga mislio da će njihovi naponi ostati bez rezultata.

Pošto je već bio daleko zagazio u ravnicu, Dok Holidej je pustio svog konja da sam izabere tempo hoda i istovremeno je obećao sebi da neće dopustiti da ga Latimerova banda zatekne nespremno.

*

Petorica ljudi sedeli su na svojim konjima i posmatrali jednu udaljenu osobu koja je bez mnogo žurbe jahala ravnicom.

– To je Holidej – rekao je Ris Men Aldu Latimeru.

Latimer se namrštio. – Vrag ga odneo! Da možda ne radi za Klejtona?

Men je neodlučno slegnuo ramenima. – Ne znam. – Okrenuo se i pogledom pozvao Zeka Vilena da im pride. Kada je snažni prsati kauboj zaustavio konja uporedo sa njihovim, Men ga je zapitao. – Jesi li nekada za ovih nekoliko dana video Holideja u Klejtonovom društvu?

Vilen je razmišljajući nabrao obrve i posle kraćeg razmišljanja rekao. – Ne, mister Mane, mislim da ga nikada nisam video s njim.

– Meni izgleda da je naš prijatelj Holidej jednostavno svratio u Kenon Krik nekim svojim poslom, možda da popije čašicu pića ili da potraži neku žrtvu za kocku ili nešto slično – obratio se Men Latimeru. – On je kockar. Otuda mislim da je po dolasku u Kenon Krik popio nekoliko čašica i upoznao se sa Šelviјevom grupom, možda im je nešto uzeo na kartama. Kada je Vilen pritisnuo Klejtona na ulici, Holidej je verovatno zaključio da je to pogodna prilika da se malo zabavi ili možda da sebi pribavi ugled koji bi mu u ovom kraju mogao koristiti. Znaš kakvi su ljudi ti kockari, često znaju da budu pustolovnog temperamenta. Uostalom, ma šta da je bio razlog, on je napustio grad odmah posle nas i uputio se odmah prema severu, dok smo se mi uputili na jug da te obavestimo o tom događaju. Na tom putu on se nekako povezao sa Klejtonovima, kako i zašto, to sada nije važno. Možda ga je devojka privukla ili možda je jednostavno uvideo šansu da uzgred nešto ušćari. Ko zna.

Men je kažiprstom zagladio obrvu i jedva primetan smešak izdužio mu je usne. Zagledao se preko ravnice koju su jedan čas ranije napustili i njegov pogled se odšetao dalje tragom koji su iza sebe ostavili.

– Međutim, ma šta da je navelo Holideja da ostane u Klejtonovoj kolibi i da štiti njegov odlazak, više za nas nije važno. Bitno je da je došao u sukob sa nama i da je u pucnjava ubio tri naša čoveka. To moramo da mu vratimo.

Latimer je nešto nerazgovetno promumlao i širom otvorenih očiju zagledao se nazad na put u istom pravcu u kojem je maločas gledao Men. Opet je ugledao usamljenog konjanika koji se približavao kroz šumarke niskog žbunja i proplanke obrasle žalfijom. Činjenica da je konjanik jahao bez žurbe, kao da ima vremena na pretek, dovodila ga je u nedoumicu.

– Kad čovek ovako posmatra, ne bi rekao da ide našim tragom – rekao je Latimer. – Suviše je ležeran da bi ličio na traagača.

Men je klimnuo glavom dajući time na znanje da ne odustaje od svog mišljenja. – Ne, ne izgleda kao da ide našim tragom, ali, to je ipak Dok Holidej. Znam sigurno da je on, Aldo, i mislim da bi trebalo da bez odlaganja raščistimo račune s njim.

Latimer je pogledao u pravcu kuda su išli. – Nemamo mnogo vremena, to znaš.

– Trebalo bi da pričekamo samo pola časa ne više – rekao je Men i dao znak Vileru. – Uzmi ostale i pođi s njima do iza onog stenjara kojeg vidiš. Ostavite konje nešto dalje, a onda se vratite i zauzmite busiju iza stene. Aldo i ja ćemo zauzeti položaj nešto niže, svaki sa po jedne strane puta. Kad budemo dali znak, vi otvorite vatru.

Vilen je klimnuo glavom u znak da je razumeo. – Ne brinite ništa. Slistićemo ga da neće stići ni da mrdne.

Kada se Vilen udaljio, Men je progovorio više za sebe nego da Latimer čuje. – Naravno, voleo bih da se lično sa njim ogledam, ali nisam siguran da je za to pogodan trenutak.

Na to se Latimer ponovo namrštio.

– Ne sviđaju mi se takve teatralne predstave, Rise. Sto mu muka, svoju zabavu možeš da provodiš onda kada se ne radi o ovako važnim stvarima. Sada nikako ne smemo davati gotovo za veresiju.

Men se osmehnuo. – Znaš, on je suviše inteligentan čovek i suviše vešt i obazriv revolveraš da bi dozvolio da bude uhvaćen na prepad, i suviše je dobar strelac i hrabar borac, da ne bi poveo sa sobom jednog ili dvojicu naših, pre nego što mi svršimo s njim, Aldo. Prema tome, možda bi moje rešenje bilo bolje.

– Ti govoriš kao da si neki njegov poštovalac ili kao da ga obožavaš, Rise – rekao je Latimer. – Do vraga, on nije ništa drugo nego...

– On je izvrstan sa revolverom, Aldo, nemoj ni najmanje da sumnjaš u to. Suviše je dobar da bi mi se mogao dopasti. A što se tiče obožavanja, pa, može biti da ga na neki način i obožavam, ali tim više to znači da ga se moram osloboditi jednom za svagda. Nikako mi se ne sviđa pomisao da tip kao on pođe mojim tragom, jer samo njegovo prisustvo bih osećao kao trn za vratom.

Men je poterao svog konja i rukom dao znak Latimeru da zauzme svoje mesto na suprotnoj strani puta. Stao je da čeka u senci, držeći svog konja spremnog i prateći okom usamljenog jahača koji se lagano približavao ravnim predelom. Men je izvadio svoj revolver i prebacio nogu preko jabuke sedla, kao čovek koji se odmarao. Na licu mu je lebdeo zadovoljan osmeh, jer je očigledno uživao u nastaloj situaciji. Ovakav ili onakav, Men je svaka-

ko bio čovek kome opasnost nije kvarila raspoloženje.

*

Dok Holidej je lagano nastavio da jaše, ne zaboravljajući oblak prašine koji je nedavno zapazio i tražeći budnim okom nove dokaze da je njegova sumnja o prisustvu Latimerove bande bila opravdana. Ali, na njegovo nezadovoljstvo, predeo je bio kamenit i tvrd, suviše tvrd da bi na njemu ostali otisci konjskih kopita. Pa ipak, onaj oblak prašine nije nastao ni iz čega i urođena opreznost mu je nalagala da oči i uši drži širom otvorene.

Baš kad je bio blizu da uđe u malu jarugu između dve kratke, blago nagnute brdske padine, odjednom se začuo pravi pluton revolverskih pucnjeva. Pogledao je dalje uz put i razazna mesto do koga je vodio sasvim svež trag nekoliko konja. Trag je vodio prema prevoju, očigledno sa ciljem da prečicom preko brda preseče na drugu stranu i tako onome ko je putovao od Kenon Krika do Parson Folsa uštedi značajan deo puta.

Pucanje se nastavilo i on je grozničavo razmišljao šta bi to trebalo da znači. Pre svega, u zasedi je bilo više od jednog čoveka, verovatno tri ili četiri. Ali, nikako nije mogao da između reskih pucnjeva revolvera razabere nešto gromkiji pucanj „vinčesterke“ ili neke teške puške. Koliko je znao, Dik Klejton je imao neku staru pušku koju bi sigurno upotrebio u slučaju napada. Prema tome, rezonovao je Dok, u ovu pucnjavu najverovatnije nisu bili umešani on i njegova sinovica.

Dok Holidej je zategao vodice i zaustavio konja. Da li je to bila neka podvala? Pošto je put kojim je došao vodio preko otvorenog predela, Men i njegovi prijatelji mogli su ga vrlo lako primetiti, ukoliko su i oni još uvek išli istim putem, koji je išao on. Po njegovoj računici, nije trebalo

da budu daleko ispred njega, pošto je računao da su se te noći odmarali u logoru posle teškog prelaska preko pustinje. Počešao se rukom po vrhu brade, osećajući da mu se negde ispod grudi skuplja gruda ledene napetosti, a onda je izvukao revolver iz futrole, skrenuo konja sa pravca kojim je dotle išao. Tek što je prešao nekih stotinak metara, ugledao je grupu konjanika koji su se spuštali niz padinu, zasutu stenama i to dolazeći iz pravca najvišeg planinskog prevoja. Čak i sa te udaljenosti, Dok je prepoznao dečačku nisku figuru Tima Šelvija, sa košuljom otkopčanom i puštenom da leprša oko njega i sa šeširom zabačenim na leđa, koji je odsakivao u ritmu konjskih skokova. Tim Šelvi se približavao pucajući iz pištolja, pričinjavajući time više buke nego što je pucaње imalo stvarnog efekta.

Dok Holidej je okrenuo konja i stao. Revolverska paljba koja je do tada dopirala iza gromadnih stena iznenada je prestala da bi odmah potom ponovo odjeknula, sada još žešće i glasnije. Dok je do dirom peta opomenuo svog konja da krene u trk. Ako je to bila zaseda, namenjena njemu, dolazak Šelvija i njegovih kaubojā otvorio je zamku i pružio mu priliku da se bez opasnosti provuče. Znajući da mora da igra na sve ili ništa, švičnuo je kajasima svog konja po vratu i verna životinja je odgovarajući na njegov poziv, plegla po zemlji kao da leti. Tanad su zviždala oko njega, udarala u kamenje i odbijala se na sve strane, ali Dok nije menjao pravac. Na drugoj strani i Šelvijevi konjanici su se približavali, a pod njihovim nogama kotrljalo se kamenje i dizali se oblaci prašine.

Dok je video kada je jedan od Šelvijevih kaubojā glavačke pao iz sedla i kada je jedan drugi iz grupe skrenuo prema šumarku, zgrabivši se rukom za prsa. Očigledno je taj drugi pogođen metkom odustajao od dalje borbe. Ali Tim Šelvi nije

odustajao i pucajući dalje kao mahnit, on je skrenuo pored najveće stene i uputio se pravo prema prolazu kuda je vodio put. Dok je petama još jednom podbo konja i ovaj kao da je dobio krila, projurio je za Šelvijem. Da bi izbegao oblak prašine, skrenuo je odmah ulevo prema zidu jedne velike stene. Tane ispaljeno iz neposredne blizine okrnulo mu je kapu i nateralo ga da skrene konja u drugom pravcu. Okrenuo se i ugledao jednog kratkonogog debeljuškastog čoveka sa cigarom stisnutom u zubima, kako jedan za drugim ispaljuje seriju hitaca prema njemu. Dok je nanišanio, njegov pištolj je bljunuo vatru i dva hica su pogodila Alda Latimera. Debeljko je promuklo kriknuo, kliznuo niz ravnu površinu stene i pri padu na zemlju slovio vrat. Gnusno krckanje kostiju čulo se za kratko između reskih odjeka pucnjava i Dok ja zgrožen, okrenuo glavu. Dok je odmah zatim skočio iz sedla. Nešto dalje na putu stajao je Tim Šelvi široko raširenih nogu i pucao iz pištolja na dvojicu revolveraša koji su mu se približavali goneći konje punim trkom. Dok je video da se jedan od revolveraša srušio s konja. No, u tom trenutku je čovek u crnom odelu, još uvek sa desnom rukom zavijenom okrvavljenom vratnom maramom, odjednom izronio iz oblaka prašine i kao oluja se uputio prema njemu. Dok se sagnuo i uvukao glavu u ramena, a tane je zviznulo preko njega i zarilo se u stenu pored koje je stajao naslonjen. Ris Men je tako brzo naleteo prema njemu, da je Dok imao vremena da opali samo jedan metak, pre nego što je čovek u crnom odelu projurio pored njega i nestao.

Držeći i dalje svog konja za uzde, Dok je uspeo da ga privremeno umiri, a onda ga je naterao u jedan mali prolaz između dva kamena koji je bio dovoljno veliki da životinja uđe, ali ne i da se okrene. Tako je bio siguran da mu konj neće pobeći bar

za nekoliko sledećih trenutaka. Posle toga, budući slobodnih ruku, Dok je napunio revolver i krenuo u akciju.

Osvrnuvši se po bojištu, Dok je primetio Tima Šelvija kako kleči na jednom kolenu i dok mu je iz levog ramena curila krv vlažeći košulju i dalje je neumorno pucao iz pištolja. Zek Vilen je odstupao ispred njega i besomučno pucao, očigledno nemajući dovoljno vremena da pažljivo nišani. Cilj mu je bio da se kako tako dočepa nekog sigurnijeg mesta odakle bi mogao da pobegne. Trojica kauboja sa ranča „Bar Najn“ obušili su se kao lešinari na jednog revolveraša koji je i nogama i rukama kopao uz brdo, ne bi li uspeo da pobegne. Nekoliko tanadi ga je istovremeno pogodilo i od siline udara, on se zakotrljao niz padinu. Pao je najpre ramenom na jedan veliki kamen, odbio se od njega, prevrnuo se na levu stranu, a onda glavačke pao na kamenito tlo i ostao da leži bez pokreta. To je bio njegov kraj.

Sada je preostao samo Zek Vilen. Bled u licu i obliven znojem, Zek je stigao skoro do vrha padine obrasle šumom, koja je za njega značila poslednju šansu i mogućnost da se dočepa bezbednosti. Još jednom se okrenuo i bez nišanjenja ispraznio revolvera prema goniocima, a onda se okrenuo i pobegao.

Dok je stigao do Šelvija taman na vreme da vidi kako mladi kauboj diže revolver i stisnutih zuba od bola nišani na begunca. Udaljenost je bila dosta velika, ali Šelvi ga je mogao pogoditi.

Dok ga je prekinuo rečima. – Voleo bih da ovoga uhvatim živog.

– Do vraga s tom željom, Holideje. Vilen je pre godinu dana napastvovao ženu jednog našeg čoveka i već od tada čekamo priliku kao što je ova da s njim izravnamo računa.

– Hteo bih najpre da govorim nešto sa njim – rekao je Dok ozbiljnog lica.

Šelvi mu je obrusio nešto što je ličilo na negodovanje ili čak i nešto gore i Dok ga je odgurnuo u stranu, a onda rukom dao znak ostalima da se povuku. Kada su oni to učinili, Dok je pohitao pravo uz put za Zekom Vilenom koji je dahćući bežao. Krajičkom oka, Vilen ga je video kako mu se približava i shvativši da ne može pobeći, zastao je da ga sačeka kao što se sačekuje neumitna sudbina. Stajao je kao ukopan i teško disao.

Sa naperenim revolverom, Dok je prišao bliže i dobacio mu. – Stoj gde si, Vilene i ne pokušavaj ništa!

Vilen se prestravljen osvrnuo oko sebe i malo niže na putu ugledao Šelvijeve kauboje koji su stajali van zaklona jedan pored drugog, kao posmatrači u očekivanju interesantne predstave. Do šume i zaštite drveća trebalo mu je da pređe samo nekoliko metara. Ali, on nije ni pomišljao da ih pređe. Strah mu je zakovao noge u zemlju i on nije mogao da ih makne. Još uvek je držao revolver u ruci, ali je cev revolvera bila okrenuta zemlji. Nikada do tada nije bio toliko upaničen, toliko beznađežan, toliko očajan. Povikao je iz sve snage.

– Ja ništa nisam učinio, ništa od svega toga nije bila moja zamisao. Reci to onim ludacima dole, Holideje. Ja nikoga nisam ubio, niti sam želeo da u tome uzmem učešća, nisam kriv ni za šta.

– Ti si jedan običan smrdljiv lažov! – Procedio je Tim Šelvi besno kroz stisnute zube i Dok je zapazio da je kauboj čvršće stisnuo dršku svog revolvera. Strahujući da će Tim Šelvi izgubiti živce i uzeti u ruke izvršenje pravde nad Vilenom, brzo mu je doviknuo:

– Baci revolver i digni ruke uvis, Vilene! Ako to ne učiniš i to brzo, neko od onih ljudi dole može te ustreliti kao psa. Baci smesta.

Vilen je skrenuo pogled do Tima Šelvija i odmah je shvatio da drugog izbora za

njega nema. U Šelvičevim očima spazio je samo izraz mržnje i želje da ga ubije. Jecajući od straha, odbacio je revolver pred sebe i digao ruke iznad glave.

– Drži ih dalje od mene da me ne šćepaju, Holideje. Predajem se, ali se predajem tebi, a ne onim pomahnitalim krvožednim psima.

– Pođi sa mnom, Vilene – posavetovao ga je Dok.

Gutajući s mukom vazduh i pokušavajući da žmirkanjem odagna znoj koji mu se slivao u oči, Vilen je lagano pošao niz padinu. Ali, tek što je načinio nekoliko koraka i pošao ispred Doka Holideja koji ga je pratio sa revolverom u ruci, poskočio je Tim Šelvi i svom snagom zamahnuo drškom od revolvera. Mukli odjek udara i drška se spustila na Vilenovu glavu. Kao da nije zadovoljan onim što je učinio, Šelvi je ponovo zamahnuo revolverom sa namerom da dokrajči Vilena, ali ga je Dok uhvatio za ruku i odgurnuo ga nazad.

– Dobićeš ga kasnije – rekao je Dok, ali Šelvi je ponovo nasrnuo na Vilena. No, Holidej nije dozvolio da Šelvi samovoljno prede preko njegovog zahteva i dograbivši kauboja za prsa košulje, pritisnuo ga je na zid stene. – Rekao sam da ćeš ga dobiti kasnije – prasnuo je Dok ljut i mrgodan kao oličenje sudnjeg dana. No, čuvši u daljini prigušen topot kopita konja u trku, zastao je i oslušnuo. Uho ga zaista nije varalo. Neko je bežao glavom bez obzira kao da ga gone svi đavoli pakla.

To je Ris Men bežao sa poprišta borbe.

VI

Kada je Dok pustio Tima Šelvija, na licu Zeka Vilena ukazao se izraz prestravljenosti. Mrk izraz Šelvičevog lica nagoveštavao mu je da ga od tog čoveka ne očekuje ništa dobro. Želeo je jedino da spase svoju kožu i da potpuno zaboravi da

je ikada sreo Alda Latimera i Risa Mena. U stvari, kada bi to bilo moguće, želeo je da je sada negde na drugom mestu, daleko od ovih ljudi koji su ga mrzeli i koji mu nisu spremali ništa dobro.

– Tvoja banda je ubila dvojicu naših prijatelja – rekao je Šelvi – i mi tebe smatramo lično odgovornim za to. Ne tiče nas se da li si ih ubio ti ili neko drugi, ali, kaznu ćeš snositi ti.

Tim Šelvi je munuo vrhom čizme Vilena koji je ležao opružen na zemlji, a onda uzeo laso iz ruke jednog od svojih kauboja. S užetom u ruci stajao je iznad znojavog cmizdravog Vilena kao planina osвете koja je pretila da se sruči na bednika i lagano je pravio omču na kraju konopca. Za to vreme, Dok Holidej se trudio da organizuje prikupljanje poginulih, među kojima je bio i debeljko koga je on ustrelio.

– Vilen za sada može da pričeka, Time – rekao je kauboju nastojeći da smiri napetu atmosferu koja se lako mogla izroditi u najsurovije nasilje. – Pre svega, trebalo bi da pokopamo poginule, a onda da se pobrinemo za ranjenike. Ima nekoliko ljudi koji su ozbiljnije ranjeni. Posle toga, hteo bih da sa Vilenom nasamo razgovaram nekoliko minuta. Ima nekih stvari koje bih hteo da saznam od njega, a kada to obavim, onda ću ti ga staviti na raspolaganje. Ako hoćeš, formiraj tvoj sopstveni sud i čini s njim šta ti je volja, ali ipak, moje mišljenje je da ne treba ni u čemu preterivati. Ono što su oni mogli da čine i što su činili ne dolikuje poštenim i časnim građanima.

Šelvi je klimnuo glavom i ozbiljnog lica nastavio da pravi omču. Zagledavši se Vilen u oči, rekao je glasom od koga je ovoga podišla jeza. – Mister, daćemo ti dovoljno vremena da razmisliš o onome što si učinio mojim ljudima, a još više o onome što si prošle godine učinio onoj ženi.

Vilen je očajnički odmahnuo glavom i za kratko vreme izgledalo je kao da mu je strah obuzeo moć govora. Micao je usnama i lice mu se grčilo od napora, ali je tek posle dosta sekundi mucajući progovorio. – Ja... nikada nisam... nikada ti nisam ništa našao učinio, Šelvi. Pogrešno si shvatio. Priznajem, jahao sam u Latimerovoj grupi, ali dodavola, on me je plaćao, pa sam morao da ga slušam. Radio sam sa stokom, obavljao sam poslove na ranču, a s vremena na vreme odlazio sam u grad sa društvom i tamo smo pijančili. To priznajem, ali, nikada nisam učinio ništa zbog čega bi ti imao razloga da me ubiješ, kunem ti se!

Šelvijeva čizma se ponovo zarila u Vilenova rebra i mali kauboj je nastavio bezbojnim glasom koji je Vilenu zvučao isto kao i smrtna presuda. – Vilene, tamo pozadi leži Ben Stoker, mrtav, pogođen sa dva metka. Ben je došao ovamo u potrazi za tvojom smrdljivom kožom, sa ciljem da ti se konačno naplati i da ti vrati sve što si učinio njegovoj kćerki. – Vilen je ponovo odmahnuo glavom i nekoliko kapljica krvi je prsnulo iz duboke posekotine na njegovom desnom obrazu.

– Ona... – zamucalo je izbezumljeno revolveraš – ona me je molila da vodim ljubav s njom! – Izustio je kao bez daha, našavši spasonosnu ideju koja bi ga možda mogla spasti. – Kunem se, sto mu gromova, svi dobro znate kakva je ona bila, divlja i temperamentna kao vatra. Nisam učinio ništa drugo, već samo ono što je tražila od mene, samo ono što su pre mene i mnogi drugi učinili. – Odjednom, kao da mu je na um došao spasonosna pomisao. – Do đavola, i neki od vaših ljudi su s njom imali posla, znam to... Video sam svojim rođenim očima da se tako nešto dešavalo.

Šelvi ga je ponovo udario vrhom čizme i osvrnuo se oko sebe, tražeći pogledom

neku nisku granu koja bi odgovarala izvršenju njegove namere. Ugledavši jednu, naredio je jednom od svojih ljudi da pazi na Vilena i prišavši drvetu, prebacio konopac preko grane. Pri prvom zamahu uspelo mu je da prebaci smotuljak preko račve i omča je avetinjski kliznula na drugu stranu, tačno do visine potrebne za vešanje. Potpuno smireno i bezizraznog lica, kao čovek koji obavlja važan posao, Šelvi je pričvrstio drugi kraj konopca za stablo. Sve vreme Holidej ga je pažljivo posmatrao, spreman da se umeša ako bi Šelvi u nastupu ljutine pokušao da Vilena obesi bez ikakve procedure. Sada je zapazio da je Šelvi bio nešto smireniji i strpljiviji, pa je zaključio da se može posvetiti prikupljanju mrtvih.

Sa poprišta borbe doneta su tela dvojice Šelvijevih kauboj a i jednog debeljka u prilično skupom odelu. Debeljko je na nogama imao čizme od mekane kože, ali, na tim čizmama metkom je bio otkinut jedan vrh i ono što je od čizme bilo preostalo, bilo je zabrljano krvlju, prašinom i mrljama blata.

– To je Latimer – rekao je Tim Šelvi.

– Glavni gazda? – zapitao je Dok.

– Da. On je najmio revolveraše i doveo Mena ovamo da vodi brigu o njegovom ranču.

– Je li on imao ranč u ovoj pokrajini?

Šelvi je potvrdno klimnuo glavom.

– Da, imao je komad zemlje tamo u onim brdima. Izgleda da niko nije tačno znao koliko grla stoke je imao i koliko je kauboj a zapošljavao. Ranč koji je on kupio uglavnom je gola zemlja i pre njega niko nije hteo da je kupi. Ali, na uobičajenim godišnjim prodajama u gradu, on se uvek pojavljivao sa dosta stoke i uzimao je dosta novca, a naravno dosta novaca je i trošio za piće, lumperajke i slične stvari. Dosta su neko vreme kružile priče o tome da ljudi sa njegovog ranča u stvari krađu

tuđu stoku koju on posle prodaje kao svoju, ali, nikada niko nije mogao ništa da dokaže protiv njega.

Dok je izvadio cigaru iz tabakere i odgrizao vrh. Za to vreme neki od Šelvijevih ljudi dali su se na posao da iskopaju rake za poginule.

– Šta je navelo tvoju i Latimerovu grupu da ukrstite rogove, Time? – zapitao je Dok.

Šelvi je slegnuo ramenima. – Pa, ako baš hoćete, nekog velikog razloga u početku nije bilo. Jednog dana bili smo u gradu kada je Latimerova banda dojahala. I moja grupa, a i njegova, bile su pod parom, hoću reći svi smo bili pomalo pripiti i došlo je do nekih reči. Ne teških reči, ali reči dovoljnih za početak svađe. Posle toga je iz jednog ili drugog razloga došlo do tuče i u toj tuči mi smo skoro potpuno demolirali salun Reda Gartera. Posle te makljaže, Lomar je rekao da ćemo od tada piti samo kod „Slatke Lusi“ a da će se Latimerova banda držati Reda Gartera. To nam je odlično odgovaralo i izvesno vreme sve je bilo u redu, nismo se sretali i nismo se svađali. A onda jednog dana kćerka Bena Stokera vratila se iz grada kući i iskolačenih očiju ispričala da je Vilen presreo na putu i napastvovao je. Nije joj ništa vredelo što se odupirala, borila i branila, jer je životinja Vilen upotrebio sve što je mogao da je skrši i ona je na kraju popustila. Niko od nas tada nije posumnjao u njenu priču i mi smo se okupili, pojahali konje i učinili Latimeru prijateljsku posetu. Možete zamisliti kakva je to poseta bila. Pucalo se do guše i meci su zviždali kao na ratištu, a ja sam se vratio kući sa šeširom probijenim na dva mesta. Dvojica naših bili su ranjeni u tom okršaju pre nego što smo se povukli. Posle toga, Ben je s vremena na vreme odlazio u blizinu Latimerovog ranča i šetao po okolnim brdima, nadajući se da će negde naići

na Vilena, ali nije imao sreće. Dok je tražio Vilena, slučajno se desilo da je uzgred na Latimerovom ranču video i neka naša goveda. Da li su ta goveda tamo došla sama ili ih je neko oterao, u to se ne bih mogao zakleti, ali znam šta je pravilo u našem zanatu. Ako naiđeš na stoku koja ne pripada tebi, onda je pravilo da tu stoku vratiš njihovom gazdi. Latimer i njegovi ljudi nisu to učinili i stoga sam sklon da verujem da su priče o krađi stoke sasvim istinite. No, ništa se nije moglo dokazati i to je još više pokvarilo naše raspoloženje prema Latimeru. I na kraju, došlo je do ovoga.

– Do finiša – rekao je Dok.

Šelvi je klimnuo glavom u znak odobranja. – Baš tako. A sada, sve što možemo da uradimo, to je pokopamo mrtve i da posle toga obesimo Vilena.

– Ne samo to. Tu je još i Ris Men i s njim treba da raščistimo račune – rekao je Dok.

Šelvi ga je pogledao ozbiljnim pogledom i na njegovom licu nije pomakla ni jedna crta. – Da, izgleda da sam u ovoj gužvi na njega zaboravio. Gde je on sada, dođavola, niko ga nije video, a nema ga među mrtvima.

– Pobegao je.

Šelvi je nabrao obrve. – Pobegao? Video sam ga u najvećoj gužvi i baš u momentu kada se Latimer našao između nas. Da nije bilo toga, verovatno da mi ne bi umakao. Hoćete li da kažete da je sasvim zbrisao sa bojišta i da je ostale ostavio na cedilu?

– Projurio je pored mene kao oluja, Time. U pravom smislu reči digao je rep. U prolazu smo izmenjali po nekoliko hitaca ali, pošto je vidljivost bila slaba zbog prašine, uspeo je da promakne, verovatno nepovređen. Kada sam izronio iz oblaka prašine, video sam ga kako niz preriju jaše kao da su mu đavoli za petama.

– Onda bi bilo najbolje da smesta pođemo za njim, Dok. Svaki trenutak može biti dragocen, jer je taj lisac lukav i znaće da nam zavora trag ako ga izgubimo iz vida. Uostalom, ovde nas ništa ne zadržava. Latimer je mrtav, sa Vilenom je svršeno, a ostatak bande je zabijen i neće više nikome pričiniti nikakvo zlo. Onih nekoliko Latimerovih ljudi koji bi se eventualno skupili, nemaju više vođu, a to je najvažnije. Dakle, za Risom Menom, samo treba da pričekamo dok moji momci ovde završe posao.

Šelvi se žurno udaljio, a Dok Holidej se okrenuo i ponovo zagledao u Vilen. Nije osećao sažaljenje prema tom čoveku, i ako bi ga sada pokazao, to bi bilo samo lažno milosrđe za koje on nije imao smisla. Konačno, neka elementarna pravda postojala je u svetu, a Vilen je samo doživljavao ono što je zaslužio. No, Vilen je međutim sedeo zgrčen na zemlji kao uhvaćena zverka i uplašenim pogledom šarao od jednog do drugog Šelvijevog kauboja. Konačno se njegov pogled sreo sa Holidejevim.

– Holideje, za ime božije, pomozite mi, hoćete li? Priznajem da nisam bio fer, ali, od svega toga za vas nije bilo nikakve štete. Ne želim da imam ikakve veze sa Latimerom niti sa bilo kim iz njegovog društva. Sada jedino želim da pobeegnem odavde, da pobeegnem što dalje i da se više nikada ne setim da sam bio ovde.

– Hoćeš da pobegneš, jeli?

– Da, to mi je jedini cilj. Hoćete li mi pomoći? – zapitao je Vilen očiju užagrenih od nade.

– Od razmišljanja o bekstvu bolje bi bilo da razmisliš o nečem drugom, Vilen – presekao ga je Dok. – Sada bi na primer bilo bolje da mi kažeš kakve namere ima Men.

Vilen je nabrao čelo, liznuo osušene usne i nelagodno počeo da mrda ramenima.

Najzad je klekao na kolena pred Holidejem.

– Šta želite da znate, Holideje? Recite šta hoćete? Reći ću sve što znam, možda ću vas tako umilostiviti. Samo mi recite šta želite da znate.

– Reci mi kuda se uputio?

Vilen je tupo trepnuo očima i odmahnuo glavom. – Do vraga, Holideje, to je nešto što ne mogu reći. Jednostavno, ne znam. Uvek su se on i Latimer držali zajedno, oni su se dogovarali, oni su donosili odluke, sve je bilo u njihovim rukama i nikada nisu diskutovali ni o čemu niti sa mnom niti sa nekim od kauboja. Tako stoji stvar sa Menom, ako mi verujete.

– On i Latimer su bili ortaci, je li tako?

– Da, neka vrsta ortaka, tako bi se moglo reći – potvrdio je Vilen. – Pretpostavljam da su bili ortaci. Latimer nas je najmio da radimo na njegovom ranču, da popravljamo ograde, da čuvamo i žigošemo stoku i sve slične poslove. Bili smo najmljeniji da radimo posao običnih kauboja. Tu i tamo s vremena na vreme naređivao nam je da prikupimo po neko govedo koje nije imalo njegov žig, ali, to je bilo sve. Morali smo da radim ono što su od nas tražili ili da bi nas on otpustio. Šta smo mogli, hajde recite, Holideje. Znaete i sami kakav je život.

Ni jednom reći, niti pak jednim gestom, Dok nije ništa odgovorio na ovu Vilenovu bujicu reči. Vilen je pak ponovo obrisao znoj sa lica mršteći se bolno pri dodiru osetljivih, povređenih mesta.

– Pa dobro, možda nikada niste radili ništa loše, možda niste morali, ili možda niste hteli, ili vas možda nikakva nevolja na svetu ne bi mogla naterati da radite ono što je suprotno vašem uverenju, Holideje, ali, i ako je tako, onda morate znati da svi ljudi nisu isti, da ja nisam ono što ste vi. Imajte milosti i pružite mi šansu.

Ako me ne spasete odavde, ove hulje će me sigurno obesiti.

Dok je izvadio cigaru iz tabakere i odgrizeni vrh bacio na zemlju. Videvši pohlepan sjaj Vilenovih sitnih svinjskih očiju, dobacio je i njemu jednu, koju je ovaj u letu uhvatio i stavio u usta. Kao najobičnija zverčica bez trunke osećanja za sve drugo, okrenuo je lice ka Holideju, tražeći time da mu ovaj pripali. Dok je kresnuo palidrvce i pružio ruke da Vilenu zapali cigaru i tim pokretom primakao dršku svog revolvera Vilenovoj ruci. Zapazio je kako je Vilenov pogled kliznuo sa plamička palidrvca do drške revolvera i kako mu je usne izvio osmeh očajničke nade koja mu je odjednom pala na um. Ali, kada je Vilen pružio ruku da se dočepa revolvera, Dok je digao koleno i udario Vilena u vrh brade. Vilen je odskočio unazad i preplašeno počeo da odmahuje glavom.

– Ne, Holideje, nisam hteo...

– Znam da nisi hteo, Vilene, ali samo zato što ti ja nisam dozvolio da učiniš to što nisi hteo. Hajde pričaj. Još mi ništa nisi rekao.

Vilen je usnama premestio cigaru sa jednog na drugi kraj i prihvatio ponudenu vatru. Kad je odbio par dimova, seo je ponovo na svoje mesto i pobledo kada je video da im se Tim Šelvi približava.

– Jeste li završili s njim, Holideje? – zapitao je Šelvi.

Dok je odmahnuo odrečno glavom. – Još ne. Ostavi mi ga još malo.

– Dobro, dobro – odgovorio je Šelvi brzo, ne razmišljajući mnogo. – Uostalom, momci tek završavaju sahranjivanje poginulih i tek za nekoliko minuta će biti spremni da pojašu konje i pođu.

Zagledao se u znojem oblivenog Vilena i otvoreno se nasmejao. Vilen je odbio jedan gust dim iz dobijene cigare, a onda mu je od Šelijeovog pogleda cigara ispala

iz usta i on se prestravljen nije ni potrudio da je uzme sa zemlje.

Šelvi je nastavio – Vilene, zar si baš morao da spališ Klejtonovu kolibu?

Vilen je zbunjeno odmahnuo glavom poričući upućenu optužbu.

– Kažeš da nisi to učinio. Ali, ja ti ne verujem, Vilene, jer je to posao isti onakav kao i trovanje izvora za napajanje stoke. Naravno, ti ćeš i to poricati, ali me nećeš uveriti da si i u tome nedužni anđelić. Uostalom, nisu to jedini tvoji gresi, umeš ti i da pucaš ljudima u leđa, znaš da napastvuješ mlade žene i takve stvari nisu tebi nepoznate. Mister, tvoj trag zaudara takvim nečoveštvom da ga treba pokopati duboko u zemlju, zajedno s onim ko taj trag ostavlja, ili će za kratko vreme po njemu zaudarati cela ova teritorija.

Vilenovo lice se grčilo i podrhtavalo, a oči su mu se sve više širile od straha. Revolveraš je sedeo skrhan na zemlji i podsećao je na čoveka samrtnika koji će istog trenutka umreti na licu mesta.

Šelvi se okrenuo od njega i zamišljeno se zagledao u Doka Holideja. – Juče kasno poslepodne primetili smo ih iz pravca gde smo znali da se nalazi Klejtonova farma, Holideje, i odmah smo se uputili nazad ka njegovoj kući. Usput smo naišli na mnogo sumnjivih znakova, tako da smo odlučili da izbliza pogledamo šta se tamo događa. I nismo tu odluku doneli uzalud. Jahali smo skoro cele noći, sve dok ujutru nismo naišli na zasedu. Kao što vidite, naša intervencija nije ostala bez efekta.

– Dugujem vam veliku zahvalnost, Time – rekao je Dok, a onda se zagledao u Vilena. – Dakle tako je to bilo, Vilene, Latimer i Men su hteli moju glavu, je li?

– Da, mada moram da vam kažem da Latimeru to nije bilo mnogo važno. Men se više trudio za vas jer je hteo da raščisti račune. Što se tiče Latimera, njemu je bilo

stalo da se dočepa one stare lude Klejtona. A Men, taj nam je rekao da čekamo ovde i da vas smaknemo čim naidete.

– Misliš da je on otišao za Dikom Klejtonom i njegovom sinovicom?

– Verujem da jeste. U pitanju su velike pare, možda hiljade dolara. To je gomila novca i Men neće propustiti priliku da se dočepa tih para – Vilen je liznuo svoje usne. – Do vraga, pošto sam vam sve ovo lepo rekao ne skrivajući ni najmanju sitnicu vi mi morate pružiti bar neku šansu.

– Neku šansu za šta? – zapitao je Tim Šelvi.

Vilen je progutao vazduh. – Pa, šansu da se izvučem. Ako baš hoćete, nisam učinio ništa toliko rđavo da biste zbog toga bili neumoljivi u želji da me obesite.

– Ja sam ubijao i zbog sitnijih razloga – odgovorio je na to Šelvi, no, Dok je primetio da je Šelvi počeo da uživa u ovoj psihološkoj igri, ali da je u isto vreme bio manje odlučan u nameri da Vilena obesi. Dok ih je napustio i udaljio se prema svom konju. Penjući se u sedlo, video je kako je Šelvi dohvatio Vilena za okovratnik i digao ga sa zemlje. Sada je već bio uveren da Šelvi neće uzeti izvršenje pravde u svoje ruke i neće obesiti Vilena, što je za njega bilo najvažnije.

Dok je pojahao preko proplanka do Šelvija i rekao. – Mislim da bi bilo najbolje da ostatak obračuna prepustiš meni, Time. Sada smo ostali samo Men i ja i naš račun mi ćemo najbolje likvidirati sami.

– Ne želite dakle da pođemo sa vama, Holideje? – zapitao je Šelvi iznenađeno.

– Ne. Mislim dea ću to sam najbolje rešiti.

Šelvi ga je izvesno vreme zamišljeno posmatrao, a onda je klimnuo glavom u znak da ga je razumeo i da se slaže s njim. – Da, mislim da ste u pravu, Holideje. Vi ćete to sami najbolje rešiti kao što bih i ja

na vašem mestu postupio. Ali, to nije indiskretno, pitao bih vas još nešto.

– Šta, reci samo.

– Da se niste možda zagledali u Klejtonovu sinovicu?

Dok je odmahnuo glavom. Taj pokret bio je ubedljiv za svakog drugog, ali ne i za njega samog. Istinu govoreći, nije bio načisto da li ga za Klejtonom vuče čista želja za avanturom ili pak interesovanje za Houp. No, tu pomisao sačuvao je samo za sebe. – Nešto drugo je u pitanju, rekao sam ti već da ne volim neraščišćene račune. Znam samo da je Men negde ispred mene, a sve dotle dok smo nas dvojica zajedno pod ovom kapom nebeskom, za jednog od nas neće biti mira i uvek će postojati opasnost sukoba. Ne bih želeo da kad se budemo sreli sa mnom bude još nekoga ko bi mogao da komplikuje ishod. Je li jasno?

– Jasno, kako da ne, i neka bude kako vi kažete Dok, samo se dobro pripazite. Može biti da Men i nije tako brz i vešt na revolveru kao što se priča, i kao što on tvrdi, ali, po onome što sam ja svojim očima video, on je vraški samouveren, a to u većini slučajeva ne biva baš bez razloga.

– Možda – rekao je Dok tmurno i okrenuo konja prema putu. Tim Šelvi je dograbio Zeka Vilena i povukao ga od stena prema jednom osušenom deblu drveta. Ostali njegovi kauboji okupili su se oko njega i tišina koja je posle toga zavladovala, privukla je Dokovu pažnju. Pre nego što je skrenuo na put koji ga je dalje vodio ka ravnoj preriji, Dok Holidej je zastao i okrenuo se u sedlu, radoznao da vidi kako će se događaj sa Vilenom završiti. Zauzavljajući konja, začuo je Tima Šelvija kako postavlja pitanje.

– Ko ima neku optužbu protiv njega? Ako neko ima nešto da kaže, neka kaže sada, jer mi smo sud i odlučićemo o Vilenovoj sudbini ovako ili onako.

Vilen je stajao kao sleđen, lica posive-log od straha, očiju iskolačenih, leteći pogledom sa jednog na drugo lice ovih ljudi koji su stajali pred njim, kao njegovi tužioci i sudije.

– Pa dobro, evo ja ću početi. Vilen je u prošlosti svojim stavom i svojim pričanjem dokazao da mrzi svakog čoveka koji ima ljudskog dostojanstva i malo hrabrosti i da je za to imao prilike, on bi svakog takvog čoveka, uključujući i nas, ubio bez oklevanja i bez milosti.

– Ne – zavapio je Zek Vilen. – Nisam ja uopšte takav, Šelvi, ne bih tako postupio ni prema kome.

– Zaveži, mister! – Šelvi je pogledao svakog od svojih prijatelja pojedinačno. – Kao što vam rekoh, Vilen bi svakoga od nas ubio bez milosti. Sem toga, on bi radio za svakog prokletog nevaljalca i hulju koji bi mu platio i ne bi postavljao pitanje da li je to što radi pošteno ili nije. Kako ja vidim ovu stvar, ako se izvuče odavde zdrav i čitav, on će se vrlo brzo povezati sa nekim ko je isti kao on i napraviće nam mnogo neprilika i nevolja. Moje je mišljenje da tipa kao što je on treba sprečiti. Ako ne milom onda ga treba silom naterati da ne bude uzrok ničijeg zla.

Dok je zapazio da su neki od Šelvijevih ljudi bili malo zbunjeni. Ni on sam nije imao sasvim jasnu predstavu o tome šta Šelvi ima na umu. Šelvi je produžio mirnim ali strogim glasom.

– Mogli bismo ga obesiti ovde na licu mesta, jer je u našoj vlasti i znamo da je zločinac čija smrt ne bi bila nikakav gubitak za društvo. Možda bi jedino Lomar nešto protestovao zbog toga, naročito kad se ima u vidu da Vilenovu krivicu nismo neposredno dokazali, jer ga nismo uhvatili na delu i krađi stoke, ili u napastvo-vanju neke žene, ili u zlostavljanju neke osobe ili možda u ubistvu. Faktički, nema-mo nikakav neposredan dokaz o njegovoj

krivici. Prema tome, možda ipak ne bi trebalo da ga obesimo. Možda bi trebalo da učinimo nešto drugo, nešto što bi ga smirilo i što bi ga učinilo beskorisnim za one ljude koji bi bili spremni da ga angažuju i plate za vršenje daljih zločina.

– Šta to imaš na umu, Time? – zapitao je jedan kauboj.

Tim Šelvi je izvukao svoj revolver i pokazao njime na Vilena. – On beše puca desnom rukom, je li tako? – rekao je ne obraćajući se opet nikome posebno. Dok je izdalekao čuo da je neko odgovorio potvrdno i Šelvi je prislonio cev revolvera na Vilenov vrat.

– Stavi desnu ruku na taj panj, mister – rekao je.

Vilen je prestravljeno zinuo.

Šelvi je ponovio zapovedničkim glasom. – Stavi ruku na panj ili ćeš dobiti konopac, mister.

Vilen je preklinjući pogledao ljude koji su stajali u krugu oko njega. Uvijao se kao crv i s otvorenih usta dopiralo je nešto nalik na cvilenje i mucanje, ali, svi su ostali tmurni i nemi, bez reči sažaljenja. Jedan od kauboj zgrabio ga je za ruku i pritisnuo je na stablo drveta. Tim Šelvi je lagano spustio pištolj i pažljivo nanišanio. Kada je odjeknuo hitac, Vilen je smrtnički kriknuo, na šta je Šelvi rekao hladno.

– U redu, sad ga pustite. Zek Vilen više nikome nikada neće učiniti nikakvo zlo, bar ne sa tom rukom. A verujem da će mu ovo biti nauk da ubuduće ni drugu ruku ne koristi za to da nekome čini zlo.

Kada su ga snažne ruke koje su ga držale pustile, Vilen se zateturao s užasnutim očima okrenutim ka svojoj ranjenoj, unakaženoj ruci. Zatim se njegov pogled lagano digao do Šelvijevog lica. U Vilenovim zgranutim očima ogledali su se užas, jad, strah i bol.

– Gospode bože – rekao je. – Zar je moguće da mi se ovako nešto...

– Ako se ikada vratiš u ovaj kraj, Vile-
ne, upotrebićemo za tebe konopac koji si
danas izbegao. Kunem ti se u to. A sada
se gubi!

Vilen je prišao konju i levom rukom se
uhvatio za jabuku sedla. Posle dva neu-
spela pokušaja, vinuo se u sedlo i zdravom
rukam dohvatio vođice. Zurio je zgrčenog
lica od bola u svoju desnu ruku koja je
krvarila. Zatim je okrenuo konja i dugo
se netremice zagledao u Tima Šelvija. U
njegovim očima goreo je plamen mržnje i
Dok Holidej je shvatio da ovim sudar iz-
među Tima Šelvija i Zeka Vilena nije za-
vršen i da će se još mnogo šta desiti, pre
nego što jedan od njih dvojice završi na
groblju. No, smatrao je da se to njega ni-
šta više ne tiče i zato je trgnuo vođice i
usmerio svoga konja u pravcu prolaza iz-
među dve stene i dalje prema putu koji je
vodio na sever.

Šelvi je zaista mislio savršenu kaznu,
pomislio je Dok Holidej. No, misli o Zeku
Vilenu nisu ga dugo mučile i on se u mi-
slima vratio nazad do Houp Klejton i nje-
nog strica. Ako je Ris Men pošao za nji-
ma, onda je dosta daleko odmakao ispred
Doka. Zato je pustolov poterao svog ko-
nja u lagan trk i usmerio ga ka otvorenoj
preriji, znajući s apsolutnom sigurnošću
da će se ponovo naći licem u lice sa Risom
Menom.

VII

Bilo je vreme, razmišljao je Ris Men,
da ponovo iz osnova razmotri situaciju u
kojoj se nalazi. Pri njegovom prvom su-
sretu sa Aldom Latimerom, pažljivo je
procenio tog čoveka, što je uvek radio kad
je u pitanju novo poznanstvo od većeg
značaja ili neka ličnost sa kojom je mogao
biti poslovno povezan i sada je došao do
zaključka, da Latimer, mada čovek dosta
snažne volje, ambiciozan a uz to i podmu-

kao, u odnosu prema njemu nije bio ništa
drugo nego bespomoćna osoba. To njego-
vo mišljenje kasnije se pokazalo kao tač-
no, ali, sada nije više bilo ni od kakvog
značaja, jer je Latimer bio mrtav.

Men je zaustavio svog konja u senci jed-
nog granatog pamukovog drveta i pažljivo
osmotrio put koji se pred njim pružao. Ni-
je se mogao načuditi da su Dik Klejton i
njegova sinovica uspeli da za tako kratko
vreme pređu toliki put. Mada je jahao do-
sta brzo, još uvek ih nije ugledao na vidi-
ku, mada je na prašnjavom, retko pro-
laženom, putu pored obale presušenog
potoka trag njihovih kola bio vrlo svež.
Zaključio je da će za sledeća dva ili možda
tri časa rastojanje između njih biti sasvim
smanjeno i da će ih stići. Pogledao je za
sobom kao što je već časovima činio. Niko
ga nije pratio. Ali, on je ipak znao da je
Holidej negde iza njega i da će doći. Men
nije bio nešto osobito zabrinut, naprotiv,
moglo se reći da je s interesovanjem oče-
kivao taj obračun. Holidej će već dobiti
svoj metak, uljuljkivao je revolveraš sebe
slatkim obmanama u svojoj superiornosti.

Po Menovom mišljenju, dakle, njegov
položaj bio je kristalno jasan. Klejton i
njegova sinovica nalazili su se ispred nje-
ga i hitali ka Parson Folsu. Predstavnik
železničke kompanije verovatno se nala-
zio tu u Parson Folsu gde je čekao njihov
dolazak ili je bio na putu da se nađe s
njima. Potpisivanje ugovora i prodaja
imovine biće sasvim prosta i jednostavna
transakcija, a posle toga, Klejton i njego-
va sinovica primiće njihov novac, verovat-
no popriličnu sumu. Ris Men dakle nije
video nikakvu teškoću da posle toga taj
novac oduzme od njih. Trebalo je samo da
čeka da se ceo kupoprodajni posao obavi
do kraja i da se onda umeša. Nikako pre
toga.

Trebalo je dakle biti strpljiv, strpljiviji
nego ikada do sada. Dok je o tome raz-

mišljao, Men nije mogao da smisli bolji način da bude strpljiv, nego da čeka svoj čas u društvu Dika Klejtona i njegove divne sinovice. Pri pomisli na nju, Men se osmehnuo. U prvom momentu, Houp Klejton mu je izgledala i ostavljala utisak samo jedne obične seljanke, priproste i neobrazovane žene iz divljine, ali kasnije događaji su mu otkrili da je ona bila nešto daleko više od toga. Dokazala je da poseduje visok stepen hrabrosti i da je jedna od najduhovitijih i najumnijih žena koje je ikada upoznao.

Pošto je još jednom bacio pogled niz put kojim je došao, poterao je konja iz hladovine i pošto ga je petama podbo u trk, nastojao je da ga sve vreme zadrži u istom tempu. Negde oko sredine posle podneva, pročitao je iz traga koji je ostao za kolima da iza Klejtonovih ne zaostaje više od jedan čas ili možda najviše čas i petnaest minuta. Digao je pogled prema suncu i po visini užarene kugle procenio da će ih štitić pre sunčevog zalaska. Na priličnoj udaljenosti ispred sebe, zapazio je omanje jako sitnih ptičica koje su lepršale sa jednog mesta na drugo, što je iskusnom oku zapadnjaka otkrivalo neku aktivnost na zemlji, a Men je znao da to mogu biti samo osobe koje je tražio. Usporio je malo svog konja i poterao ga prema jednom uzvišenju odakle je mogao da osmotri prostor miljama daleko.

S osmatračnice na kojoj je zastao, mogao je pogledom da prati pravac kojim su se kola do tada kretala, ali, na udaljenosti od oko pola milje taj trag se odjednom gubio. Prešao je lagano pogledom po okolini i u prvom momentu nije spazio ništa, ali poučen prethodnim razmišljanjima, Men nije gubio strpljenje i u ponovnom osmatranju ugledao je nejasnu siluetu jednih kola. Kola su bila zavučena u šumicu dosta gustog niskog trnovitog rastinja, s očiglednom namerom da skrivena tamo

izmaknu pogledu radoznalog tragača. Men se osmehnuo, levom rukom izvadio revolver iz futrole i poterao konja u lagani hod. Kada je stigao na vrh stepenastog prevoja, zastao je i osvrnuo se oko sebe.

U preriji je vladala potpuna tišina, nije se čuo nikakav šum, nije se zapažao nikakav pokret. Čekao je tako pun minut, ne bi li se neko javio ili pokrenuo, ali, kad je prerija i dalje ostala tiha i nepomična, on je povikao – Klejtone, to sam ja Ris Men. Ne želim da vam učinim nikakvo zlo, u stvari želim nešto sasvim drugo, da vam pomognem.

Nije odgovorio niko. Na Menovom licu nije se ukazalo razočarenje niti izraz bilo kakvog drugog osećanja. Kao da mu je sve jasno, nastavio je mirnim glasom. – Latimer je mrtav i njegova banda je likvidirana. Konačno sam shvatio koliko su oni grešili i koliko su zla učinili, naročito u odnosu na vas i vašu bratanicu. Sada mi je jasno da ste vi od početka bili u pravu. Zato sam došao da vam pomognem koliko mogu i da se postaram da u ostvarenju vaših zamisli i završavanju posla koji imate na umu, nemate više nikakvih neprilika.

Men je zametnuo šešir na potiljak, a onda bacio revolver na čistinu. Digao je zatim ruku uvis i skinuo sa nje krvavu vratnu maramu kojom je ruka bila zavijena.

– Po ovome vidite da je bilo okršaja, Klejtone. Ja sam izgubio jedan revolver, a mnogo ljudi je izgubilo život. Bio je to glup, besmislen i nepotreban sukob i meni je drago što sam se na kraju izvukao iz toga. Nije mi ništa ni trebalo da budem umešan u poduhvat protiv vas. Ali, sada se tu ne može ništa, Latimer me je naveo na to ispričavši mi gomilu laži, ali ako se osvrnete unazad i razmislite o mojim postupcima, sigurno ćete se setiti da ja ni u jednom momentu nisam učinio nažao ni vama ni vašoj bratanici. Ja sam samo

ispunjavao želje čoveka koji me je najmio, prikazavši situaciju u potpuno lažnom svetlu.

Men je začutao i nakrivio glavu na jednu stranu kao čovek koji osluškuje i nada se da će čuti neki odgovor. Ali, iz kamenja i stene oko njega ipak se nije čuo nikakav šum niti glas. Pokušao je ponovo, nastojeći da mu glas bude samouveren i miran. – Kada je Latimer napao na vašu kuću i naterao Holideja u bekstvo, zatražio sam od njega da mi jasnije objasni svoje planove. Kada mi je rekao šta ima na umu, ja sam ga napustio, jer nisam želeo da imam ma kakvog udela u nasilju nad... pa znate već, u pitanju je vaša bratanica, ja mogu biti i ovakav i onakav, ali kada su žene u pitanju, ja sam častan čovek. Naravno, njemu se to nije dopalo i kada sam odjahao sa njegovog ranča, on je poslao svoje ljude za mnom. Neki od njih su ubijeni, a ja sam kao što vidite ranjen, ali rezultat toga je ipak povoljan. Ja sam ovde i pomoći ću vam da se domognete Parson Folsa, da bih vam time nadoknadio sve nevolje i neprilike koje je vama i vašoj bratanci naneo onaj podlac Latimer.

Ris Men je pošao da sjaše iz sedla, ali je Dik Klejton isturio svoju staru puščetinu kroz šiblje i doviknuo oštro. – Stoj gde si, Mene. Da se nisi ni maknuo.

Men se opustio u sedlu i pustio da mu vodice ispadnu iz ruke. Trenutak kasnije, čuo je neko kretanje malo niže na putu i ugledao Houp Klejton kako obilazi i izviruje iza jedne velike stene. Popela se zatim uz manje okomitu stranu velike stene i dugo i pažljivo osmotrila ravnu preriju koja se pružala ispred nje. Vrativši se ponovo na put, Houp se zaustavila iza Menovog konja. Ovaj je skinuo šešir i pozdravio je klimanjem glave.

– Kao što vidite sam sam.

– Možda jesi sam, Mene, ali to mi još uvek ništa ne dokazuje – dobacio je Dik

Klejton resko. – Ti si bio Latimerov najamnik a možda još uvek primaš pare od njega. Možda Latimer uopšte i nije mrtav. Ali, ja na to ne dajem ništa. Bilo da je tačna bilo da nije tačna, ta priča kao da nije ispričana. Reci ti meni zašto bi nama bila potrebna tvoja pomoć kada se nalazimo samo jedan dan hoda od Parson Folsa i kad te ja imam na nišanu ove moje stare dobre puške?

Ris Men je samouvereno digao glavu. – Bilo je mnogo priča o nekom poslu koji treba da zaključite, Klejtone. Većina Latimerovih ljudi ne bi štedela truda da stavi šapu na toliku lovu. Sada, pošto je Latimer mrtav, šta ih može sprečiti da pođu za vama i da vam tako zapapre da se od toga nikada ne povratite. Na vašem mestu, ja bih pre svega razmišljao o bezbednosti vaše bratanice, Klejtone. Neki od tih nevaljalaca su mnogo čeznuli da stave šape na nju.

Dik Klejton je tada izašao iz svog zaklona i stao pred žbunje. Izgledao je umoran i jadan. No, oči su mu gorele ljutinom i nepokolebivom odlučnošću i tim pogledom presekao je Mena i istovremeno je uperio pušku u njega.

– Ako hoćeš da znaš i ako sam star nije mi potrebna ničija pomoć da te nitkove sprečim da se dočepaju moje bratanice. A što se tiče ostatka tvoje priče, ne znam da li da ti verujem ili ne. Suviše si mutan i problematičan tip, a ja suviše iskusan i obazriv. Imaš li nekog načina da dokažeš to što si rekao, mister.

Men je odmahnuo glavom i onda kao da se nečega prisetio, pokazao je svoju okrvavljenu podlakticu. – Evo, Latimer mi je to učinio, Klejtone.

– To ti kažeš, mister, ali, ko će to da potvrdi?

– Niko – rekao je Ris Men, posle toga pružio je ruku, dohvatio vodice i konja okrenuo bokom prema Klejtonu. Zagle-

davši se devojci u oči, rekao je obraćajući se samo njoj, a ne i njenom stricu. – Mis Klejton, žao mi je što mi nije uspjelo da vašeg strica uverim u moje poštene namere. To bi bilo bolje za vas, a teže za mene, jer bih time natovarilo sebi na vrat jednu nepotrebnu obavezu. No, sada svejedno, razumem njegove sumnje i shvatam njegovu držanje. Ako mi ne dozvoljavate da vam pomognem, što bi bilo bolje, onda mi bar dozvolite da vam dam nekoliko saveća. Moj prvi savet bi vam bio da se što brže možete udaljite s ovog brežuljka. – Men se okrenuo opet prema Klejtonu. – Hoćete li mi dobaciti moj revolver?

Dik Klejton je već pre toga bio digao sa zemlje veliki revolver. Na Menovo traženje, on je stavio pušku ispod miške i većim pokretom ruke iz magacina Menovog revolvra izbacio svih šest metaka. Dobacivši prazan revolver njegovom vlasniku, rekao je – Evo ti tvog pištolja i gubi se. Čoveče, zahvali bogu što si ostao živ, jer ubuduće ne mora biti tako. Džri se što dalje od nas.

– Ako vam budem potreban znajte da ćete me naći u Parson Folsu – rekao je Men ne odustajući od svoje lukavo smišljene zamisli. Zatim je petama poterao svog konja i prošao pored Houp, klimnuvši joj još jednom glavom u znak pozdrava. Tek što je samouvereno dignute glave, pogleda upravljenog prema suncem sprženoj i ispucaloj zemlji ravne prerije, odmakao nekih dvadesetak metara, Houp je žurno prišla svom stricu.

– Šta ako je bio iskren i ako je govorio istinu? – rekla je. – Šta ako su oni drugi ljudi iz Latimerove bande u ovom trenutku negde u blizini? Šta ćemo onda, striče?

– Onda će nekoliko od njih zažaliti što su ikada došli na pomisao da pođu za nama, devojčice. Ništa ti ne brini dok je s tobom tvoj stari stric. A što se iskrenosti tiče, on je lukav tip. A kad je lukav, ko zna

šta mu je na umu, no, u svakom slučaju, ne verujem mnogo u ono što je govorio. Tvrdim ti da je došao za nama za svoj račun, taj čovek zna da razmišlja.

– A vidiš striče da je ranjen – rekla je na to Houp i pogledala prema visokom uspravnom konjaniku koji se lagano udaljavao.

Klejton je šmrknuo kroz nos, pokazujući time svoje nezadovoljstvo. – Da, vidim da je ranjen. Reče li on da ga je Latimer ranio? E, vidiš, to je ono što mi je sumnjivo. Koliko ja poznajem Alda Latimera on nije od onih ljudi koji imaju petlju, da se pogledaju u oči sa čovekom kao što je Men. Men laže. Možda je računao da ćemo mu poverovati i da ću postati neoprezan, pa da će me tako u nekom trenutku savladati na prepad. Ali, neće mu to poći za rukom sa starim Dikom Klejtonom.

Klejton je prstima zagladio svoju neurednu čupavu kosu i ponovo proverio da li mu je puška puna i spremna. Zatim se žurno uputio nazad u žbunje i probio se nizbrdo do mesta gde je stajao jedan ispregnut konj glave oborene nisko do zemlje. Umorna životinja je spavala na nogama. Klejton je pažljivo odmerio živinče i ocenio njegovu snagu i sposobnosti. Mrmljajući sebi u bradu reči negodovanja i ljutnje, konačno se vratio nazad u žbunje, gde je zatekao Houp kako potpaljuje vatru. Zastao je pored nje i duboko uzdahnuo. – Možeš slobodno da zapališ vatru, devojčice, i nije ni malo važno da li će biti dima. Men već zna gde se nalazimo, a možda i neki drugi to znaju. Pružićemo im samo putokaz da nas lakše nađu, da lakše nađu naš logor... ali, kada oni dođu ovamo, mi nećemo biti u njemu.

– Šta imaš na umu striče? – zapitala je Houp, videvši odsjaj lukavosti u sivim starčevim očima.

– Imam na umu da ova kola odvučem dalje odavde, devojko. A neće biti toliko teško vući ih nizbrdo. U svakom slučaju, neće biti potrebno da ih vučem daleko. Posle toga ću odvesti i konja do kola i pušću da se cele noći odmara. Kad dođe jutro, upregnuću ga u kola i teraću ga bez milosti do Parson Folsa, makar nas to obojicu koštalo života.

Houp je digla glavu i nekoliko puta istegla vrat i ramena. Celoga dana sunce je neumorno peklo i ona je više od svega pozelela kupanje, a onda dug i ničim prekidan san. Podstakla je vatru da jače gori i stavila na kamen lonče sa kafom. Zatim je, dok je njen stric proverovao kojim će putem najlakše odvući kola do novog skrovišta, pripremila večeru. Večera je prošla u ćutanju, jer su oboje i devojka i stari farmer bili ophrvani mislima u nesi-gurnoj i neizvesnoj budućnosti.

*

Na svoju teško povređenu, razmrskanu šaku Zek Vilen je posuo soli iz svoje putne torbe, a zatim je stavio zavoj od komada starog izrezanog ćebeta. Onda je uzjahao svog konja i pošto mu je prethodno dozvolio da se napije vode iz potoka, poterao ga je dalje od mesta svoje nesreće, upinjući se iz sve snage da obuzda jauk koji mu je spontano navirao iz grudi zbog prodornog nesavladivog bola koji kao da mu je sekao ruku na komade. Da je imao revolver, ne bi ga mogao upotrebiti, bar tako je verovao. Znoj mu je potocima lio niz bolom iskrivljeno sumorno lice. No, uprkos strahovitom bolu i strahu koji ga je kao plima povremeno zahvatao, nikako mu nije silazilo s uma da se tamo negde ispred njega nalazi Ris Men. Morao je da ga nade i da mu kaže šta se desilo. Men je otišao sa poprišta sukoba pre nego što se borba stvarno završila i Vilen ga je zbog toga prezirao, a još više mrzeo, ali

ipak je u sebi morao da prizna da je revolveraš, ako ništa drugo, bar pokazao da ima mnogo razuma. No, da je Men na mestu borbe ostao malo duže, pitanje je kakav bi krajnji ishod bio.

Zek Vilen se osećao strahovito usamljen. Osvrtao se oko sebe u strahu i očajanju, uobražavajući da bi svakog momenta neko, najverovatnije Dok Holidej, mogao iskrsnuti iz zemlje i dokrajčiti ga. Kao stravični zloduh, nagon za samoodržanjem mu je dovikivao da mora ostati živ, jer će ipak doći dan, on se nadao dosta brzo, kada će biti u stanju da se revanšira i u potpunosti osveti Timu Šelviju.

Sunce se nalazilo neposredno iznad obzorja na zapadu, a odmah zatim crvenkasta kugla zašla je za horizont i sa dolskom sumraka vazduh je postao svežiji i moglo se lakše disati. Zek Vilen se udaljio od potoka i pošao putem koji je obeležio trag Klejtonovih kola. Poskakivanje konja pod njim zadavalo mu je strahovit bol i on se sa krajnjim naporom uzdržavao da povremeno ne jaukne. S vremena na vreme, kroz duge časove samo je muklo stenjao, a onda je mrak počeo da skriva predeo i Vilen se počeo osvrutati oko sebe, tražeći pogodno mesto za logor. Tek što je bio izabrao jedan mali ravan proplanak okružen sitnim stenama, žbunjem i na jednoj strani sa nekoliko drveta pamukovca, ugledao je Risa Mena.

Men je sedeo u sedlu na konju u senci jednog visokog pamukovog drveta. Revolver mu je stajao u futrolji, a ruke je držao prekrštene na izdignutoj jabuci sedla. Izgledao je sasvim miran i pribran i posmatrao je Vilena bez ikakvog saosećanja griže savesti, bar koliko se to moglo prosuditi po njegovom licu.

Vilen je zategao vodice i stisnuvši zube da bi prigušio bolan jauk, rekao. – Do vra-ga, mister Mene, zaista mi je drago da

sam naišao na vas, boljeg trenutka zaista ne bi bilo.

– Zar je zaista tako, Vilene? – rekao je Men. Njegov pogled prelazio je sa jednog do drugog detalja na licu i telu krupnog revolveraša, zapažajući pri tome praznu futrolu revolvera, ruku povezanu grubim zavojem, odelo pocepano i iskidano od sudara sa granjem i trnjem i lice izgrebano i izobličeno od bola. – Iznenađen sam što te vidim – rekao je.

Vilen je na to uzdrhtao. – Ona Šelvijska banda nas je stvarno dobro protresla. Latimer je mrtav, a mrtvi su i svi ostali. Ostali smo samo vi i ja.

– A šta je sa Holidejem? – zapitao je Men kada se Vilen približio.

– Ne znam tačno, ali, poslednji put kad sam ga video, on je odjahao za svoj račun. Pretpostavljam da sam mu malo odmakao i da on jaše za mnom, ali rastojanje nije i suviše veliko. – Vilen je skinuo zavoj sa ruke i pokazao Menu svoju unakaženu ruku. Men ga je netremice bezizrazno posmatrao izvesno vreme i pošto nije dobio nikakve izraze saučešća, Vilen je rekao. – Ovo mi je učinio onaj hulja Šelvi, mister Mene. Tako mi svega na svetu, ja ću mu se grdno osvetiti i preklinjem vas da mi pomognete da ga uhvatim i da ga lagano, lagano ubijem. Nabaviću negde drugi revolver i naučiću da pucam levom rukom. Sa mnom nije sve svršeno kao što su oni nitkovi mislili i možda će jednog dana neki doktor moći da mi popravi i ovu desnu ruku. No, sada mi pomozite, mister Mene i steći ćete pravog iskrenog prijatelja koji će vas slušati do kraja života. Učiniću sve što mi kažete. U ovom času mi imamo šanse da se dočepamo tapije njihovog imanja i da ga prodamo.

Ris Men ga je ćutke posmatrao i sav njegov odgovor bio je sažet u hladnom klimanju glavom. Shvativši njegovo

držanje kao prihvatanje predloga, Vilen je oduševljeno sinuo.

– Vi i ja, mister Mene, časne mi reči, to ćemo izvesti lako. Možda bismo čak mogli da povedemo Klejtonovu devojčicu sa nama, zar ne?

– Možda – rekao je Men, a onda se okrenuo na konju i pogledao niz put kojim je došao pre nepuna pola časa. – Jesi li sposobna da jašeš, Vilene?

– Da jašem? A kuda mister Mene? – zapitao je Vilen.

– Pa, tamo malo dalje, gde su se Klejton i njegova bratanica ulogorili. Ja znam gde je to mesto. Naišao sam na njih maločas, ali Klejton je bio na oprezu i nisam mu mogao ništa. Zaključio sam da nema smisla rizikovati i da će biti bolje da pričekam do jutra, pre nego što pokušam ponovo. Ali, sada pošto smo tu nas dvojica, čekanje je nepotrebno.

Vilen je nepotrebno liznuo osušene usne i prislonio čvršće ranjenu ruku na prsa. – Ja... mislim mister Mene... da nisam baš sasvim podoban da se nosim sa jednom vraški opasnom borbenom ženom. Možda bi bilo bolje da sačekamo do jutra.

– Ne. Vreme brzo prolazi i ne znamo šta se sve može desiti. Recimo, moglo bi se desiti da Klejton noćas pobegne i da stigne do Parson Folsa pre nego što naidemo na njegov trag, i da nam tako izmakne. Kad sam ih maločas video u njihovom logoru gorela je vatra, ali sada mislim da tu vatru održavaju samo zato da bi me zavarali. Kako ja vidim stvar, oni su se uklonili od vatre na neko drugo mesto, zato ćemo jahati lagano. Kada ugledaš mis Klejton, ti kreni na nju. Nije potrebno da je potpuno onesposobiš već je dovoljno da postigneš da meni ne smeta. Hajde krećimo.

Zek Vilen je rukavom obrisao lice orošeno znojem. Zaključio je da Men zna

šta radi. U svakom slučaju, Men ga je prihvatio u svoje društvo i na taj način dao mu neku vrstu utočišta i Zek Vilen nije nikako hteo da dozvoli da mu ta šansa isklizne iz ruku.

Pošto je u glavi skrojio plan o svom budućem držanju, Vilen je pošao za Risom Menom putem kojim je revolveraš krenuo. Men je jahao oprezno, što je Vilenu sasvim odgovaralo, ali on se nije oslanjao samo na Menovu opreznost, već je i sam motrio pažljivo oko sebe, nastojeći da pogledom prodre u sve gušću tamu. No, bio je napet i čuo je lupanje sopstvenog srca. Konačno su stigli u blizinu logorske vatre koja je jasno gorela i Vilen je rekao:

– Izgleda da ste u pravu, mister Mene, časna reč, radeći sa vama biće daleko bolje nego raditi s Aldom Latimerom.

– Pođi pravo kroz ovu šumicu – rekao je Ris Men odjednom. – Vidiš trag koji je ostavio točak kola i kako mi izgleda po svim drugim znacima, Klejton je vukao kola da bi prištedeo umornog konja. Po tome bih rekao da mu je konj tropa. Ako zaista bude tako, onda su oboje u našim šakama.

Vilen je pažljivo osmotrio tragove na tlu i njegovo ružno izgrebano lice ozario je osmeh. – Časna reč, mislim da ste u pravu, mister Mene. Taj stari jarac je vukao kola umesto konja. – Osvrnuo se oko sebe i onda se odjednom prisetio da je potpuno razoružan. – Čujte mister Mene, onaj matori jarac Klejton ima onu njegovu puščetinu, a devojka nije nimalo nežna kada dođe do upotrebe biča. To sam već imao prilike da osetim na svojoj koži i zato mi se ne sviđa da pođem ovako goloruk. Da imam oružje ne bih se ustezao, ali ovako...

– Hajde, kreći napred – rekao je Men. – Kad dođeš do kraja traga točkova dobro osmotri teren. Klejton će sigurno biti ušančen na nekom pogodnom mestu gde

je zaštita između stena i žbunja najbolja. Ti onda prođi pored njega i iza njegovih leđa će sigurno negde biti i Houp Klejton. Kad im zađeš iza leđa, onda znaš šta valja raditi.

Vilen je pogledao napred i čelo mu se nabralo dubokim borama. Mrtva tišina ni najmanje mu nije odgovarala, jer je svaki šum bio čujan, a lomljenje najtanje grančice ispod nogu, moglo je odjeknuti kao pucanj puške. Svetlost mesečine bila je slaba, bledunjava, jedva dovoljno jaka da se predmeti u neposrednoj blizini vide kao nejasne siluete. Men je siša sa konja i osvrnuo se za sobom na ravan predeo, s izrazom lica koji opet nije odavao ni najmanji trag njegovih namera.

Zek Vilen je poveo svog konja uzanim kolskim tragom. Trebalo mu je skoro pola časa da stigne do kraja dugačke padine, gde se trag kola skoro gubio i već je hteo da nastavi put dalje, kada je neposredno ispred sebe ugledao skupinu stena, a iza njih šumarak gustog žbunja, u kome su se lako mogli sakriti kola, konj i dvoje begunaca.

Skinuo je vrhom prsta nekoliko kapi znoja koje su mu se skupile na donjoj usnici i duboko, isprekidano udahnuo vazduh. Svakog trenutka bio je sve nervozniji i nespokojniji i pri najmanjem šumu prouzrokovanom naletima lakog večernjeg povetarca, on se trzao, očekujući u najmanju ruku napad i smrtnu opasnost. Ali, najgore za njega bilo je odsustvo Risa Mena. Svog novog poslodavca Mena nije video već najmanje deset minuta.

Šta je u tom trenutku Men mogao raditi? Vilen je neprekidno sebi postavljao to pitanje i nikako nije mogao da nađe odgovor. Nije imao revolver niti bilo kakvo drugo oružje, a nije imao ni jasnu predstavu o tome šta ili ko bi se ispred njega mogao naći. Još uvek je stajao na mestu i

razmišljao o tome kakvu odluku da done-
se, kada je noćnu tišinu prolomio prasak
puščanog hica. Zek Vilen je glasno krik-
nuo i kao strela se bacio u zaklon iza ne-
kih stena u blizini. Skačući da bi spasao
život, zamalo da nije naleteo na drugi
puščani hitac koji je tog trenutka zviznuo
iznad njegove glave. Uplašeni iznenadnim
napadom, skrenuo je nalevo, jureći brzo
koliko su mu njegove kratke, debele noge
naviknute na konja i sedlo dozvoljavale.
Dok je trčao, ugledao je Houp Klejton
šćućurenu iza jedne stene, obasjanu sla-
bom mesečinom čiji je srebrnasti odble-
sak svetlucau u njenoj crnoj kosi. Vilen je
jurnuo u žbunjak, sapleo se na jedno obo-
reno trulo deblo i pao glavačke na zemlju.
Ali, čim je pao na tlo poskočio je kao da
su ga guje ujele. Od pada na zemlju
smrskana šaka ga je zaboletela kao da je
zaronio u vrelo olovo i on je, jedva
uzdržavši krik bola prislonio ruku na prsa
i prestravljen potrčao dalje. Bežao je
kao mahnit, ali nije mogao pobeći od stra-
ha koji je nosio u sebi.

No, uprkos osećanju straha, u njemu je
preovladala poslušnost i Vilen je nastavio
dalje. Kada je stigao na nekih tridesetak
metara iza skupine stena i žbunjaka i pri-
bližio se mestu gde je šćućurena ležala
Houp Klejton, ponovo je ugledao Risa
Mena. Na Vilenovo zadovoljstvo, Men je
jahao punom brzinom i trenutak kasnije
u punom trku projurio pored stene. Vilen
je zastao u trku i s olakšanjem odahnuo
duboko. Hteo je već da glasnim povikom
da Menu znak da je tu, kada je zapazio da
se Men uputio pravo prema njemu. Zbog
toga se Zek Vilen priljubio uz jedno drvo,
zaključivši da Men, koji je bio samo lako
povređen, ima više uslova i mogućnosti
nego on i da će za kratko vreme držati
punu kontrolu nastale situacije.

Što se njega tiče, imao je solidan izgo-
vor. Pokušao je. Učinio je sve što je mo-

gao i što se od njega tražilo, pa čak i više
od toga, s obzirom na njegovu ruku i čin-
jenicu da nije imao oružje. A na drugoj
strani, Men će lako svršiti sa Klejtonom,
a onda će ostati još samo devojka... Pri
pomisli na to, Vilen se osmehnuo.

Ris Men je u trku prejurio preko mese-
činom obasjane travne površine proplan-
ka i Vilen je sav zadovoljan digao ruku da
ga pozdravi. Men je u ruci držao zapet
revolver. Pogled mu se zadržao na Vilenu
i jedva primetan smešak izvio je krajeve
njegovih usta. Vilen se odjednom zbunio,
čelo mu se nabralo, jer mu nije bilo jasno
zbog čega se Men smeška. Sa Vilenovih
napuklih i podnadulih usana oteo se kra-
tak stravičan krik neverice, a istog trenu-
ta iz cevi pištolja suknuo je ružičasti pla-
mićak i obasjao zgranuto Vilenovo lice i
proplanak osvetljen bledom srebrnastom
mesečinom. Pucanj je prolomio noć i tane
iz Menovog pištolja zarilo se u Vilenove
grudi. Od udara taneta Vilen je ostao ne-
koliko sekundi kao prikovan za drvo, a
onda je drugi metak pogodio pravo u srce.
Zek Vilen je isprekidano, graktavo zak-
krkljao i kao vreća zanjihao se da padne.
Patrljak polomljene grane zakačio se za
njegovu košulju i zadržao ga nekoliko tre-
nutaka da se ne skljoka, a onda se košulja
pocepala i mrtvo telo se mlitavo prućilo
na zemlju.

Kada mu je Ris Men prišao, Vilen je
ostao da leži bez pokreta.

– Lešina – promrmljao je Men prezrivo.

VIII

Jedini šum koji se posle toga čuo, bilo
je trupkanje čizama Dika Klejtona na
tvrdom kamenitom tlu. Men ga je video
kada je izašao iz svog zaklona iza stena i
uputio se prema njemu, najpre kolebljivo,
još uvek sumnjičav i nepoverljiv, pa onda
nešto pouzdanije, čvrstim korakom niz

uzan puteljak i na kraju se zaustavio nedaleko od revolveraša. Puška u rukama starog farmera digla se uvis i zaustavila se preteći na visini Menovih grudi. Men se napravio kao da na preteći stav Dika Klejtona na obraća ni malo pažnje i okrenuo se u pravcu odakle je, lica smrknutog od brižnih misli, dolazila Houp Klejton.

Kada ja Houp prišla sasvim blizu i zaustavila se pored svog strica, Men je rekao. – Čim sam čuo prve pucnje odmah sam znao da to Vilen nešto radi naopako. Slutio sam da vas neće ostaviti na miru. Pre otprilike pola časa vide sam ga sa vrha brda, ali sam bio suviše daleko od vas da vas opomenem, a isto tako suviše daleko od njega da ga sprečim u sprovođenju njegovih namera. Bez obzira što ste odbili moje ponude da vam pomognem, ja jednostavno nisam mogao da dozvolim da upadne u vaš logor.

– Sve ste to vrlo dobro videli iako ste bili daleko pola časa jahanja – ubacio je Dik Klejton sumnjičavo. – Kako to?

– Pa, nije bilo još sasvim mračno – rekao je Men mirno, ali mu je trebalo dosta napora da prikrije osećaj nelagodnosti zbog svoje brzopletosti. Zaista je bilo malo verovatno da je sa velike udaljenosti mogao da zapazi sve detalje o kojima je govorio, ali, nadao se da Klejton neće suviše obratiti pažnju na to, iako je starac bio lukav kao zmija.

Houp ga je pažljivo posmatrala kao da ga prvi put vidi. Na osnovu ranijih iskustava, u njoj se oformilo mišljenje da se od Mena mogu očekivati samo surovost i brutalnost, a možda čak i nešto gore od toga. Ali, pošto ih je spasao od Vilena, bila je spremna da donekle izmeni to mišljenje, bez obzira na to što mu njen stric i dalje nije verovao.

– Kako se osećate mister Mene? Jeste li dobro? – zapitala je.

– Da, dobro sam, mis Klejton. Zadržaću se ovde samo toliko da sahranim ovu jadnu ludu, a onda ću nastaviti svojim putem. Ali vama savetujem da budete oprezni. Ako je Vilenu uspelo da nađe vaš trag i da stigne do vas, onda nije isključeno da su to i drugi uspeali, što bi vaš položaj višestruko otežalo. Moglo bi se desiti da noćas budete u većoj opasnosti nego što ste ikada u životu bili i, na vašem mestu, ja ne bih ostao ovde gde bi vas gonioci eventualno mogli potražiti.

– Nema potrebe da sahranjujete Vilena – rekao je Dik Klejton. – Lešinari će se već postarati da od njega ostanu samo bele kosti.

Houp se naglo okrenula i pogledala svog strica, a njene obrve su se mrgodno sastavile na čelu. Palo joj je na pamet da mu kaže da bude manje grub a više plemenit, kada je začula Menovo prigušeno cerekanje.

– Moram priznati da ste puni bodlji Klejtone, ali, čini mi se da nemam prava da vas osuđujem. U zemlji kao što je ova i imajući u vidu šta ste sve preživeli i kakav vas posao čeka, ne isplati se biti suviše blagonaklon i prijateljski raspoložen ni prema kome. Meni je drago što sam mogao da vam pomognem i za to ne tražim od vas nikakvu zahvalnost. Možda će se stvari uskoro promeniti kada završite vaš posao i kada više ne budete imali potrebe da budete suviše sumnjičavi, tada ćemo se možda ponovo sresti i onda ćete pokazati da znate da budete velikodušni i ljubazni i plemeniti.

Menov pogled je ponovo prešao do Houp i ona je planula rumenilom. Posle svega što se poslednjih dana događalo, imajući u vidu prethodna iskustva i događaje od toga dana, ona je u njemu gledala pravog ponosnog džentlmena.

Na iznenađenje oba čoveka, a i same sebe, Houp je odjednom rekla. – Ne mo-

rate ići, mister Mene. U kolima imam kutiju sa medikamentima i zavojima. Dopustite mi da vam očistim i previjem ruku. To je najmanje što možemo učiniti da vam uzvratimo vašu uslugu.

Dik Klejton se zgranuto okrenuo prema njoj i ljutito zabrundao. – Čekaj malo devojčice, stani malo, ko od nas dvoje ovde...?

– Striče Dik, prestani da vičeš i prestani već jednom da budeš toliki neverni Toma. Posle svega što se desilo, čak i ti moraš da priznaš da je mister Men naš prijatelj i da je na našoj strani. Zašto bi nas inače branio i zašto bi ubio Zeka Vilena koji je do nedavno bio njegov pajtaš?

Men je na licu starog farmera pratio odraz unutrašnje duševne borbe. Shvatao je da njegova zamisao neće biti lako ostvarljiva i da se na njegovom putu do novca Dika Klejtona i dalje dižu mnogobrojne prepreke. Ali, i do sada je ipak uspeo da zadobije jedan poen, jer je poverenje Houp Klejton za njega bila vrlo važna pobeda. Promeškoltio se u sedlu, kao da mu je prijatno to što čuje i rekao.

– Mojoj ruci bi dobrodošlo da se neka pažljiva i nežna osoba za nju pobrine, mis Klejton, ali, vašu ponudu mogu da prihvatim samo ako se s njom složi i vaš stric. U najboljem slučaju, pretrpeću još nešto muke i bola dok stignem do Parson Folsa.

– Ali, ja želim da vam makar malo uzvratim za ono što ste vi učinili, mister Mene – rekla je Houp i prošla pored svog strica, ne obraćajući ni najmanje pažnje na njega i njegovo negodovanje.

Dik Klejton je ostao na svom mestu i zamišljeno se zagledao u Mena koji je, shvativši devojčin gest kao njenu pobedu i odluku Klejtonovih, sjahao sa svog konja. Ali, Klejton se nije predavao. Onog momenta kad je revolveraševa noga dotakla zemlju, Klejton je naperio pušku na njega.

– Okej, Mene – rekao je Klejton – neka vam previje ranu, toliko možemo da učinimo za vas, ali, dok to bude radila, vaš će revolver biti kod mene.

– A ako bi nas neko napao?

– U tom slučaju već ću se nekako snaći – procedio je Klejton kroz zube i ispod oka nastavio da gleda revolveraša. – Suviše sam blizu cilju da bih smeo dozvoliti sebi luksuz da sad nekom poklonim previše poverenja.

Men je otkopčao opasač sa revolverom i predao ga starom rančeru. Prebacivši opasač preko svog mršavog ramena, Klejton je koraknuo korak nazad, da bi propustio Mena da prođe, a onda se uputio za njim do skupine stena iza kojih se nalazilo njihovo skrovište. U međuvremenu, Houp koja je ispred njih stigla do kola, izvadila je iz jedne male kutije alkohol, gazu i zavoj. Men je sa svoga sedla skinuo čuturicu sa vodom i oprao krv sa ruke. Houp je hitro prišla i letimičnim pogledom pregledala ranu. Ono što je videla nije je mnogo zabrinulo.

– Ne izgleda loše, mister Mene. Nema za sada nikakvih znakova infekcije. Kako se desilo da ste ranjeni?

– To je Latimerovo delo – rekao je dopuštajući Houp da mu previje ruku. Kada je devojka završila, Men je nekoliko puta ispružio prste i osetivši da sasvim lako kreće ruku, klimnuo je glavom u znak zahvalnosti, pre nego što je otišao do mesta gde je u senci stena stajao Klejtonov zaprežni konj. Kljuse je stajalo oborene glave i posle kratkog kritičnog pregleda, revolveraš je rekao.

– Konj je očigledno vrlo umoran i s njim nećete daleko stići. Ako hoćete, ja ću vam dati mog konja za vašeg, Klejtone. Možda će se u prvo vreme opirati da stoji između ruda i vuče kola, ali kad se malo navikne, vući će kao pravi tovarni konj. Vi i vaša bratanica pođite dalje, a ja ću sačekati

malo da vam štitim odstupnicu za slučaj da vas neko prati.

Dik Klejton se upitno zagledao u njega i čelo mu se jako naboralo. – Vi biste to učinili? – zapitao je.

– Zašto da ne? Vreme odmiče i odmiče, ne samo za vas nego i za mene. Ukoliko pre stignete do Parson Folsa, utoliko pre ćete završiti posao i ja ću vam se onda moći pridružiti i uživati u vašem društvu. Dakle, vi i vaša bratanica samo nastavite put.

Houp je prišla do svog strica. – Striče Dik, zašto da ne? Pa, to je vrlo velikodušna ponuda! To je ponuda koju ne možemo odbiti.

Klejton je u nedoumici zavrteo glavom. – Ne znam šta da ti kažem devojčice. Predlog je velikodušan i što je za mene važnije, zvuči razumno, trebalo bi da ga prihvatim. Mi ćemo biti u Parson Folsu, a do tle će Men biti ovde, je li tako?

– Pa tako je? – rekla je Houp.

Dik Klejton je odšetao do Menovog konja, stao pored njega i izvesno vreme ga posmatrao, a onda se okrenuo Menu i rekao – Okej, prihvatamo ponudu. Zahvalan sam vam za ovo, Mene. Sto mu muka, može biti da sam vas ocenio pogrešno, ili možda ste se vi promenili.

Ali, uprkos tome, Klejton je i dalje držao prebačen preko ramena Menov opasač sa revolverom, kada se sa mesta gde je stajao uputio u žbunje. Kratko vreme posle toga, začulo se kršenje grančica i starac se pojavio vukući za sobom laka kola. Bio je ubacio opasač sa revolverom u njih i kada je Men prišao da mu pomogne, on je prema njemu uputio jedan sumnjičav pogled. No, Ris Men nije obratio pažnju na taj pogled, ili se možda napravio nevešt, već je doveo svog konja do kola i pošto ga je umirio i ugurao između ruda, nabacio mu je uzde na glavu i privezao ih za kuku pored vozačkog sedišta.

Zatim se uputio prema Klejtonovom izmorenom konju.

Sve vreme je Houp Klejton pažljivo posmatrala Mena, nastojeći da prikrije od njega da je uzbuđena njegovom velikodušnošću. On je bio jedini čovek koji je pokazao želju da joj pomogne i koji je to stvarno i učinio, izuzimajući, naravno, Doka Holideja koji je bio na prvom mestu.

Dok Holidej, Houp je sa zaprepašćenjem primetila da skoro sve vreme od kako se pojavio Men nije čak ni pomislila na tog njihovog prvog spasioca. Ona i stric ostavili su ga iza sebe, izvukli su se lukavo i naterali ga da se snalazi kako zna i ume, na prevaru su ga skoro primorali da ih brani od Latimerove bande. Na prevaru, mislila je, izuzimajući onaj prvi deo kada se složio da štiti ulaz u dolinu. Šta li se desilo sa njim?

U razmišljanju je prekinuo stric koji je pozvao i kada je prišla kolima, on joj je pomogao da se popne na sedišta. Zatim se i Klejton popeo pored nje, a onda se okrenuo i iz kola uzeo Menov opasač sa revolverom. Još jednom ga je zamišljeno odvagao u ruci, kao da mu onaj prvi put nije bio dovoljan, a onda ga je bacio na zemlju, proprativši svoj pokret rečima. – Nadam se da vam neće biti potreban, Mene. Nadam se da su oni nevaljalci naučili lekciju i da će od sada dobro znati šta je dobro za njihovo zdravlje. Ostavite Vilenovu lešinu tamo gde je i to će im, možda, biti neka vrsta upozorenja, pokazaće im da se s nama nije šaliti. Kasnije kada moj konj bude sposoban za put, pojašite ga i dođite u Parson Fols gde ćemo vas mi čekati da zajedno proslavimo. Kakvo će to slavlje biti samo da znate. Vi ćete biti dobrodošli i prva ličnost svečanosti.

Men je pogledao prema Houp i osmehnuo se. – Sa nestrpljenjem ću očekivati taj

čas. – Onda je koraknuo u stranu, dohvatio svoj opasač sa revolverom i pripasao ga.

Posle toga je Klejton poterao kola sa čistine na visoravni i kada je prošao pored tela Zeka Vilena, Men ga je pozdravio mahanjem ruke u znak pozdrava. Houp se okrenula i uzvratila mu pre nego što je nestala sa domašaja njegovog pogleda.

Men je podstaknuo vatru i dodao na nju nekoliko komada suvog drveta. Ubrzo su se prema mesečinom obasjanom nebu videli visoki plamenovi radosne pucketave vatre. Skinuo je sa svog sedla čebe i razvio ga po zemlji u blizini vatrišta. Zatim je otišao u senku iza stena zauzevši poziciju između puta koji se penjao ka brdu i puta koji je vodio i preriju. Prema onome što je Vilen rekao, trebalo je da brine samo o jednome: o Doku Holideju. Bilo je više nego sigurno da će pustolov poći u poteru za njim.

*

Dok Holidej je čuo pucnje koji su dopirali sa vrha brdskog prevoja. Zategnuvši vodice, pokušao je da pogledom prodre kroz mesečinom obasjanu polutamu u preriji, ali, ništa se nije micalo i, malo posle, kada je eho pucnja zamro u daljini, sem lakog jedva čujnog šuma noćnog povetarca kroz granje suvog žbunja nije se čuo nikakav drugi znak.

Dok je pričekao nekih desetak minuta pre nego što je nastavio put. Kretao se lagano i pazio da što više ostane u senci, sve dok nije video mesto gde je na jednom komadu tvrdog terena trag kola iznenada nestao. Dok je tu sišao iz sedla, privezao konja za jednu nisku granu i pažljivo osmotrio teren, nastojeći da nađe izgubljeni trag. Napravio je dosta širok krug, dok nije naišao na ono što je tražio – otisak točkova u jednom malo mekšem pojasu zemljišta. Zastao je onda, razmišlja-

jući šta bi trebalo da bude njegov sledeći potez, kada je noćnu tišinu naglo prolomio revolverski pucanj.

Dok se istog trenutka pružio po zemlji. Sačekao je ležeći na zemlji više od jednog minuta, pre nego što se usudio da se ponovo pokrene. Koliko je mogao da razabere, pucanj je dolazio iza jedne skupine stena udaljene nekih stotinu metara daleko. Ustavši na noge, Dok se oprezno uputio prema njima. Zašavši nekih pedesetak metara iza stena, naišao je na jednog mršavog rdavo negovanog konja koji je ležao nepomično izvrnut na bok. Na njegovom čelu zjapila je velika rupa od hica ispaljenog iz neposredne blizine.

Bliže proveravanje pokazalo je Doku da je to bio konj Dika Klejtona. Stojeći pored konjske lešine, Dok je pokušao da zamisli šta se tu zbivalo pre njegovog dolaska, kada je, obasjanu mesečinom, ugledao lešinu Vilena.

Dok je prišao telu i vrhom cipele okrenuo ga na leđa. Prvo što je primetio bile su dve rane od kuršuma na njegovim prsima, a onda je primetio praznu revolversku futrolu. Osvrnuo se okolo ali revolvera nigde nije bilo. Tako dakle, Vilenov ubica je beskrupulozno ustrelio naoružanog čoveka.

Dok se okrenuo i tek što se uputio ka mestu gde je ostavio svog konja, kada je iz žbunja ispred njega odjednom iskrasn timeri. Dok je opalio iz pištolja i bacio se u stranu, ali njegov metak nije pogodio cilj. Istovremeno konjanik je pripucao na njega i nekoliko kuršuma zarilo se u zemlju blizu mesta gde je pao. Izmičući kuršumima, otkotrljao se u stranu dok mu se, sudeći po topotu kopita, nepoznati napadač sve više približavao.

Pri slaboj svetlosti mesečine, Holidej je prepoznao Risa Mena i zapazio da se Men smeška. Dok se uspravio na kolena i nanišanio na napadača, ali je u posled-

njem momentu Men trzajem vođice skrenuo konja u drugom pravcu i tada je Dok mogao da vidi da je Men uzeo njegovog konja.

Val besa zahvatio je Holideja i skočivši na noge on je ceo magacin ispalio za Menom. Ali, zbog slabe vidljivosti, tanad se odbila od stena i prozviždala pored Mena, a trenutak kasnije, visoki revolveraš je bio van domašaja obavljen okriljem noći.

Vrativši se do tela Zeka Vilena, Dok je pogledao preko tamom zakrivene prostrane ravnice. Mesečeva svetlost je sada bila nešto slabija nego ranije, ali i pri toj svetlosti jasno se mogao videti trag kola, a pored njega i trag njegovog ukradenog konja.

Namestivši bolje opasač sa revolverom uputio se niz padinu pouzdanim, ujednačenim pošačkim hodom. Nije znao koliko daleko je udaljen Parson Fols. Ipak, odlučio je da se domogne tog grada i pošto je znao da su Klejtonovi a i Men otišli tamo, počeo je da sledi Menov trag. Sada se više nije radilo samo o želji za avanturam ili o ukradenom konju koga je na svaki način hteo da vrati, razmišljao je Dok Holidej u sebi, sada se radilo o nečem drugom, nečem mnogo krupnijem, nečem što se nije moglo završiti sve dok se sa Risom Menom ne pogleda oči u oči preko nišana revolverске cevi.

*

Holidej je vrhom suvog, hrapavog jezika liznuo otvrdle, ispucale usne. Grlo ga je peklo kao da je progutao užareni ugalj, a noge su ga bolele. Ali, uprkos umoru i patnji, nastavio je da hoda, zagledan ispred sebe, nadajući se da će ugledati neki ranč ili kuću, ili bilo šta drugo što je moglo značiti da će naći vode, odmora i možda drugog konja.

Kako se sunce dizalo prema zenitu, oko njega se sve više gomilala tišina, tišina

vrelina koja se po svojoj stravičnoj ubitačnosti nije mogla uporediti ni sa čim drugim na svetu. Šta ako ne nađe vodu i konja? Pitanje mu je odjednom iskrsnulo u glavi kao neuhvativ, nepoznat pojam. Ne, to nije moguće, nastaviće da pešači, sve dok ne stigne do nekog cilja. Bol u nogama i rukama koji ga je izvesno vreme mučio, sada je uminuo i on je nastavio da hoda utrnutih udova, ošamućen i otupeo.

Sunce je bilo već visoko i dnevna žega je počela da ga pritiska. Uskoro će pesak pod nogama biti tako vreo da će ga peći i kroz donove njegovih finih poluvisokih cipela. Koliko daleko je bio Parson Fols? Koliko će još morati da ide da bi stigao do njega?

Nastavio je da hoda. Milju za miljom vukao je noge, osećajući sve mučniju žegu razbuktaglog sunca koje je nemilice prosi-palo jaru kao iz užarene peći. Svuda oko njega pružala se pustinja, neograničeno prostranstvo usamljenosti, žege i neizdržljive žeđi.

Dok Holidej je odjednom zastao. Digao je ruku i šakom zaštitio oči da bi bolje video. Izvesno vreme nije se usuđivao da veruje da pred sobom vidi nešto što nije bilo pustinja. Znao je koliko halucinacije mogu izgledati stvarnost kada se dođe do granice nadanja. Ali, dok je posmatrao, ono što je gledao sve više je poprimalo reljef i oblik stvarnosti. Pred njim se nalazilo brdo i tamni obrisi šume; vrhovi drveća su se dizali ka nebu, a dvreće je značilo vodu.

Posle par časova brdo se odjednom približilo i njegove od sunca ispucale stene naglo su se izdigle. Ispostavilo se da je drveće šuma stabala topole. Odlično, tamo gde ima topola mora biti i vode ili je bilo vode. Talas panike zahvatio je Doka Holideja. Šta ako su izvori presahli od suše?

Malo kasnije ušao je u hladovinu šume i zaustavio se. Olakšanje koje je osetio zbog toga što na sebi više ne oseća strahovite žarenje sunčevih zraka bilo je toliko, da je pozeleo da klekne na kolena i zarije ruke u hladnu rastresitu zemlju. Odbacio je tu suludu pomisao i nastavio da ide dublje u šumu. No, što je dublje zalazio, sve više je bio zabrinut. Trava je bila suva, tamnomrka bez vlage, skoro kao slama. Zamalo pa ga je počelo obuzimati beznađe.

Onda je odjednom začuo topot kopita. Trenutak kasnije, iza jednog stenovitog uzvišenja izronio je Ris Men pucajući iz revolvera i jedno tane prosviralo je kroz rukav Dokovog sakoa.

Men, neka ga pakao proguta! Dok se pružio po zemlji i istog trenutka u ruci mu se našao šestometak. Ispalio je tri metka na Mena u prolazu, ali, nije bio u stanju da pažljivo nanišani, jer su konjska kopita za dlaku projurila pored njegove glave. Promašio je. Nekih pedesetak metara dalje, Men je zaustavio konja, verovatno u nameri da ponovi juriš. Dok je skočio na noge i posrćući potrčao koliko mu je iscrpena snaga dozvoljavala. Još nekoliko tanadi prosviralo je pored njega. Osetio je kao da ga je nešto povuklo za rame sakoa i vrela dodir kuršuma po koži, ali, nije na to obratio pažnju. Do sada je, izuzimajući dve ogrebotine, bio čitav.

Proklinjući trnje i zlu sreću, Dok se povukao dublje u žbunje. Na njegovu sreću, našao je jedno udubljenje u zemlji dovoljno veliko da donekle sakrije čoveka i tek što je ulegao u njega, začuo je Menov glas.

– Holideje, čuj me dobro. Ja sada odlazim za Person Fols. Dva puta sam pokušao da te zbrišem i oba puta mi to nije uspelo. Ti neuspesi me ljute i sada sam još odlučniji u želji da te otpremim na groblje. I zato, časne mi reči, ako dođeš u Parson Fols sigurno ću te ubiti. Sigurno

ne želiš tako brz kraj i zato ti savetujem da se ne hvataš u koštac sa mnom. Pođi nekim drugim putem i ne vraćaj se ovamo.

Iz žbunja se nije čuo nikakav odgovor. Sekunde su tromo otkucavale i posle kratkog vremena Men je izgubio strpljenje.

– Holideje, čuješ li me? – zapitao je.

– Čujem – odgovorio je Dok kratko.

– Šta kažeš na moj savet?

– Savet je dobar... – prošlo je nekoliko sekundi pre nego što je Dok nastavio – ali ne za mene.

– Zašto?

– Kako da pođem na drugu stranu, Mene?

– Na laktovima i kolenima, puzeći i mileći, mister, ili drukčije ako možeš. Samo nemoj ići za mnom. Ja sam se sporazumeo sa Klejtonom i njegovom brataničom i oni će lepo proći ako budu pametni. Naročito devojka.

Holidej je škripnuo zubima. Znao je šta u rečniku ogavnog nitkova i beskrupuloznog ubice znači reč „dobro proći“, ali, nemogućna ljutnja je bilo sve što je mogao da učini.

– Ponavljam još jednom, Holideje, ako mi i dalje budeš zadavao glavobolju, ubiću te, makar to bio moj poslednji potez u životu. Imam velike i lepe planove sa Klejtonovom devojčicom i potrudicu se da ih do kraja ostvarim. Čuj me dobro, Holideje. Šta je bilo neka je bilo, ali to više nije važno. Opameti se i pođi drugim putem.

Dok je ćutao. Oprezno se izdigao i kroz splet grana osmotrio proplanak pred sobom. Mada je sasvim jasno video donji deo šumske oaze, od Risa Mena nije video ni vrh uвета.

Zatim se topot kopita ponovo čuo. Konj je postepeno prešao u kas, a zatim u galop. Dok je ustao iz udubljenja, probio se kroz žbunje do proplanka i tamo

zastao pogleda prikovanog za Risa Mena koji se gubio u daljini.

IX

Dik Klejton je nestrpljivo šetao s jednog na drugi kraj odaje. Svaki put kada bi došao do prozora zastajao je da baci pogled na drugu stranu ulice do zatvorenih ulaznih vrata banke.

Kratko vreme po dolasku u Parson Fols pronašao je Kemera Vilkinsona, čoveka ovlašćenog da donosi odluke o svemu što se odnosilo na poslovanje železnice. Pokazalo se da je Vilkinson prijatan čovek i u toku sledećih deset minuta od susreta s njim, Dik Klejton je potpisao ugovor i primio potpisan i overen ček kompanije. Sada je imao u Džepu taj ček na deset hiljada dolara i čekao je da se banka otvori da unovči ček.

Posle kratkog raspitivanja, Ris Men ga je našao u pansionu.

– Je li sve završeno? – zapitao je.

Dik Klejton je klimnuo glavom i potapšao se rukom po džepu na prsima. – Da, obavljeno je. Treba samo da sačekam da se banka otvori. Uzeću novac i izgubiću se odavde u nepoznatom pravcu i više me niko nikada neće naći. Mene, mnogo sam vam zahvalan. Onda kada ste mi pozajmili svog konja, sve je bilo odlučeno. Vi ste zapečatili ishod. Konj je tu, još uvek je upregnut u kola i ako ste voljni da ga prodate, platiću za njega dobru cenu.

– To mi se čini dosta pošteno – rekao je Men. Onda je dodao. – Ali, voleo bih da razmislite o tome ne bi li bilo dobro da pođem i dalje sa vama. Znaite, putovanje sa novcem je dosta opasno i ne bi škodilo da sam u blizini. A drugo, još važniji razlog je vaša bratanica. Ona me mnogo privlači, a imam razloga da verujem da je to osećanje obostrano. S iznajmljivanjem revolvera sam rešio da prekinem. Shvatio

sam da postoje i drugi načini da se zaradi za život, načini manje opasni, a koji čak mogu da budu unosniji.

Klejton ga je pogledao iznenađeno. – Jeste li sigurni da to hoćete, Mene? Do vruga, uvek sam verovao da se ljudi vašeg kova nikada ne menjaju.

Men se osmehnuo i pri tome namestio šešir na glavu. – Ljudi mog kova nemaju priliku da često sretnu ženu kao što je vaša bratanica, Klejtone. Ona zasluhuje nešto mnogo bolje od argatovanja na sirotinjskom ranču, ako baš hoćete da znate. Za ovih nekoliko poslednjih godina zaštedeo sam nešto novca i želim da ga u nešto uložim. Ako biste se vi eventualno odlučili mogli bismo napraviti neki aranžman i da zajednički krenemo u posao.

Dik Klejton je liznuo usne. U očima mu je kresnuo plamičak zainteresovanosti. – Do vruga, Mene, taj predlog nije neinteresantan. Dajte mi malo vremena da razmislim o tome, važi? A sada hajdemo do te banke. Ris Men je pustio Klejtona ispred sebe i ovaj se uputio preko ulice prema banci. Klejton je ušao unutra pored službenika koji je neposredno pre toga otvorio vrata.

Činovnik je uzeo ček iz Klejtonove ruke i osmehnuo mu se. – Javljeno nam je da ćete doći, mister Klejtone. Moj bi vam savet bio da uzmete nešto novca za trošak, a da ostatak ostavite u banci. Mi bismo vam ga bez rizika prebacili gde zatražite.

– Uzeću celokupnu sumu – rekao je na to Klejton. – I nemojte se ni najmanje brinuti da će mi ga neko oteti. Ovo je mister Ris Men, moj ortak, i on će me čuvati.

Činovnik je hladno pogledao Mena, očigledno nimalo impresioniran. Men je izdržao njegov pogled, a onda se uputio vratima. Kada je Klejton naišao, on ga je propustio, a onda i sam zakoračio napolje na trotoar. Na ulazu u pansion na drugoj strani ulice, udaljeni nekoliko metara je-

dan od drugoga, stajala su dva čoveka. Istovremeno, na ulaznim vratima pansiona pojavila se Houp Klejton.

Tek što je Klejton stigao do polovine ulice, ona dvojica koji su do tada stajali ispred ulaza u pansion mašili su se revolvera. Klejton je zastao kao skamenjen, a onda je upitno pogledao Risa Mena kao da od njega očekuje objašnjenje ovakvog ponašanja. Houp se okrenula i videvši dva čoveka i jasnu nameru koja se očitavala u izrazu njihovih lica i njihovim pokretima, prodorno je vrisnula.

Njen vrisak prigušila je iznenadna erupcija revolverске paljbe. Houp je videla kako njen stric pada na zemlju i kako ispušta torbu koju je do tada čvrsto držao. No, istovremeno se uz potmule udare još nekoliko tanadi zarilo u njegovo telo. Do tada je i Ris Men izvadio svoj revolver i pripucao na napadače. Njegovi precizni hici nesumnjivo su ih sravnili sa zemljom. Kada su se napadači izrešetani kuršumima zateturali i srušili na zemlju, Houp je još jednom vrisnula i pustila da joj šake kliznu sa lica i otkriju stravičan prizor. Ris Men je stajao na sredini ulice sa pištoljem koji se još dimio u ruci. Onda je Men prišao do njenog strica koji je nepomično ležao i okrenuo ga na leđa. Starac nije davao ni znaka života i kada je Houp stigla do njih, Men je digao glavu i pogledavši prema njoj odmahnuo glavom.

Houp je stajala skamenjena kao da ne shvata šta se desilo. Široko otvorenih očiju zurila je čas u svog strica čas u šerifa koji se odmah našao na mestu događaja.

– Mi ćemo uzeti na sebe da vašeg strica odnesemo u kapelu i pobrinemo se da bude pristojno sahranjen. U međuvremenu za vas bi bilo najbolje da se na nekom mirnom mestu odmorite.

Men se sagnuo i digao sa zemlje torbu sa novcem. Učinio je to sasvim prirodnim pokretom, ne pokazujući ni jednim mi-

gom šta ima na umu. Onda je uzeo Houp za mišicu i poveo je sa mesta nesreće. U predvorju pansiona pozvao je činovnika sa recepcije da torbu stavi u kasu i da pazi na nju kao na svoj život. Zatim je poveo Houp do njene sobe na spratu.

Čim je ušla u sobu i ugledala krevet, Houp se bacila na njega i jecajući zagnjurila glavu u jastuk. Men je sačekao da se isplače i tek kada se malo smirila i pribrala od doživljenog šoka, on je rekao. – Nemojte brinuti ni o čemu Houp, sve će se srediti. Šerif će se pobrinuti za sahranu vašeg strica, a ja ću urediti sve ostalo. Ostanite ovde i nikoga nemojte puštati unutra sem mene.

Houp mu nije odgovorila. Men je izašao.

Prošavši kroz predvorje, Men je ušao u salun i seo za jedan sto u uglu. Sedeo je dosta dugo, ne pokazujući nameru da pode. Za to vreme je popio tri viskija, a uprkos tome, plan u njegovoj glavi još nije bio uobličen. Tek kada je i četvrta časa tečnosti nestala u njegovom grlu, izašao je iz saluna na trotoar, a zatim u pansion na drugoj strani ulice, gde se popeo do sobe Houp Klejton. Zakucao je na vrata i pošto nije dobio odgovor, zakucao je još jednom i tek tada su se vrata otvorila. Pošto je pušten unutra, upustio se u dugačak razgovor sa devojkom. Uveravao je da u drugim pokrajinama ima boljih uslova za život i nabrajao joj je mnoga mesta gde bi mogla da zaboravi ubistvo svog strica i nađe sreću koju još nije upoznala.

Houp nije znala šta da mu odgovori na to. Mada nije osporavala da mu je mnogo obavezna za pruženu pomoć, ipak, nikako nije mogla zaboraviti izraz njegovog lica kada je potegao revolver i ustrelio dvojicu napadača. Uživanje koje je tada na njemu videla sledilo ju je i još sada je osećala da joj niz kičmu mile ledeni žmarci. Nije znala šta da misli o tome.

– Gde savetujete da pođemo? – zapitala je.

– Pa eto, ima dosta lepih pašnjaka u Kaliforniji, pašnjaka koji prosto mole da ih neko uzme. Većina naroda odlazi tamo radi zlata, ali, mi ne bismo bili ti. Ne, bogami. Zlato, to je suviše riskantno. Može čovek uložiti novac, namučiti se i na kraju ostati slepac. Ja imam na umu nešto drugo, skromnije ali sigurnije. Tamo u Kaliforniji su preko noći nikli čitavi gradovi i tim gradovima će trebati meso. Oni koji budu dovoljno mudri da se ne zaletе za zlato, već se posvete gajenju stoke, na kraju će napraviti kapital, to vam tvrdim. Mogli bismo da kupimo jedan lep ranč i dosta stoke. Za početak, to bi bilo više nego dovoljno.

– Vi i ja?

Men joj je prišao korak bliže i nastavio ubedljivo. – Da, zašto da ne, Houp. Zar nemate poverenja u mene?

– Ne, nisam mislila... ali...

– Vaš stric je bio iskusan i mudar čovek, a on mi je na kraju poklonio poverenje. Sem toga, nemojte zaboraviti da sam zbog vas i zbog njega potezao revolver i ubijao.

Na te reči, nešto kao strah zasenčilo je devojčine oči i ona je promucala. – Znam, zahvalna sam vam...

Men je shvatio da je pogrešio što je pomenuo svoje zasluge, jer u očima Houp Klejton ubijanje, makar i u nuždi, nije bila vrlina. Požurio je da se popravi. – Ali, taj deo mog života je završen, jednom za svagda. Za mene neće biti više Latimera ni Vilena, ni iznajmljivanje revolvera. Možda čak uopšte više neću nositi oružje. Sada samo želim da kupim ranč i... – Bacio je čežnjiv pogled prema njoj. – Želim i ženu, Houp, ženu i koju ću voleti i za koju ću raditi punim srcem.

Houp je neodlučno zavrtila glavom i počela da šeta po sobi. Men joj se predstavljao u sasvim drugom svetlu i ona se

pitala da li je to maska ili njegovo pravo lice. Zastala je pored prozora i mahinalno odškrinula zavesu. Kada je pogledala napolje, zastao joj je dah.

– Mister Holidej!

Men je zastao kao sleden, a onda je hitro prešao preko odaje i odvuкао je od prozora. Od grubog stiska njegovih ruku, Houp je kriknula uplašeno. Otrgnula se i ustuknula iznenađena izrazom duboke mržnje koja se ukazala na Menovom licu. Tog istog trenutka, shvatila je da su njene nedoumice o Menu bile osnovane i da je revolveraš u duši ostao ono što je bio. Dok je kroz odškrinute zavesе zurio na ulicu, njegovo lice podsećalo je na lice zveri spremne za skok.

Revolveraš se osvrnuo po odaji, odgurnuo je u stranu i uputio se prema vratima. – Šta je sad? – Začudoeno je izustila Houp. – Šta nameravate da učinite?

– To je moja stvar. Sklonite se i nemojte da vam padne na pamet da izađete na ulicu.

Houp su podišli žmarci. Kao u snu strave i užasa, doživljavala je pred sobom preobrazaj čoveka u životinju. Vrata su se s treskom zatvorila za njim i dok se ona pribrala i pritrčala, ključ u bravi je škljocnuo. Zaključana! Nemoćna da bilo šta učini, a Dok Holidej je u opasnosti.

Obuzeta očajanjem, prišla je prozoru i podigla okno. Dok Holidej je jahao mazgu, praćen nekim starim kopačem zlata. Nagnuvši se kroz prozor povikala je koliko je grlo nosilo. – Mister Holideje!

Mister Men je upravo izašao odavde... mislim... mislim da je pošao da vas ubije!... Da vas ubije, čujete li me?

Dok je digao glavu i pogledao prema prozoru. Očigledno da je čuo upozorenje, ali, pre nego što je ma šta odgovorio, ugledao je Risa Mena kako krupnim koracima izlazi iz pansiona. Na trotoaru se nalazilo dosta ljudi i Men je jurnuo između

njih, odgurnuvši nekolicinu levo i desno. Zakoračio je na ulicu i stao. Dok Holidej je stajao raskoračenih nogu i netremice ga posmatrao.

Nastala je duboka tišina, Niko se nije micao, pa čak i u sporednim ulicama kao da je svako kretanje prestalo. Najzad je tišinu prekinuo Men. – Neka te vrug nosi, Holideje, kako si došao ovamo?

– Neka vrug nosi tebe – odgovorio je Dok. – Kako ti je uspjelo?

– Uspjelo... šta?

– Da ubiješ Vlena i da zadobiješ poverenje Dika Klejtona i njegove brataniče.

Umesto odgovora, Menova ruka se munjevito spustila naniže. Potegao je revolver munjevito, toliko brzo da taj pokret ljudsko oko skoro da nije moglo da prati. Posmatračima je zastao dah kada se cev revolvera uperila prema Holidejevim grudima. Houp Klejton je vrisnula i šakama pokrila oči i lice. Nije mogla da gleda šta će se desiti.

Dok Holidej je stajao nepomično, nogu kao ukopanih u tlo. Izraz njegovog lica nije se ništa izmenio dok je Men izlazio na ulicu, potezao i zapinjao pištolj, kao da se to sve ticalo nekog drugog, a ne njega. Nije se promenio ni kada ga je tane iz Menovog pištolja okrnulo po ramenu. Ali, iako je njegovo lice bilo maska smirenosti, onog trenutka kada se Men mašio pištolja u njegovom oku kresnuo je plamčak odluke i istovremeno je njegova ruka poletela ka futroli revolvera. Umoran, iscrpen i donekle otupeo od mučnog putovanja preko pustinje, Holidej nije reagovao onako brzo kao što bi to u drugim situacijama učinio. Izvadio je revolver i opalio tek kada ga je Menov metak okrnulo. No, ako je umor imao uticaja na brzinu potezanja, to nije bio slučaj sa preciznošću. Njegov hitac pogodio je Mena u grlo i prekinu mu aortu. Men je pao, divlje zatresao glavom, iz njegovih otvore-

nih usta začulo se krkljanje i on se pružio licem okrenut zemlji.

Šerif Toser je prvi stigao do Doka Holideja i strogim glasom zatražio da mu Dok objasni šta se desilo.

– Samoodbrana, šerife. Svi ovi ljudi će potvrditi da sam bio napadnut – rekao je Dok i širokim pokretom ruke pokazao na ljude na trotoaru.

Nekolicina prisutnih su bojažljivo klimnuli glavom, a kratak žagor je potvrdio da Dok govori istinu. Šerif Toser se osvrnuo oko sebe i zapitao.

– Je li istina, što ovaj nepoznati kaže?

Nekoliko najbližih građana su odgovorili potvrdno i šerif se obratio Holideju, sada već pomirljivim tonom. – Dobro, ako je tako, onda neka vam bude. Ali ostanite u gradu i ne mičite se nikuda dok ne završim istragu.

Dok se osmehnuo i vratio revolver u futrolu. – Neću se ni maći, šerife. Suviše sam bio izložen suncu i prašini da bih se odmah odlučio na putovanje. Pre svega, moram da se dobro pokvasim... spolja i iznutra... i da se dobro isparavam. U svako doba ćete me naći u pansionu – dodao je na kraju i uputio se ka ulazu.

*

Dok Holidej je spavao skoro punih dva deset četiri časa i došao je sebi tek sutradan oko podne. Probudio se, odmoran i gladan i, mada je napolju bilo dosta toplo, čio i rasporožen. Pozvonio je za portira i posle nekoliko minuta ovaj je došao i doneo mu očišćeno i ispeglano odelo, veš i cipele. Za dodatnih dva dolara, mali pansionski potrkko pripremio mu je kupatilo kojim je uz brijanje i masažu završena epopeja Kenon Krik i sa njegovog lica i tela zbrisan svaki trag doživljenih muka i nevolja. Posle toga, ostalo je samo ono sećanje na avanturu koje sa svakim danom postaje lepše ako čovek doživi da prođu

godine i na protekli život padne patina vremena.

Posle toga, ostalo je još nešto, finije i lepše od romantizirane avanture, devojka Houp Klejton. Dok Holidej je razmišljao o njoj kada je pola časa kasnije ležerno naslonjen na šank ispijao brendi. Kao da je neki telepatski impuls preneo konobaru o čemu razmišlja, ovaj mu je prišao i nagnuvši se prema njemu diskretno došapnuo. – Mis Houp Klejton je pitala za vas, ali, nismo hteli da vas budimo. Rekao bih da je žarko želela da vas vidi.

Dok je digao obrvu. – Zaista?

– Tako mi se čini – zabrzao je konobar zbunjeno. – Ako vas zanima, ona je sada u svojoj sobi. Odmara se. U Parson Folsu se svi odmaraju kada je ovakva žega.

Dok je klimnuo glavom, ali po izrazu njegovog lica barmen nije mogao da zaključiti da li ga zanima to što je Houp u svojoj sobi ili činjenica da se građani popodne odmaraju. Ohlađen Dokovim zagonetnim držanjem, udaljio se brišući šank čistom krpom, ostavivši ovoga sa njegovim mislima.

Pošto je ispio svoje piće, Dok se ležernim koracima uputio na sprat i prišao vratima sobe Houp Klejton. Sačekao je nekoliko sekundi pre nego što se na njegovo kucanje čuo odgovor, a onda ušao unutra. Zatekao je kako sedi na ivici kreveta sa rukama prekrštenim na krilu. U prvom momentu obrve su joj se mrgodno nabrale, a onda joj je lice dotakao slab smešak.

Dok joj je prišao i ona je ustala sa kreveta netremice raširenih vatrenih očiju. Ali, iza te vatre, kao ledeni vetar zime u proleće, izvirivao je isti onaj strah kao one

noći na prolazu u dolinu, kada ju je gledao obasjanu mesečinom. Morao je razbiti taj strah, pomislio je, i pružio ruke prema njoj i ona mu se posle trenutnog kolebanja bacila u naručje. Dok je prihvatio i prigrlio, osećajući miris i svežinu njene kose i kože. Ništa na ovom svetu nije ga u tom trenutku moglo otrgnuti od lepote i topline njenog tela.

– Ne bojte se Houp, sve će biti dobro.

Ona se samo čvršće priljubila uz njega. Nekoliko sekundi ostali su tako zagrljeni, a onda je on spustio na krevet. Ne puštajući je iz zagrljaja, pogledao je u oči i u njima više nije video strah, već samo toplinu i poverenje. Za poslednjih nekoliko dana to mu je bila jedina draga pobjeda, jer je to bila pobjeda života i ljubavi.

Nekoliko dana kasnije, Dok Holidej je stajao na prozoru svoje hotelske sobe i posmatrao glavnu ulicu kojom su prolazili retki prolaznici. Bilo je rano posle podne ali u vazduhu se već osećao slab dah večernjeg povetarca. Gledajući u pravcu nazubljenog planinskog prevoja, Dok je razmišljao o tome kako izgleda svet sa one strane tog brda. U tome ga je sa leđa obgrlila neka nežna ženska ruka.

– Već razmišljaš o tome da nastaviš put, Holideje? Ne mogu to da ti zabranim ali ako nameravaš da putuješ u Kaliforniju onda moraš povesti i mene.

Dok se osmehnuo. – Okej Houp, ali tako ćemo se rastati. Važi?

– Hm, to ćemo još videti. Možda ćeš se predomisli.

– Možda – rekao je Dok i osmehnuo se. Njegov osmeh je govorio da u to mnogo ne veruje.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

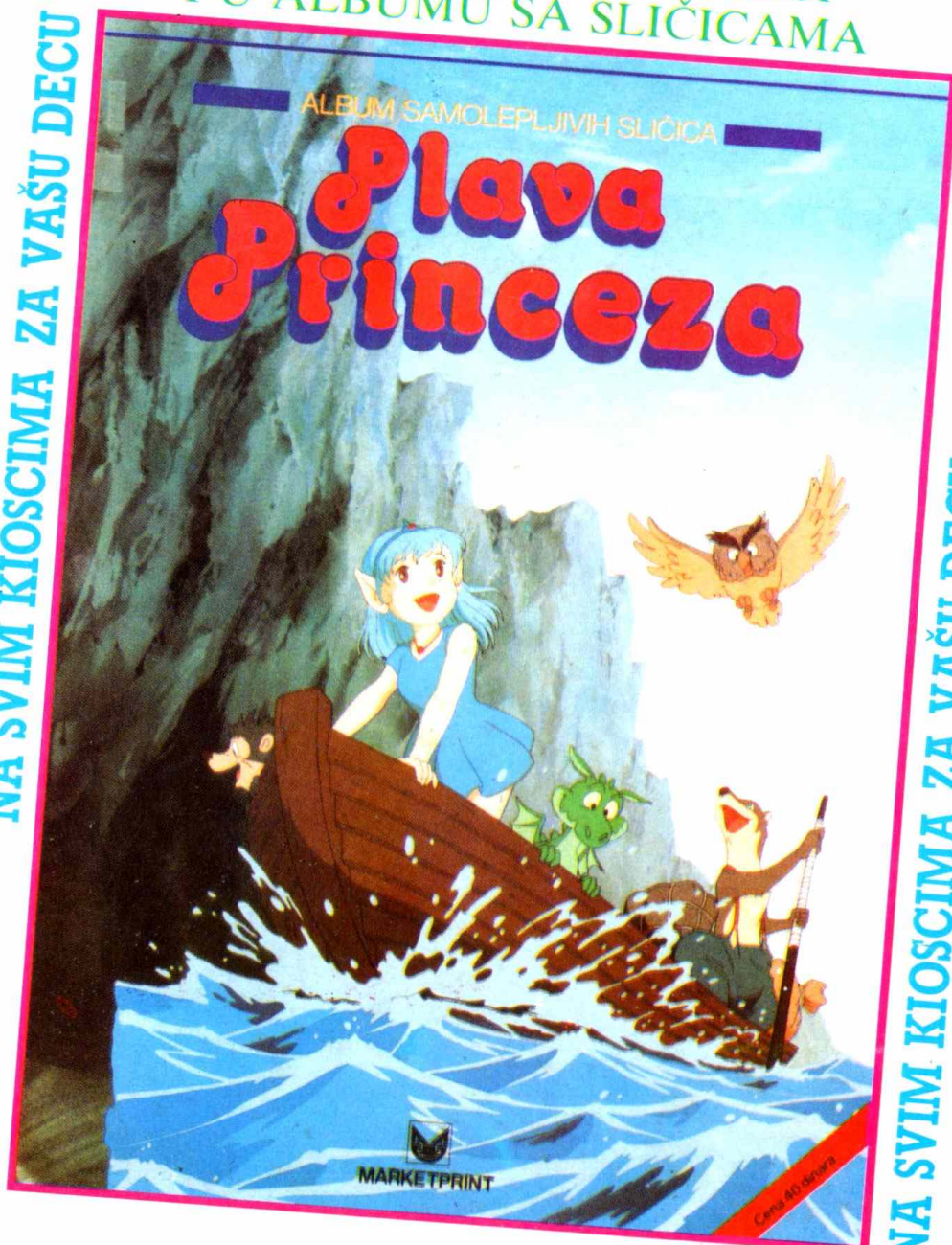

A • L • B • U • M

samolepljivih sličica
PLAVA PRINCEZA

PRVI PUT NA TELEVIZIJI
I U ALBUMU SA SLIČICAMA

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU

NA SVIM KIOSCIMA ZA VAŠU DECU